

የትምህርት ቤት መሻሻል መርሃ-ግብር ማዕቀፍ (Frame work)

ተሻሻሎ የተዘጋጀ

ግንቦት 2003 ዓ.ም

ትምህርት ሚኒስቴር

ማ ው ጫ

	ገጽ
I. መግቢያ	1
II. የትምህርት ቤት መሻሻል መርሃ-ግብር ምንነትና ዓላማ	2
III. የትምህርት ቤት መሻሻል መርሃ-ግብር ማዕቀፍ (Framework)..	4
IV. የትምህርት ቤት መሻሻል መርሃ-ግብር ስታንዳርድ	9

ተቀፅላዎች

ተቀፅላ 1:	የትምህርት ቤት መሻሻል መርሃ-ግብር የግለ ግምገማ ፎርም	22
ተቀፅላ 2:	የመረጃ መሠብሰቢያ መሣሪያዎች	61
ተቀፅላ 3:	የት/ቤት መሻሻል መርሃ-ግብር የትግበራ ክትትልና የግምገማ አባሪ ቅፅዎች	74
ተቀፅላ 4:	ልዩ ልዩ የክትትል መዝገቦች ቅፅዎች	82

I. መግቢያ

የትምህርት ጥራትን በተጨማሪም ዕውን ለማድረግ ትምህርት ቤቶች መሰረት እንደመሆናቸው አሰራራቸውን ማሻሻል አማራጭ የሌለው ተግባር መሆኑ ዕውቀት ነው።

በመሆኑም የትምህርት ሚኒስቴርና የክልል ባለሙያዎች በጋራ በመሆን የትምህርት ቤት ደረጃ የትምህርት ተገቢነትና ጥራትን ለማረጋገጥ እንዲቻል በሀገራችን ካሉት ትምህርት ቤቶች መልካም ተሞክሮዎችን በማሰባሰብና ከሌሎች ሀገሮች ከተገኘው ልምድ ጋር በማጣጣም በሁሉም ትምህርት ቤቶች በሰፊው ለመተግበር እንዲቻል ይህንን የትምህርት ቤት መሻሻል መርሃ-ግብር ማዕቀፍ (School Improvement programme framework) አሻሽለው አዘጋጅተዋል።

የትምህርት ቤት መሻሻል መርሃ-ግብር ማዕቀፍን በሀገራችን እንዲተገበር በማድረግ ሁሉም የትምህርት ሥራ ባለድርሻዎች በትምህርት ቤት ደረጃ ትምህርቱን በጥራት ለመስጠት እና የተማሪዎች የመማር ውጤት (Learning Outcomes) ላይ በጎ/አዎንታዊ ተፅዕኖ የሚያሳድሩ የትምህርት ቤት አቢይ ርዕሰ ጉዳዮችን (Domains) በመለየት እንዲሁም፣ ለእያንዳንዱ ርዕሰ ጉዳይ ግብ በማስቀመጥ የተማሪዎችን የመማር ሁኔታና ውጤት የማሻሻል ተግባር ላይ አቅደው በጋራ እንዲንቀሳቀሱ ማድረግ የሚፈለገው የጥራት ደረጃ ላይ ለመድረስ ያስችላል።

በዚህ ሰነድ የትምህርት ቤት መሻሻል መርሃ-ግብር ምንነትና ዓላማ በውስጡ ያካተታቸው የትምህርት ቤት መሻሻል መርሃ-ግብር ዑብይና ንዑስ ርዕሰ ጉዳዮች፣ ስታንዳርዶች፣ ግለ ግምገማ ለማካሄድ የሚያገለግሉ የግለ ግምገማ ቅጾች፣ የመረጃ መሰብሰቢያ መሣሪያዎች እና ልዩ ልዩ የክትትልና ሪፖርት ማጠናቀሪያ ቅጾች ቀርበዋል። ስለዚህ ትምህርት ቤቶች ፕሮግራሙን ተፈፃሚ ለማድረግ በሚንቀሳቀሱበት ወቅት ይህን ሰነድ /ማዕቀፍ/ ከትምህርት ቤታቸው ተጨማሪም ሁኔታ ጋር በማገናዘብ እንዲጠቀሙበት ያስፈልጋል።

II. የትምህርት ቤት መሻሻል መርሃ-ግብር ምንነትና ዓላማ

የትምህርት ቤት መሻሻል (School Improvement /Programme) ጠቅለል ባለ መልኩ ሲታይ ትምህርት ቤቶች ያሉበትን ተጨባጭ ሁኔታ በተለያዩ የትምህርት ቤት ርዕሰ ጉዳዮች (Domains) አንፃር ግለ ግምገማ (self-evaluation) በማካሄድ የትምህርት ግብዓቱንና ሂደቱን በመሻሻል ተማሪዎች የላቀ የትምህርት ውጤት እንዲያስመዘግቡ ማድረግ ላይ ያተኮረ ፅንሰ ሀሳብ ነው።

የትምህርት ቤት መሻሻል ዋነኛ ዓላማ የተማሪዎችን ባህሪ እና የመማር ሁኔታ በመሻሻል የመማር ውጤታቸውን (Learning Outcome) በከፍተኛ ደረጃ ማሳደግ ነው። ይህም ማለት ተማሪዎችን በእውቀት፣ በክህሎት፣ በአመለካከት፣ ብቁ እንዲሆኑ ማስቻል ማለት ነው። ይህንን ዓላማ ለማሳካትም ትምህርት ቤቶች በቅድሚያ ጠንካራ ጎናቸውንና መሻሻል የሚገባቸውን ጉዳዮች /ደካማ ጎናቸውን/ መለየት ይገባቸዋል። ለተማሪዎቹ ትምህርት መቅሰምና ውጤታቸው ከፍተኛ መሆን በጎ /አምንታዊ/ ተጽዕኖ ከሚያሳድሩ የትምህርት ቤት ርዕሰ ጉዳዮችም አንፃር ግብ በማስቀመጥ እና ቅድሚያ ትኩረት (Priorities) በማውጣት ሁሉም የትምህርት ቤቱ ማህበረሰብ አባላትና ሌሎች ባለድርሻዎች ለተማሪዎቹ መማርና የመማር ውጤቶች ከፍተኛ መሆን በጋራ መንቀሳቀስ ይኖርባቸዋል። ይህ ሂደት የማያቋርጥና ዑደታዊም ነው።

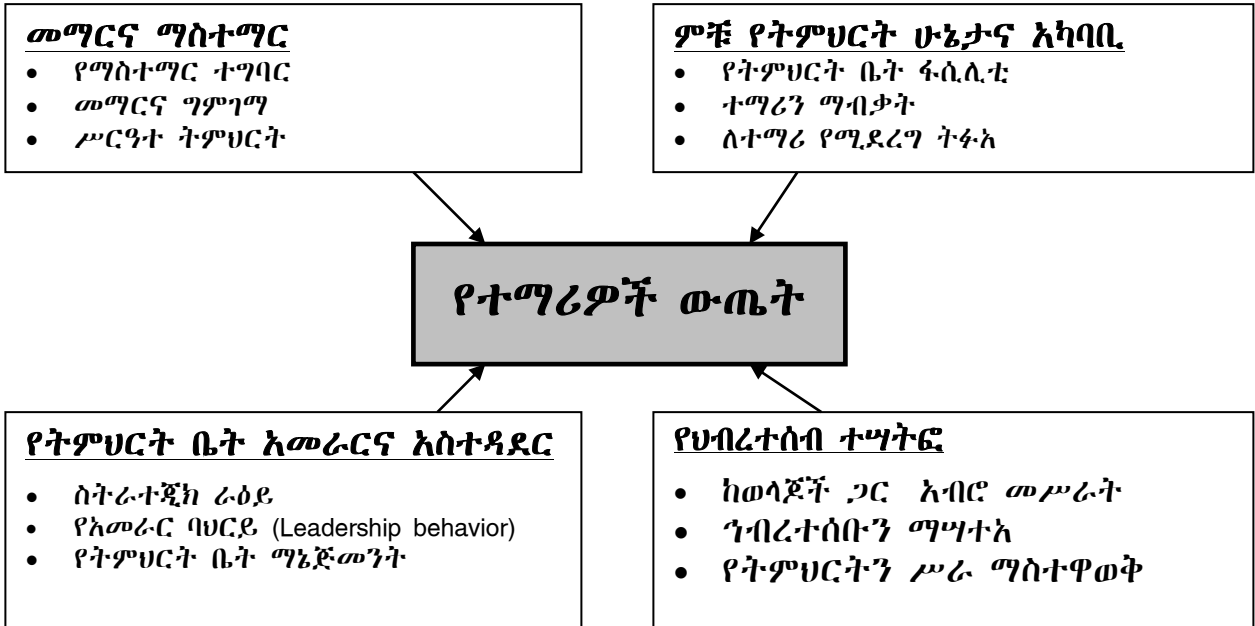
በትምህርት ቤት ውስጥ የተማሪዎች መማርና የመማር ውጤቶች በጎ ተፅዕኖ የሚያሳድሩት የትምህርት ቤት አበይት ርዕሰ ጉዳዮች (Domains) በጥናት ላይ በመመርኮዝ ተለይተው የታወቁ ሲሆን፣ እነሱም በአራት ተከፍለው እንደሚከተለው ቀርበዋል።

1. መማርና ማስተማር
2. የትምህርት ቤት አመራር
3. ምቹ የትምህርት ሁኔታና አካባቢ
4. የኅብረተሰብ ተሳትፎ ናቸው።

እነዚህ አበይት ርክስ ቶካኖች በሥራቸው የተለያዩ ንዑሳን ጉዳዮች (Elements) አሏቸው። ለእያንዳንዱ ንዑስ ቶካኖም በአንፃሩ በስታንዳርድነት የሚያገለግሉ ዝርዝር መብላቅ ባህሪያት (Characteristics) እንዲኖራቸው ተደርጓል።

እነዚህ የተማሪዎች መማርና የመማር ውጤቶች ላይ በጎ ተፅዕኖ የሚያሳድሩ በጣም አስፈላጊ የሆኑ የትምህርት ቤት ዐበይት ርዕሰ ጉዳዮች ምንነትና ያላቸው ተያያዥነት የሚከተለውን ይመስላል።

የትምህርት ቤት ዐበይት ርዕሰ ጉዳዮችና ንዑሳን ጉዳዮች

ከላይ ለማየት እንደሚቻለው ተግባራቱ እርስ በርስ የሚገናኙ፣ የሚደጋገፉና ወደ አንድ አቅጣጫ ማለትም የትምህርት ቤት መሻሻልን አልመው የሚንቀሳቀሱ ናቸው። የትምህርት ቤት መሻሻል መቻላቱ የተማሪዎች ውጤት መሻሻል ነው። ስለዚህ የትምህርት ቤት መሻሻል መሠረታዊ ግም እነኚህን አራቱን ቁልፍ መሠረታዊ የትምህርት ቤት ርዕሰ ጉዳዮች በተጠናከረ መልኩ ማከናወንና የተማሪዎችን ውጤት ማሻሻል ነው።

እነዚህን ተያያዥነትና ተደጋጋፊነት ያላቸውን የትምህርት ቤት ጉዳዮች መሠረት በማድረግ በአገራችን ያሉ ትምህርት ቤቶች ሊያሟሏቸው የሚገቡ ስታንዳርዶች ተዘጋጅተዋል። ስታንዳርዶቹ ሊደረስባቸው የሚችሉ ነገር ግን የሁሉንም ባለድርሻዎች በባለቤትነት መንፈስ በጋራ መንቀሳቀስን የሚጠይቁ ናቸው።

III. የትምህርት ቤት መሻሻል ማዕቀፍ (Frame work)

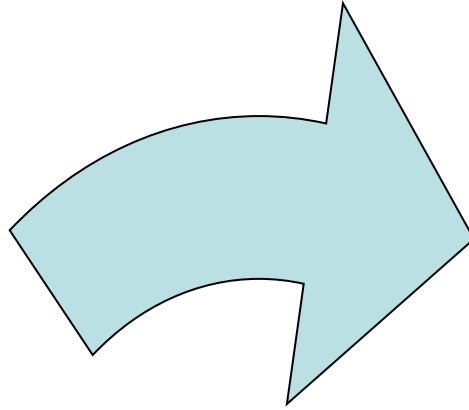
የት/ቤት መሻሻል ማዕቀፍ ት/ቤቶች በወጡት ስታንዳርዶች መሰረት ምን ያህል ውጤታማ መሆናቸውን ለመከታተል የሚያስችሉ መሣሪያዎችንና ሂደቶችን የያዘ ሥርዓት (System) ነው። ማዕቀፉ ት/ቤቶች ያሉበትን ደረጃ ምን እንደሚመስል በተለያዩ ተጨባጭ መረጃዎች የሚያውቁበት፣ ወደፊት ምን ማድረግ እንደሚገባቸው ለይተው ማወቅ የሚችሉበት እና ምን ዓይነት ተጨባጭ የሆነ ውጤት ለማምጣት እንደሚፈልጉ አቅደው የሚንቀሳቀሱበት የትግበራ መመሪያ የሚሰጥ ከመሆኑም በላይ በዋናነት የሚከተሉት መሣሪያዎች ይገኙበታል።

1. በአበይት የት/ቤት ርዕሰ ጉዳዮች አንጻር ት/ቤቶች ራሳቸውን ገምግመው ያሉበትን ደረጃ ለመወሰን የሚያስችሏቸው የግምገማ መሣሪያዎች፣
2. የዳሰሳ ጥናት ለማካሄድ ከተማሪዎች፣ ከመምህራንና ሠራተኞች እንዲሁም ከወላጆች መረጃ ለመሰብሰብ የሚያስችሉ መሣሪያዎች፣
3. በተለያዩ ቁልፍ ጉዳዮች ላይ መረጃ ለመሰብሰብ፣ ለማጠናቀርና ሪፖርት ለማድረግ የሚያስችሉ መመሪያዎችና ቅጾች ናቸው።

ትምህርት ቤቶች ከላይ የተጠቀሱትን መሣሪያዎች በመጠቀም በአጠቃላይ ግለ ግምገማ ማካሄድ፣ ማቀድ፣ መተግበር፣ መከታተልና መቆጣጠር፣ መመርመርና መከለስ እንዲሁም ለባለድርሻዎች ሪፖርት ማድረግ ያስችላቸዋል። ቀደም ሲል እንደተጠቀሰው ይህ ሂደት የማያቋርጥ፣ ዑደታዊና በየሦስት ዓመቱ ጉዳዩ በሚመለከተው ከትምህርት ቤት ውጭ ባለ አካል ግምገማ ተካሂዶበት በሚሰጠው አስተያየት መሠረት (ትምህርት ቤቱ በየዓመቱ በራሱ ግምገማ መሠረት ማስተካከያ ከሚያደርገው በተጨማሪ) ማስተካከያ እየተደረገበት የሚከናወን ነው።

ይህን ዑደታዊ ክንውን በሚከተለው አኳኋን መግለጽ ይቻላል።

የትምህርት ቤት መሻሻል ዑደት

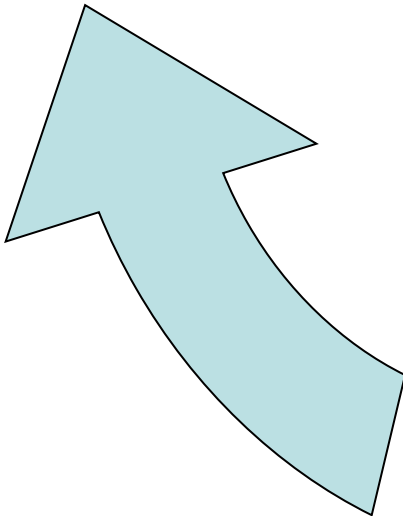

1ኛ ዓመት

- ለ-ግምገማ ማካሄድ
- ማቀት
- መተባበር
- መከተልና መቆጣጠር /ድጋፍ ማድረግ/
- ሪፖርት ማድረግ

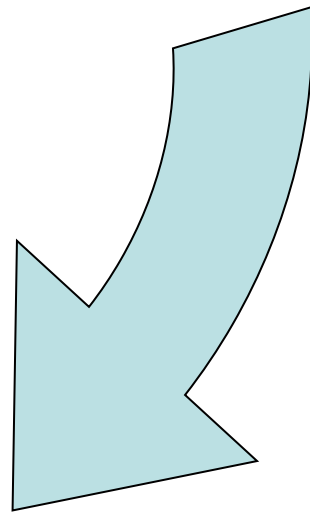
2ኛ ዓመት

- መግቢያ ለ-ግምገማ ማካሄድ
- ማቀት
- መተባበር
- መከተልና መቆጣጠር
- ሪፖርት ማድረግ

3ኛ ዓመት

- መግቢያ ግለ - ግምገማ ማካሄድ
- ማቀት
- መተባበር
- ክትትልና ቁጥጥር ማድረግ
- መመርመርና መከለስ (Reviewing)
- ሪፖርት ማድረግ
- ውጭ ግምገማ(external validation)

ይህን ዑደታዊ ክንውን የበለጠ ለመረዳት ቀጥሎ የቀረበውን ማብራሪያ መመልከቱ ጠቃሚ ይሆናል።

ሀ. በመጀመሪያው ዓመት የሚከናወኑ፦

1. ዝግጅት፦

- የትምህርት ቤት መሻሻል ኮሚቴ (School Improvement Committee) የትምህርት ቤት መሻሻል ማዕቀፉ እንዴት ሊተገበርና ሊመራ እንደሚችል ይወስናል።
- በትምህርት ሥርዓቱ በየደረጃው ያሉ የትምህርት ቤት መሻሻል ክትትል ኮሚቴዎችና ኃላፊዎች ለማዕቀፉ ትግበራና ትምህርት ቤቶች ለሚያደርጉት ዝግጅት ድጋፍ ይሰጣሉ።

2. በትምህርት ቤት ርዕሰ ጉዳዮች (School Domains) አንፃር መረጃ መሰብሰብ፦

ትምህርት ቤቶች የሥራ አፈጻጸማቸውን በቅድሚያ በአራቱ አበይት ርዕሰ ጉዳይ ዙሪያ ይገመግማሉ።

3. የሲስተም ዳሰሳ (System Survey) ማከናወን፦

ሲስተም ዳሰሳ የወቅቱን የትምህርት ቤቱን የሥራ አፈጻጸም አስመልክቶ ሁሉም ቁልፍ ባለድርሻዎች ማለትም፤ ተማሪዎች፣ መምህራንና ወላጆች ስላላቸው አመለካከት (Views) የሚቃኝበት ሂደት ነው። በዳሰሳው ትምህርት ቤቶች በአራቱም ርዕሰ ጉዳዮች አንፃር ግብረ-መልስ (feed back) የሚቀበሉበት ወይም የሚሰበሰቡበት የማይታለፍ ዋና ተግባር ነው።

4. የተሰበሰበውን መረጃ በጥንቃቄ በማየትና በመመርመር ስለትምህርት ቤቱ ሥራ አፈጻጸም ደረጃ ውሳኔ/ስምምነት ላይ ይደረሳል።

በትምህርት ቤቱ የሚመለከታቸው ቁልፍ የሆኑ ባለድርሻዎች በየዓመቱ በሚካሄደው የትምህርት ቤት ግለ-ግምገማ መሳተፍ ይኖርባቸዋል። የተሰበሰበውን መረጃ በጥንቃቄ በመመርመርና ውሳኔ በመስጠትም ተግባር ቁልፍ የሆኑ ክፍሎች ይሳተፋሉ። በዚህ ዓይነት ሁኔታ የትምህርት ቤት መሻሻል ማዕቀፍ ትግበራ ከመማር-ማስተማር ሥራ ጋር ይቆራኛል።

5. የትምህርት ቤት ዕቅድ ማዘጋጀት

የትምህርት ቤት መሻሻል ኮሚቴ በግምገማ የተገኘውን ውጤት (መረጃ) መሠረት በማድረግ ለሚቀጥሉት ሶስት ዓመታት የሚያገለግል ዕቅድ ያዘጋጃል። ዕቅዱ ግቦችንና ዝርዝር ዓላማዎችን እንዲሁም ቅድሚያ የሚሰጣቸው ጉዳዮችን (priorities) ያካትታል። አንድ ትምህርት ቤት ከሶስት ዓመት በላይ የሚያገለግል ዕቅድ ሊያዘጋጅ እና ቅድሚያ የሚሰጣቸው አዳዲስ ሁኔታዎች ሲፈጠሩ ዕቅዱን ሊያሻሽል ይችላል።

6. የትምህርት ቤትን ዕቅድ መተግበር

የዕቅድ ትግበራ የሚጀምረው የትምህርት ቤቱ የትምህርት ቤት መሻሻል ኮሚቴ ዕቅዱ ለትግበራ ዝግጁ ነው ብሎ ሲያምን ነው። ይህም ማለት ከቀድሞው ዕቅድ ወደ ተሻሻለው አዲሱ ዕቅድ የተሳካ ሽግግር ሲኖር ነው።

7. የክትትልና ቁጥጥር ማድረግ

ኮሚቴው ራሱና በሥሩ በሚያቋቁማቸው ንዑሳን ኮሚቴዎች አማካኝነት የክትትልና ቁጥጥር ተግባሩን ያከናውናል

8. የአፈጻጸም (የክንውን) ሪፖርት ማድረግ

የትምህርት ቤቱ ኮሚቴ ዓመታዊ ሪፖርቱን ለትምህርት ቤቱ ማህበረሰብና ለሚመለከታቸው አካላት ያቀርባል።

ለ. በሁለተኛው ዓመት የሚከናወኑ

1. ትምህርት ቤቶች ያሳዩትን መሻሻል ቀደም ሲል ከተቀመጡት ግቦችና ቅድሚያ ከሚሰጣቸው ጉዳዮች አንፃር ግምገማ ያካሂዳሉ።
2. በመጀመሪያ ዓመት ያልተከናወኑ ትግበራ ጠቋሚዎች ካሉ ይመረጣሉ።
3. ቅድሚያ የሚሰጣቸው አዳዲስ ጉዳዮች ካሉ ይለያሉ። በዚህ መሠረት የማቀድ፣ የመተግበር፣ የክትትልና ቁጥጥር ተግባራት ይከናወናሉ።
4. የትምህርት ቤቱ ኮሚቴ ሪፖርት ያቀርባል።

ሐ. የሶስተኛው ዓመት ክንውኖች

1. ትምህርት ቤቶች ያሳዩትን መሻሻል በግለ-ግምገማ ይቆጣጠራሉ።
2. የትምህርት ቤቱ ስትራቴጂክ ዕቅድ ትግበራ ይቀጥላል።
3. ክትትልና ቁጥጥር ይደረጋል።
4. የትምህርት ቤቶች አሠራርና ውጤት ከትምህርት ቤቱ ውጭ በሆነ አካል ተገምግሞ ተጨባጭ የሆነ ምላሽ (feedback) ይሰጣቸዋል። ጥንካሬያቸውንና ድክመታቸውን በመለየት የማሻሻያ አስተያየት (Recommendation) በትምህርት ቤቶቹ የተሰበሰበው መረጃ ተጨባጭነት ይረጋገጣል። የውጪ አካል ሪፖርት ለትምህርት ቤቱ ይቀርባል።

ከላይ የተጠቀሱትን ዝርዝር ተግባራት ለማከናወን የሚያስችሉ የተለያዩ መሣሪያዎች ተዘጋጅተው ቀርበዋል። ጠቅለል ባለ መልኩ ሲታይ በትምህርት ቤት መሻሻል ማዕቀፍ ትምህርት ቤቶች፣

- የተማሪዎቻቸውን ውጤቶች ለመከታተልና ለመቆጣጠር እንዲችሉ
- አበይት የትምህርት ቤት ርዕሰ ጉዳዮችን ለመለካት እና
- የማሻሻያ ዕቅድ ለመንደፍ የሚያደርጉትን ጥረት ለማሳካት ይረዳቸዋል።

በተጨማሪም ማዕቀፉ ትምህርት ቤቶች ለሁሉም ተማሪዎች ዕኩል የሆነ የመማር ዕድል ለመስጠት የሚያስችል ድጋፍና መመሪያ ይሰጣል። በአጠቃላይ የትምህርት ቤት መሻሻል ማዕቀፍ ሂደትና ውጤት ትምህርት ቤቶች የማያቋርጥ፣ ዘላቂና አስተማማኝ የሆነ የመሻሻል እንቅስቃሴዎች እንዲያደርጉ እና ትምህርት ቤቶች ለትምህርት ቤቱ ማህበረሰብ፣ ለወላጆችና ለመንግስት ተጠያቂ የሚሆኑበትን ሥርዓት ሊያሰፍን የሚችል አሠራርን ያቀፈ ነው።

IV. የትምህርት ቤት መሻሻል ስታንዳርድ

በአገራችን ያሉ ትምህርት ቤቶች ሊያሟሏቸው የሚገቡ ስታንዳርዶች ከነትግበራ ጠቋሚዎቻቸው በአራት ዐቢይ ርዕሰ ጉዳዮችና በአሥራ ሁለት ንዑስ ርዕሰ ጉዳዮች ተከፍለው ከዚህ በታች በዝርዝር ቀርቦዋል።

ዐቢይ ርዕሰ ጉዳይ 1፦ መማርና ማስተማር

ጥራት ያለው መማርና ማስተማር በተጨማሪም መረጃ ላይ ተመስርቶ የወደፊቱን ያገናዘበና ችሎታው የዳበረ የተማሪ ማህበረሰብ የሚፈጥር ከመሆኑም በላይ መምህራንና ተማሪዎች የላቀ ብቃት (excellence) ለመሻትና ዕምቅ ችሎታቸውን ለመጠቀም ከፍተኛ ጥረት የሚያደርጉበት ክንውን ነው።

ንዑስ ጉዳይ 1.1፦ የማስተማር ተግባር

ስታንዳርድ 1 ፦ የመምህራን እውቀት፣ ክህሎትና እሴቶች በተለያዩ ስልጠናዎች አድገው በማስተማር ተግባር ጥቅም ላይ ውለዋል።

የትግበራ ጠቋሚዎች

- 1.1.1 ትምህርት ቤቱ ጥራት ላለው መማርና ማስተማር ጠንካራ መሠረት የሚጥሉ በጋራ የተዘጋጁ እሴቶች አሉት።
- 1.1.2 መምህራን ተማሪዎቻቸው የተለያዩ የመማር ፍጥነት እንዳላቸው በመቀበል የማስተማር ዘዴዎቻቸውን በዚህ መሠረት አስተካክለው በመጠቀም የተማሪዎቹን ውጤት አሻሽለዋል።
- 1.1.3 መምህራን ለተማሪዎቻቸው የሚሰጧቸው ማብራሪያዎችና መግለጫዎች ቀላልና ግልጽ ናቸው።
- 1.1.4 መምህራን ለተማሪዎቻቸው ጥሩ ተምሳሌት ናቸው። ለተማሪዎቻቸው አስፈላጊውን ከበሬታ ስለሚሰጧቸው ተማሪዎቻቸው የደህንነትና በራስ የመተማመን ስሜት አድርገዋል።

- 1.1.5 መምህራን ልዩ የመማር ፍላጎት ያላቸውን ተማሪዎች የተለያዩ ዘዴዎች ተጠቅመው ቀደም ብለው ለይተው ድጋፍ በመስጠታቸው የትምህርት አቀባበላቸው ተሻሽሏል።
- 1.1.6 መምህራን በልዩ ፍላጎት፣ በጾታ፣ በሃይማኖትና በዘር ላይ የተመሠረተ አንዳችም ልዩነት ሳያደርጉ የሁሉንም ተማሪዎች መብት በዕኩልነት ያከብራሉ፣ ተገቢውንም ድጋፍ ይሰጣሉ።
- 1.1.7 መምህራን ለተከታታይ የሙያ መሻሻል መሠረት የሚሆናቸውን እንደተከታታይ የሙያ ማሻሻያ ፕሮግራም (CPD)፣ የርስ በርስ ልምድ ልውውጦች፣ አጫጭር የሥራ ላይ ሥልጠናዎችንና ሌሎች ለሙያ ማሻሻያ ምቹ የሆኑ ሁኔታዎችንና መዋቅሮችን በመጠቀም የማስተማር ብቃታቸውን አሻሽለዋል።
- 1.1.8 መምህራን ሥራዎቻቸውን መልሶ ለመመርመርና ለማጥራት የተሰጧቸውን ተገቢ አስተያየቶች ተጠቅመው አፈጻጸማቸውን አሻሽለዋል።
- 1.1.9 የትምህርት ቤቱ መምህራን በሚያወጡት ዓመታዊና ዕለታዊ ዕቅዳቸው መሠረት ማስተማራቸው ተረጋግጧል።
- 1.1.10 መምህራን ከተማሪዎቹ፣ ከመማር አውዱ (Learning context)፣ ከትምህርት ይዘት፣ ከተፈላጊው ዓላማና ውጤት አኳያ ተገቢነት ያላቸውን የተለያዩ የማስተማር ዘዴዎችንና ስትራቴጂዎችን ተጠቅመው በማስተማራቸው ተማሪዎች ረከተዋል።
- 1.1.11 መምህራን በሚያስተምሩት ትምህርት ጥሩ እውቀት አላቸው፣ ይህንንም እውቀታቸውን በክፍል ውስጥ በብቃት ተግባራዊ በማድረጋቸው የተማሪዎች የትምህርት አቀባበል የተሻለ ሆኗል።

ስታንዳርድ 2 ፦ መምህራን ያላቸውን ሙያዊ ዕውቀት በሚገባ በመጠቀም፣ በሙሉ ፍላጎትና በቁርጠኝነት በመሥራት እንዲሁም ከተማሪዎቻቸው ብዙ በመጠበቅ (High expectations) ለማስተማር ተግባሩ መሠረት በማድረግ ሙያዊ ኃላፊነታቸውን በብቃት ተወጥተዋል።

የትግበራ ጠቋሚዎች

- 1.1.12 የመምህራንን የማስተማር ተግባር ለማዳበር (ለማጎልበት) የሚረዱ ወቅታዊ ጥናትና ምርምርን መሠረት ያደረጉ መንገዶች (Procedures) አሉ።

1.1.13 መምህራን የተማሪዎቻቸውን ውጤት ለማሻሻል አቅደው በመንቀሳቀሳቸው የተቀመጠውን ግብ አሳክተዋል ።

1.1.14 መምህራን እየተካሄደ ላለው የሙያ ማሻሻያ ትምህርት ያላቸው ቁርጠኝነት በንቁ ተሳትፏቸው ተረጋግጧል።

ስታንዳርድ 3፦ መምህራን ተማሪዎችን ከክፍል ውጭ ካለው አለም ጋር በማገናኘት እንዲመራመሩ በማድረጋቸው የመማር ማስተማሩ ሥራ ተጨባጭ ሆኗል።

የትግበራ ጠቋሚዎች

1.1.15 ተማሪዎች ግንዛቤያቸውን ለማሳደግ በሚያስችላቸው ህብረተሰብን መሠረት ባደረጉ ፕሮግራሞችና በትምህርት ቤት ክለሶች ተሳተፏቸዋል።

1.1.16 መምህራን የክፍል ትምህርቱን ተማሪዎቻቸው ከተጨባጭ የህይወት ተሞክሮቻቸው ጋር እንዲያገናዝቡ አድርገዋል።

ንዑስ ጉዳይ 1.2፦ መማርና ግምገማ

ስታንዳርድ 4፦ ትምህርት ቤቱ ለተማሪዎች የላቀ ውጤት መምጣት ከፍተኛ ትኩረት በመስጠቱ ለውጤት መሻሻል መሠረት ሆኗል።

የትግበራ ጠቋሚዎች

1.2.1 የደረጃ ማነፃፀሪያ ነጥቦች (Benchmarks) በግልጽ ተለይተው ተቀምጠዋል። ይህም በትምህርት ቤቱ ማህበረሰብ በሙሉ እንዲታወቅ በመደረጉ ለግቦች መሳካት የበኩላቸውን ድርሻ አበርክቷል።

1.2.2 የተማሪዎች የውጤት መረጃ ቀደም ሲል ከነበረው የመነሻ ነጥብ (ውጤት) የተሻሻለ መሆኑን በግልጽ አሳይቷል።

1.2.3 ከትምህርት ቤትና ከክፍል ግለ - ግምገማ የተሰበሰበው ዳታ ስለጠንካራ ጎኖችና ወደፊት ትኩረት ሊደረግባቸው ስለሚገቡ ደካማ ጎኖች መረጃ ለማመንጨት ተተንትኗል።

1.2.4 ትምህርት ቤቱ ከተማሪዎች የሚጠብቀው ከፍተኛ ውጤትና የባህሪ ደረጃ እንዳሉት ከዳሰሳ ጥናት የተገኙ መረጃዎች አረጋግጠዋል።

ስታንዳርድ 5፦ ተማሪዎች በተፈጠረላቸው ምቹ ሁኔታ ለትምህርት ተነሳሽነት ያላቸውና በንቃት የሚሳተፉ ሆነዋል።

የትግበራ ጠቋሚዎች

- 1.2.5 መምህራን አሳታፊ የማስተማር ዘዴ በመጠቀማቸው የተማሪዎች የክፍል ትምህርት ተሳትፎ አድንገዋል።
- 1.2.6 ትምህርት ቤቱ ተማሪዎች ደክም ያሉበትን ሁኔታዎች በመለየት የማሻሻያ ስልት ቀይሶ በመንቀሳቀሱ ውጤታቸው ተሻሽሏል።

ስታንዳርድ 6፦ የግምገማ ተግባራትና ሪፖርቶች ለተሻለ የትምህርት አሰጣጥና የመማር ውጤት መምጣት ድጋፍ የሚሰጡ ናቸው።

የትግበራ ጠቋሚዎች

- 1.2.7 መምህራን የተማሪዎቹን ዕድሜና ደረጃ ግምት ውስጥ በማስገባት ከትምህርቱ ይዘት ጋር ተገቢነት ያላቸው የተለያዩ የግምገማ ዘዴዎች በመጠቀም የትምህርቱን አሰጣጥ አሻሽለዋል።
- 1.2.8 ከግምገማ የተገኙ መረጃዎችን ትምህርት ቤቱ የወደፊት እቅድና ፕሮግራም ለመንደፍ ተጠቅሞባቸዋል።
- 1.2.9 ለተማሪዎች ተገቢው ግብረ-መልስ (feed back) ለመሰጠቱ ማረጋገጫ መንገድ አለ።
- 1.2.10 ተማሪዎች በራሳቸው ትምህርት (መማር) ግምገማ ላይ ተሳትፈዋል፤ የራሳቸውንም ትምህርት (መማር) በመገምገም ለወደፊቱ ትምህርታቸው አቅደዋል (ግብ ጥለዋል)።
- 1.2.11 የግምገማ ውጤትና መረጃ በክፍል ውስጥ የሚካሄደውን መማርና ማስተማሩን ለማሻሻል ጥቅም ላይ ውሏል።
- 1.2.12 ለወላጆች የተደረገው ሪፖርት ስለ ልጆቻቸው የትምህርት ውጤት ስላሳዩት የባህሪ ለውጥ እድገት ገንቢ አስተያየቶችን የሰጠ ነው።

ንዑስ ጉዳይ 1.3፦ ሥርዓተ ትምህርት

ስታንዳርድ 7፦ ሥርዓተ ትምህርቱ ትርጉም ያለው፣ አሳታፊ እና የተማሪዎቹን የእድገት ደረጃና ፍላጎቶች ያገናዘበ ለመሆኑ የመመርመርና የማሻሻል ሂደቶች አሉ።

የትግበራ ጠቋሚዎች

1.3.1 የሥርዓተ ትምህርቱ መሣሪያዎች (ሲ.ለ.በ.ስ፣ የተማሪ መፅሐፍና የመምህሩ መምሪያ ማጣቃሻ መፃህፍት፣ የትምህርት መረጃ መሣሪያዎች) ከተማሪዎቹ ዕድገት ደረጃና ፍላጎቶች ጋር የሚጣጣሙ፣ ከማናቸውም አድልዎ ነፃ የሆኑ ከአካባቢ ተጨባጭ ሁኔታ ጋር የተዛመዱ ተገቢነት ያላቸውና የሚያሳትፉ መሆናቸውን ለማረጋገጥ በመምህራን ግምገማና ማሻሻያ ተደርጎባቸው ጥቅም ላይ ውለዋል።

ዑብይ ርዕሰ ጉዳይ 2፦ ምቹ የትምህርት ሁኔታና አካባቢ

ሁሉንም በዕኩልነት የሚያይ፣ መልካም አቀባበል የሚያደርግ ማህበረሰብ ያለው ትምህርት ቤት ርስ በርስ በመከባበር ላይ የተመሠረተ ግንኙነቶችን ያጎለብታል። ለአያንዳንዱ ተማሪ ፍላጎት ተስማሚ የሆነና ምቹ የሆነ አካባቢ ሊፈጠር ይገባል። ተማሪዎች በትምህርት ቤቱ ማህበረሰብ ውስጥ የደህንነት ስሜት ከተሰማቸው ትምህርታቸውን በፍላጎት ይከታተላሉ። ተማሪዎች ስለትምህርታቸው ጉዳይ ውሳኔ በመስጠት ተሳትፈው የራሳቸውን አስተዋጽኦ ማበርከት እንዲችሉ አቅማቸው እንዲጎለብትና ድምፃቸውም ዋጋ እንዲኖረው ማድረግ ይገባል።

ንዑስ ጉዳይ 2.1፦ የትምህርት ቤት ፋሲሊቲ (School Facilities)

ስታንዳርድ 8፦ ትምህርት ቤቱ ለደረጃው የተቀመጠውን ስታንዳርድ የጠበቁ ፋሲሊቲዎችን በማሟላቱ የትምህርት ቤቱ መምህራንና ሠራተኞች ሥራቸውን በአግባቡ ለማከናወን፣ ተማሪዎችም ለመማር አስችሏቸዋል።

የትግበራ ጠቋሚዎች

- 2.1.1 ትምህርት ቤቱ በአጥር የተከበረ ሳቢና ማራኪ የሆነ ግቢ ያለው በመሆኑ ተማሪዎችን አዘወትረው በትምህርት ገበታቸው እንዲገኙ አስችሏል።
- 2.1.2 መማሪያ ክፍሎች ተማሪዎችን ለመማር የሚያነቃቁና ምቹ በመሆናቸው የተማሪዎቹን የመማር ፍላጎት አነሳስተዋል።
- 2.1.3 ትምህርት ቤቱ ለመማር ማስተማር ሥራ ደጋፊ የሆኑና ደረጃቸውን የጠበቁ በተገቢው ቁሳቁሶች የተሟሉ (የትምህርት ማበልፀጫ ማዕከል፣ ቤተ-ሙከራ

/ሳይንስ ኪት፣ ቤተ-መጻሕፍት፣ የመምህራን ማረፊያ፣ የስፖርት ሜዳዎች ወዘተ...) ያሉት በመሆኑ የመማር ማስተማሩ ሂደት የተሳካ ሆኗል።

2.1.4 በትምህርት ቤቱ ደረጃቸውን የጠበቁና በጾታ የተለዩ መፀዳጃ ቤቶች፣ የውሃ አገልግሎት ተዘጋጅተው ለትምህርት ቤቱ ማህበረሰብ ግልጋሎት በመስጠታቸው ተጠቃሚዎች ረክተዋል። የባህሪ ለውጥም አሳይተዋል።

2.1.5 በት/ቤቱ ለመማር ማስተማሩ ሥራ አገልገሎት የሚውሉ የኢንፎርሜሽን ኮሙኒኬሽን ቴክኖሎጂ ማቴሪያሎች /ሬዲዮ፣ ቴፕ፣ ፕላዝማ፣ ኮምፒዩተር ወዘተ./ ተሟልተው አገልገሎት ሰጥተዋል።

ንዑስ ጉዳይ 2.2፡- ተማሪን ማብቃት (Student Empowerment)

ስታንዳርድ 9፡- ትምህርት ቤቱ የተለያዩ የአደረጃጀቶች የአሠራር ሥርዓት በመዘርጋቱ በተማሪዎች ዘንድ ኃላፊነትን የመውሰድና ራስን በዲሲፕሊን የመምራት ልምድ ዳብሯል።

የትግበራ ጠቋሚዎች

2.2.1 ትምህርት ቤቱ በውሳኔዎች አሰጣጥ ላይ የተማሪዎችን ተሳትፎ በማሳደጉ የተማሪዎች ኃላፊነትን የመውሰድና በዲሲፕሊን የመመራት ባህል ዳብሯል። ለምሳሌ፡- የትምህርት ቤት ካውንስል፣ የህፃናቶች ፓርላማ እና የክፍል ስብሰባዎች ይጠቀሳሉ።

2.2.2 ትምህርት ቤቱ ተማሪዎችን በአመራር ላይ እንዲሳተፉ ለሁሉም ጾታዎች እኩል ዕድል ሰጥቷል። (ምሳሌ ተማሪዎቹ የትምህርት ቤቱን ክለቦች በመምራት)

2.2.3 የሥነ - ተዋልዶ ጤናና ከዚህም ጋር የተያያዙ የርስ በርስ ግንኙነት ሁኔታዎች በሁሉም ክፍል ደረጃዎች የትምህርት ቤቱ ፕሮግራሞች አካል ናቸው።

2.2.4 የተማሪዎች ባህሪያት በተገቢው ደረጃ ላይ እንደሚገኝ በተለያዩ ሁኔታዎች ወይም አውዶች በግልፅ ታይቷል።

2.2.5 በመማሩ ሂደት ተማሪው ሃላፊነት የሚሰማው፣ በራሱ የሚተማመን፣ ነፃነት የሚሰማውና ተቀባይነት እንዳለው የዳሰሳ ጥናቶች አመልክተዋል።

ንዑስ ጉዳይ 2.3፡- ለተማሪ የሚደረግ ድጋፍ (student support)

ስታንዳርድ 10፦ የትምህርት አካባቢዎች ለሁሉም ተማሪዎች ምቹ፣ የማያሰጉ፣ ደጋፊ እና የተማሪዎችን ፍላጎት የሚያሟሉ በመሆናቸው ተማሪዎች በትምህርታቸው ስኬታማ ሆነዋል።

2.3.1 በትምህርት ቤት የሚከናወኑ ማናቸውም የትምህርት ሥራዎች ከሁሉም በላይ ቀዳሚ አድርገው የተንቀሳቀሱት የተማሪውን የመማር ፍላጎት ማሟላትና ውጤት ማሻሻል ላይ መሆኑ ተረጋግጧል።

2.3.2 ሁሉም ተማሪዎች ስኬታማ ለመሆን የሚችሉበት እድሉ አላቸው።

2.3.3 ትምህርት ቤቱ ለተማሪዎቹ የሚያደርገው ሁለንተናዊ ድጋፍ የትምህርት ብክነትን እንዲቀንስ አድርጓል።

2.3.4 ትምህርት ቤቱ የሴት ተማሪዎችን ብቃት አስመልክቶ መረጃ በመሰብሰብና በመተንተን ውጤታቸው ከፍ እንዲልና በራሳቸው እንዲተማመኑ የሚያስችል ስልት በመዘርጋት ሥራ ላይ አውሏል።

2.3.5 ትምህርት ቤቱ ምቹና የማያሰጋ መሆኑን ከት/ቤቱ ማህበረሰብና ከወላጆች የተሰበሰቡ መረጃዎች ያመለክታሉ።

2.3.6 ትምህርት ቤቱ የመደበው በጀት የተማሪዎችን ጤንነትና ደህንነት ለመጠበቅ የሚወጣውን ወጭ ያካተተ መሆኑና ለዚህም ተግባር መዋሉ ተረጋግጧል።

2.3.7 የትምህርት ቤቱ የሥነ-ምግባር ደንቦች፦

- ለሰዎች መሰጠት ስለሚገባው አክብሮትና ለንብረቶች ስለሚደረገው ጥንቃቄ፤
- እንደ ሁከት፣ ማግለልና አድልዎ፣ ኃይል መጠቀም፣ ማስፈራራት፣ ተደባዳቢነትና የመሳሰሉት እኩይ ባህርያት ፍጹም ተቀባይነት እንደሌላቸው፤
- ግጭቶችን በሰላማዊ መንገድ የመፍታት መንገዶችን (procedures)፤
- የትምህርት ቤቱን ሕግና ደንብ የማክበር ግዴታንና ተቀባይነት ያለው (safe) ባህሪ ማሳየት የሚገባ መሆኑን የሚገልጹ መግለጫዎችን ያካተቱ ናቸው።

ስታንዳርድ 11፦ የልዩ ፍላጎት ተማሪዎች ዕኩል የመማር ዕድል አላቸው፤ ለውጤት እንዲበቁም በየችሎታቸው መጠን በተደረገላቸው ዕገዛ መሠረት ስኬታማ ሆነዋል።

የትግበራ ጠቋሚዎች

2.3.8 በተከታታይ ሙያ ማሻሻያ (CPD) ፕሮግራም ውስጥ የልዩ ፍላጎት ትምህርት ተካቷል።

- 2.3.9 ት/ቤቱ የልዩ ፍላጎት ትምህርት ፕሮግራምን ለመምራት እንዲቻል የሰለጠኑ መምህራንና አስፈላጊ የሆኑ ቁሳቁሶች እና ፋሲሊቲዎች ለማሟላት ጥረት በማድረግ ፕሮግራሙን ተግባራዊ አድርጓል።
- 2.3.10 የተማሪዎች ልዩ ፍላጎት ተመዝግቦ ተይዟል፤ ፕሮግራሞችን፣ የማስተማር ዘዴዎችንና ማቴሪያሎችን እንደፍላጎታቸው ተስማሚ እንዲሆኑ በማድረግ በችሎታቸው መጠንም ተምረው ውጤታማ ሆነዋል።
- 2.3.11 ተማሪዎች ከልዩ ፍላጎት ትምህርት ፕሮግራሞች ስላገኙት የእርካታ ደረጃ በወላጆች ላይ የተካሄዱ የዳሰሳ ጥናቶች ያመለክታሉ።
- 2.3.12 የመማሪያ ክፍሎች ልዩ ፍላጎት ያላቸው ተማሪዎች ያለችግር ሊጠቀሙባቸው እንዲችሉ በቀላልና ወጭ ቆጣቢ በሆነ መንገድ የተደራጁ ናቸው።

ዓቢይ ርዕስ ጉዳይ 3፡- የትምህርት ቤት አመራር

የትምህርት ቤት አመራር ለትምህርት ቤቱ ግልጽ ራዕይ መቅረጽ እና ከትምህርት ቤቱ ማህበረሰብ ጋር በመተባበር ደንቦችን በማውጣት ወደ ራዕዩ መምራት ይኖርበታል። ራዕዩ ተማሪን ማዕከል ያደረገ እና ለመምህራን ትኩረት በመስጠት ተከታታይ መሻሻልን የሚፈልግ ነው። አመራርና አስተዳደር የጋራ ኃላፊነትን የሚጠይቅ ተግባር ነው።

ንዑስ ጉዳይ 3.1፡- ስትራቴጂካዊ ራዕይ

ስታንዳርድ 12፡- ትምህርት ቤቱ የጋራ የሆነ ራዕይ አለው። የተነደፉት ግቦች እና አላማዎች በትምህርት ቤቱ የቅድሚያ ትኩረት ጉዳዮች ላይ ተንፀባርቀው የሚጠበቀውን ውጤት አስገኝተዋል።

የትግበራ ጠቋሚዎች

- 3.1.1 የትምህርት ቤቱ ስትራቴጂካዊና ዓመታዊ እቅዶች በግለ-ግምገማ ውጤት ላይ ተመስርተው በአሳታፊነት የተዘጋጁ ናቸው።
- 3.1.2 ከትምህርት ቤቱ ራዕይና ግቦች ጋር ጎን ለጎን የሚሄዱ ሙያዊ ግምገማ (professional appraisal) እና ሙያዊ ትምህርቶች አሉ።
- 3.1.3 በትምህርት ቤቱ የሚከናወኑት ተግባራት በቋሚነትና ሳይዋዥቁ (consistently) የሚተገበሩ መሆናቸው ተረጋግጧል።

- 3.1.4 እሴቶች፣ የሥነ-ምግባር መመሪያዎች (ethics)፣ መሪ የሆኑ መርሆዎችና የትም/ቤቱ ዓላማዎች በትምህርት ቤቱ ማህበረሰብ በመላ የታወቁ ናቸው።
- 3.1.5 የትምህርት ቤቱን አጠቃላይ ስትራቴጂካዊ እቅድ ለማሳወቅና ለመተግበር የሚያስችሉ ስልቶች በግልፅ ተቀምጠዋል።
- 3.1.6 የትምህርት ቤቱ አመራር ሰነድ አካላት በግልጽ ስለተቀመጡት ግቦችና ስለሚጠበቁ ከፍተኛ ውጤቶች አዘውትረው ይገልጻሉ፤ የተገኙ መሻሻሎችንም ተከታትለዋል።

ንዑስ ጉዳይ 3.2፦ የመሪነት ባህርይ

ስታንዳርድ 13፦ ቀጣይነት ያለውና በአስተማማኝ መረጃ ላይ የተመሠረተ የትምህርት ቤት መሻሻል መኖሩ ተረጋግጧል።

የትግበራ ጠቋሚዎች

- 3.2.1 ትምህርት ቤቱ ማህበረሰቡን በማማከር የነደፋቸውን የትምህርት ቤት መሻሻል ቅድሚያ ትኩረቶች ውጤታማነት ለመተንተንና ለማወቅ የተሰበሰቡ መረጃዎች ጥቅም ላይ ውለዋል።
- 3.2.2 በተከታታይ የተመዘገቡ መረጃዎች (Longitudinal Data) የተማሪዎች ውጤቶች መሻሻላቸውን ያንፀባርቃሉ። ይህም በውጭ አካል (External validation) በተደረገው ግምገማ ተረጋግጧል።

ስታንዳርድ 14፦ ትምህርት ቤቱ የእርስ በእርስ ሙያዊ መማማሪያ የሚካሄድበት ተቋም በመሆኑ የመምህራንና የአመራር ሙያዊ ብቃት ተሻሽሏል ።

የትግበራ ጠቋሚዎች

- 3.2.3 የትምህርት ቤቱ ስትራቴጂክ ዕቅድ የመምህራን የሙያ ማሻሻያ ትምህርት የቅድሚያ ትኩረቶችን አካቷል።
- 3.2.4 ለትምህርት ቤቱ መምህራን የተሻለ ልምድ ባላቸው መምህራን ሥልጠና/እገዛ (coaching and mentoring) የሚደረግላቸው ሥርዓት በመዘርጋቱ የመምህራን ሙያዊ ብቃት ተሻሽሏል ።
- 3.2.5 የትምህርት ቤቱ አመራር የሥልጠና ፍላጎቶች ተለይተዋል፤ እንዲሁም የአመራር አባላቱ በሥልጠና ፕሮግራሞች ለመሳተፍ ችለዋል።

ስታንዳርድ 15:- የትምህርት ቤቱ ማህበረሰብ የርስ በርስ ግንኙነቶች በመተማመንና በሥራ ባልደረባነት (Collegiality) ላይ የተመሠረተ መሆኑ ጤናማ የስራ አካባቢ ፈጥሯል።

የትግበራ ጠቋሚዎች

3.2.6 በትምህርት ቤቱ ማህበረሰብ መካከል አዎንታዊ፣ ገንቢ፣ ግልጽነት የተሞላበትና በእኩልነት የተመሰረቱ ግንኙነቶች መስፈናቸውን በመምህራንና በተማሪዎች፣ በሠራተኞችና በወላጆች ላይ የተካሄዱ የዳሰሳ ጥናቶች አረጋግጠዋል።

3.2.7 ትምህርት ቤቱ የአሠራርና የግጭት አፈታት ሂደቶችን የሚገልጽ ሙያዊ ደንብ/ህግ አለው።

ስታንዳርድ 16:- ሁሉም ባለድርሻዎች ለተማሪዎች የትምህርት ውጤት ተጠያቂ መሆናቸውን በመቀበል ኃላፊነታቸውን ተወጥተዋል።

የትግበራ ጠቋሚዎች

3.2.8 ፕሮግራሞችና የተገኙ ስታንዳርዶች ዘላቂነት ያላቸው፣ አስተማማኝ የሆኑ፣ መረጋገጥ የሚችሉ እና ተጨባጭ ውጤቶችን የሚያንፀባርቁ ለመሆናቸው የትምህርት ቤቱ አመራርና መምህራን የማረጋገጥ ሙያዊ ኃላፊነት አለባቸው።

3.2.9 የት/ቤቱ አስተዳደር የልዩ ፍላጎት ትምህርት እስትራቴጂን በመተግበር፣ በማስተባበር፣ በመቆጣጠርና በመገምገም ሙያዊ ኃላፊነቱን ተወጥቷል።

3.2.10 በውጭ አካል የትክክለኛነት ማረጋገጫ (External validation) የትምህርት ቤቱ ግለ ግምገማ፣ የዕቅድ ዝግጅት ሂደቶችና ፕሮሲደሮች ትክክለኛነት ጥራት ተረጋግጧል።

3.2.11 መምህራን የተማሪዎችን የእድገት (የመሻሻል) ደረጃ ከሚጠበቁ ውጤቶች (Expected outcomes) ጋር በማነፃፀር የሚያዩበት ቋሚ የሆኑ መንገዶች አሏቸው።

ስታንዳርድ 17:- የትምህርት ቤቱ ውሳኔ አሰጣጥ ሂደትና አስተዳደራዊ ተግባራት የጋራ ክንውን በመሆናቸው በትምህርት ቤቱ ማህበረሰብ መካከል የስራ አንድነት ሰፍኗል።

የትግበራ ጠቋሚዎች

- 3.2.12 የወላጅ-መምህር ህብረት (P.T.A)፣ የትምህርት ቤቱ መምህራንና ሠራተኞች፣ የት/ቤት መሻሻል ኮሚቴና የተማሪዎች ተወካዮች ካውንስል አካላት በትምህርት ቤቱ ውሳኔ አሰጣጥ ሂደት ላይ በመሳተፋቸው የሥራ እንድነት ተፈጥሯል።
- 3.2.13 የውሳኔ አሰጣጥ ሂደቶች በግልጽ የተብራሩ፣ በማስረጃ የተደገፉ፣ በቀጣይነት የሚተገበሩ ናቸው፤ የሂደቱ ውጤቶችም ተመዝግበዋል።

ንዑስ ጉዳይ 3.3፡- የትምህርት ቤት አመራር/አስተዳደር

ስታንዳርድ 18፡- የትምህርት ቤቱ የሪሶርስ አመራር የትምህርት ፕሮግራሞችንና የትምህርቱን እድገት የሚደግፍ በመሆኑ የአሰራር ውጤታማነት ጎልብቷል።

የትግበራ ጠቋሚዎች

- 3.3.1 ትምህርት ቤቱ ከክለሲተር ማዕከል እና ከሌሎች የአካባቢው ተቋሞች ሪሶርሶችንና የሠለጠኑ ባለሙያዎችን በመጠቀሙ የመማር ማስተማሩ ሂደት ተሻሽሏል ።
- 3.3.2 የሰው፣ የቁሳቁስና የፋይናንስ ሪሶርሶች ቅድሚያ ትኩረት ለሚሰጣቸውና ተማሪዎች ከፍተኛ ውጤት እንዲያመጡ በሚደግፍ መልኩ (ሁኔታ) ተመርተዋል፤ ጥቅም ላይም ውለዋል።

ስታንዳርድ 19፡- በት/ቤቱ ውጤታማ ውስጠ ደንብ፣ መመሪያዎችና የአሰራር ሥርዓቶች ተደራጅተው ሥራ ላይ በመዋላቸው የተጠናከረ አሠራር ሰፍኗል።

የትግበራ ጠቋሚዎች

- 3.3.3 የትምህርት ቤት ውስጠ ደንብ የልዩ ፍላጎት ትምህርት መመሪያዎችን፣ ባህርይንና ዲሲፕሊንን፣ ከፆታና የዘር ዳራ አኳያ እኩል የሆነ የምቹ ዕድሎች አጠቃቀምን ያካተቱ ናቸው።
- 3.3.4 የትምህርት ቤቱ ውስጠ ደንብ በሰነድነት ተመዝግቦ ተይዟል (documented)፤ እንዲሁም ከወቅታዊ ሁኔታ ጋር ተጣጥሞና ተሻሽሎ በሚፈለገው ደረጃ ጥቅም ላይ ውሏል።

3.3.5 የትምህርት ቤቱ ውስጠ ደንብ ከአገሪቱ የትምህርትና ሥልጠና ፖሊሲዎች፣ ከትምህርት ቤቱ መርሆዎችና እሴቶች ጋር በመጣጣሙ የተጠናከረ አሠራር ሰፍናል።

ስታንዳርድ 20፦ በትምህርት ቤቱ ከሁሉም ባለድርሻዎች ጋር ውጤታማ የሆነ ተግባራት (communication) መኖሩ በትምህርቱ ሥራ ላይ የባለቤትነት ስሜት አሳድጓል።

የትግበራ ጠቋሚዎች

3.3.6 ትምህርት ቤቱ ከሁሉም ባለድርሻዎች ጋር መደበኛና ውጤታማ የሆነ ተግባራት (communication) በመፍጠሩ የተገልጋይ እርካታን አስገኝቷል።

ዓቢይ ርዕስ ጉዳይ 4፦ የህብረተሰብ ተሳትፎ

ጥራት ያለው አጋርነትንና (Partnership) የግንኙነት መረብን ከወላጆችና ከህብረተሰቡ ጋር መፍጠር ትምህርት ቤቶች ተግባራቸውን ከህብረተሰቡ ጋር ለማቀራረብ (ለማገናኘት) ያስችላቸዋል። እውነተኛና ቀጣይነት ያለው አጋርነት ትምህርት ቤቶች ለህብረተሰቡ መረጃዎች ለመስጠትና ህብረተሰቡ ለሚጠበቃቸው ትልሞች (Expectations) ምላሽ ለመስጠት ይረዳቸዋል።

ንዑስ ጉዳይ 4.1፦ ከወላጆችና ከአሳዳጊዎች ጋር አብሮ መሥራት (Partnership with parents and careers)

ስታንዳርድ 21:- ወላጆችና አሳዳጊዎች በልጆቻቸው ትምህርት ጉዳዮች በንቃት መሳተፋቸው የተማሪዎችን መማር አጎልብቷል።

የትግበራ ጠቋሚዎች

- 4.1.1 የወላጆች ተሳትፎን ለመደገፍ የተዘረጉ ተቋማዊ መዋቅሮች አሉ፤ ትምህርት ቤቱ በሚጠራው ስብሰባዎች ላይ እንዲሳተፉም ተበረታተዋል።
- 4.1.2 ወላጆች የልጆቻቸውን የቤት ሥራ በመመልከት አስተያየት ሰጥተዋል።
- 4.1.3 በትምህርት ቤቱ በሚካሄዱ ፕሮግራሞችና የመረጃዎች ልውውጥ የወላጆች ተሳትፎ ከፍተኛ መሆኑን ጥናቶች ያሳያሉ።

ስታንዳርድ 22:- በትምህርት ቤቱና በወላጆች/አሳዳጊዎች መካከል የተፈጠረ ውጤታማ ግንኙነት የተማሪዎች መማርን የሚያበረታታና የሚያግዝ ሆኗል።

የትግበራ ጠቋሚዎች

- 4.1.4 የተማሪ ፕሮግራሞችና ውጤቶች ሪፖርት ማድረጊያ መደበኛ የሆነ የጊዜ መርሐ-ግብር አለ።
- 4.1.5 ወላጆች/አሳዳጊዎች እንደ ወላጅ-መምህር ህብረትና የቀበሌ የትምህርትና የሥልጠና አመራር ቦርድ ባሉ መደበኛ መዋቅሮች ውስጥ ንቁ ተሳትፎ አለ።
- 4.1.6 የመምህራን መረጃ መዝገቦች መምህራን ከወላጆችና ከአሳዳጊዎች ጋር የተገናኙበትን ድግግሞሽ (Frequency) ከፍተኛ መሆን የተማሪዎች ውጤትና ባሕሪ እንዲሻሻል አድርጓል። የመምህራን መረጃም ትንታኔውን ለይተው ያሳያሉ።
- 4.1.7 በትምህርት ቤቱ መዝገቦች ለትምህርት ቤቱ ድጋፍ ያደረጉ ወላጆችንና አሳዳጊዎች ተመዝግበው ተይዘዋል።

ንዑስ ጉዳይ 4.2:- ጎብረተሰብን ማሳተፍ

ስታንዳርድ 23:- ትምህርት ቤቱ ከጎብረተሰቡ እና ከውጭዊ ድርጅቶች (external organizations) ጋር ተባብሮ የመስራት ልምድ በመጠናከሩ ውጤታማ አገርነት ተፈጥሯል።

የትግበራ ጠቋሚዎች

- 4.2.1 የጎብረተሰቡን ተሳትፎ ያካተተ የትምህርት ቤት ውስጠ ደንብ አለ።

4.2.2 ለወላጆችና ለህብረተሰቡ ትምህርት ለመስጠትና ሌሎች ድጋፎች/ማንበብና መፃፍን ማስተማር፣ ጎጂ ልምዶችን ማስወገድ፣ ልማት ነክ ተግባራትን ማከናወን ወዘተ/ ለማድረግ ት/ቤቱ ፕሮግራም በማውጣት ተግባራዊ በማድረጉ ውጤታማ አጋርነት ተፈጥሯል።

4.2.3 በርካታ ውጫዊ ድርጅቶች ለመማር-ማስተማሩ ሥራ ልምዶቻቸውን በማካፈል ድጋፍ ሰጥተዋል።

ንዑስ ጉዳይ 4.3:- የትምህርቱን ሥራ ማስተዋወቅ (Promoting Education)

ስታንዳርድ 24:- የትምህርት ቤቱን የሥራ እንቅስቃሴዎች በመልካምነታቸውና በጠቃሚነታቸው ለውጭ ህብረተሰብ የማስተዋወቅ ሥራ በመሠራቱ በትምህርት ቤቱ ሥራ ላይ የማህበረሰቡ ግንዛቤ ዳብሯል፤ ድጋፍም ጨምሯል።

ትግበራ ጠቋሚዎች

4.3.1 ትምህርት ቤቱ ስላከናወናቸው ወቅታዊ ተግባራት መስጠት ባለው ስልት /በትምህርት ቤት ጋዜጣ፣ በበራሪ ፀሁፍ፣ በስብሰባ ወዘተ/ ለትምህርት ቤቱ ማህበረሰብና ለውጭ ህብረተሰብ በስፋት በማስተዋወቁ የህብረተሰቡ ግንዛቤ ዳብሯል።

4.3.2 የትምህርት ቤቱ ስኬታማ ክንውኖች በትምህርት ቤት አከባባር ተደርጎላቸዋል።

ተቀጽላ -1
የትምህርት ቤት መሻሻል
የግለ-ግምገማ ዲርም

ትምህርት ቤቶች የመሻሻል ፕሮግራሞቻቸውን በዕቅድ ላይ ተመሰርተው በተግባር ለማዋል የሚችሉት፤ ከሁሉ አስቀድሞ በአራቱ አቢይ ርዕስ ጉዳዮች (Domains) አንጻር ተጨባጭ እና አስተማማኝ በሆነ መረጃ ላይ በመመርኮዝ ያሉበትን ደረጃ ሲያውቁና የመሻሻል ዕቅድ አውጥተው ወደ ተግባር ሲገቡ ብቻ ነው። ደረጃቸውን ለማወቅም የደረጃ መስፈርት (Rating scale) ያስፈልጋቸዋል። በዚህ ሰነድ በሁሉም አባይት የት/ቤት ርዕስ ጉዳዮች ሥር ለተቀመጡት ስታንዳርዶች ደረጃቸውን ለመወሰን ለእያንዳንዱ ስታንዳርድ በተዘረዘሩት የትግበራ ጠቋሚዎች አንጻር ት/ቤቶቹ ደረጃቸውን ለመወሰን የሚረዱቸው መስፈርቶች ከነመገለጫዎቻቸው (Descriptors) በዝርዝር ቀርበዋል።

ት/ቤቶች በሚሰበሰቡት መረጃ መሰረት ከየትግበራ ጠቋሚዎቹ ትይዩ የሰፈሩትን የባህርዩን ደረጃ የሚያመለክቱ መገለጫዎች (Descriptors) በመመልከት ደረጃውን ይወስናሉ። ደረጃውን ሲወስኑም ለመወሰን ያስቻሏቸው ማስረጃዎች (Evidence) ሊኖራቸው ይገባል። እነዚህ ማስረጃዎች ከዳሰሳ ጥናት፣ ከዶክመንት፣ ከምልክታ ወዘተ የሚገኙ ናቸው። በመጨረሻም ከዚህ በታች የቀረቡትን ማሳሰቢያዎች ሁሉም ትምህርት ቤቶች ተገንዝበው ተፈጻሚ ማድረግ ይኖርባቸዋል።

1. በእያንዳንዱ የትግበራ ጠቋሚ አንጻር የተቀመጡት ሁሉም የደረጃ መገለጫዎች (Descriptors) መሰረት የሚያደርጉት አጠቃላይ የደረጃ መስፈርቱን ነው። አጠቃላይ የደረጃ መስፈርቱ ለሌሎቹ እንደ ማጣቀሻ (Reference) ሆኖ እንዲያገለግል የተዘጋጀ ሲሆን፤ በየትግበራ ጠቋሚዎቹ አንጻር የተቀመጡት ግን እንደ ጠቋሚዎች ባህርይ የሚለዋወጡ ናቸው። ሆኖም የዋናውን ማጣቀሻ መሰረታዊ የደረጃ መለኪያ እርከን የሚያፋልሱ እንዳይሆኑ ጥረት ተደርጓል።
2. በየትግበራ ጠቋሚዎቹ አንጻር ያሉት የደረጃ መገለጫዎች ግልጽ ካልሆኑ፣ ሊለኩ የማይችሉ ወይም ከትም/ቤቱ ተጨባጭ ሁኔታ ጋር የማይስማሙ ናቸው ተብሎ በኮሚቴው ከታመነበት ሊለወጡ፣ ሊሻሻሉ ይችላሉ። ሆኖም የተሻሻሉት ወይም የተለወጡት የደረጃ መገለጫዎች የትግበራ ጠቋሚውን ባህርይ ጠብቆ በዋናው የደረጃ መስፈርት መገለጫዎች መሰረት መሆን ይኖርባቸዋል።
3. የተደረጉት ማንኛውም ዓይነት ለውጦች ወይም ማሻሻያዎች፣ ለውጥ ወይም ማሻሻያ የተደረገባቸውን መገለጫዎች ስላለባቸው ችግር በመግለጽ ከነማስተካከያ ኃሳቡ ት/ቤቱ በሚገኝበት የወረዳ ት/ቤቶች ጽ/ቤት የት/ቤት መሻሻል ኮሚቴ አማካኝነት ለክልሉ የት/ቤት መሻሻል ፕሮግራም ማስተባባሪያ መላክ ይኖርባቸዋል።

ለሁሉም አቢይ ርዕስ ጉዳዮች የሚያገለግል የደረጃ መስፈርት (Rating Scale)

<p>4: የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ</p>	<p>ትምህርት ቤቱ ለማሻሻያው በደንብ የታሰበበት በሁሉም ባለድርሻዎች ተቀባይነት ያለው ዕቅድ አለው። ዘላቂ እና አስተማማኝ መሰረት ያላቸው (Well established) ውጤታማ ስልቶች እንዳሉት የሚያረጋግጡ ማስረጃዎች አሉት። ሁሉም ባለድርሻዎች በተሳተፉበት አዳዲስ አላማዎችን ለመንደፍ እቅዶች በየጊዜው እየተፈተሹ ይከለሳሉ። ይገመገማሉ። ስትራቴጂዎች ዘልቀው ወርደዋል፤ የትምህርት ቤት መሻሻል ፕሮግራም ዘላቂነት ያለው መሆኑን የሚያረጋግጡ አስረጃዎች (ማስረጃዎች) በአስተማማኝ መረጃ ላይ የተመሠረቱ ናቸው። (የተጠቀሰውን ባህርይ አስመልክቶ ከሚመለከታቸው ባለድርሻዎች የተደረገ ዳሰሳ ጥናት <u>በጣም ከፍተኛ</u> መሆኑን ያሳያል።)</p>
<p>3: በመሥራት ላይ ያለ</p>	<p>ት/ቤቱ የተጠቀሰውን ባህርይ ጠንካራና መሻሻል የሚገባውን በመለየት የማሻሻያ ዕቅድ ባወጣው እና በነደፈው ስልት መሰረት፤ በርካታ ሥራዎችን ለማከናወኑ ማስረጃ አለው። (ከሚመለከታቸው ባለድርሻዎች የተደረገ የዳሰሳ ጥናት <u>ከፍተኛ</u> መሆኑን ያሳያል።)</p>
<p>2: በመጀመር ላይ ያለ</p>	<p>ትምህርት ቤቱ የተጠቀሰውን ባህርይ ጠንካራ እና መሻሻል የሚገባውን በመለየት ዕቅድ ለማውጣቱ እና የትግበራ ስልት ለመንደፍ ማስረጃ አለው። የመሻሻል ርምጃ ለማድረግ አንዳንድ እንቅስቃሴዎች ማድረግ ጀምሯል። (ከሚመለከታቸው ባለድርሻዎች የተደረገ የዳሰሳ ጥናት <u>መጠነኛ</u> መሆኑን ያሳያል።)</p>
<p>1: በዝግጅት ላይ ያለ</p>	<p>ትምህርት ቤቱ መሻሻል የሚገባውን ጉዳይ ለይቶ ማስቀመጥ ለመጀመሩ ማስረጃዎች አሉት። ነገር ግን የማሻሻያ ዕቅድ ገና አላወጣም። (ከሚመለከታቸው ባለድርሻዎች የተደረገ የዳሰሳ ጥናት <u>ዝቅተኛ</u> መሆኑን ያሳያል።)</p>
<p>ተጨማሪ ያልሆነ / የሚታይ ተግባር የሌለው</p>	<p>ትምህርት ቤቱ ስለማሻሻያ መስኮች ወይም መሻሻል ስለሚገባቸው ነገሮች ገና ማሰብ አልጀመረም። የት/ቤቱ ማህበረሰብም ስለተጠቀሰው ባህርይ የክንውን ደረጃ ለማወቅ እርግጠኛ መሆን የሚያስችለው አስተማማኝ መረጃ የለውም።</p>

ዓቢይ ርዕሰ ጉዳይ 1:- መማርና ማስተማር

ንዑስ ጉዳይ 1.1:-
ስታንዳርድ 1:-

የማስተማር ተግባር
የመምህራን እውቀትና እሴቶች በተለያዩ ሥልጠናዎች አድገው ጥቅም ላይ ውለዋል።

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪ የሌለው/ የሚታይ ተግባር የሌለው
1.1.1	ት/ቤቱ ጥራት ላለው መማርና ማስተማር ጠንካራ መሠረት የሚጥሉ በጋራ የተዘጋጁ እሴቶች አሉት።	ት/ቤቱ ዘላቂ እና ጠንካራ መሰረት ያላቸው (well-established) ከትምህርት ቤቱ ማህበረሰብ ጋር በጋራ የተዘጋጁ እሴቶች አሉት።	ት/ቤቱ ከመምህራን ጋር በመሆን ያዘጋጀው እሴቶች አሉት። ለወደፊትም ለት/ቤቱ ማህበረሰብ በሙሉ ለማካፈል በዕቅድ ይሟላል።	ት/ቤቱ እሴቶች አሉት። ነገር ግን የት/ቤቱ ማህበረሰብን በማማከር ወይም በጋራ የተዘጋጁ አይደሉም።	ት/ቤቱ የእሴቶች ስብስብ ሊኖረው እንደሚገባ ያውቃል። ሆኖም እስካሁን አላዘጋጀም።	
1.1.2	መምህራን ተማሪዎቻቸው የተለያዩ የመማር ፍጥነት እንዳላቸው በመቀበል የማስተማር ዘዴዎቻቸውን በዚህ መሠረት አስተካክለው በመጠቀም የተማሪዎች ውጤት ተሻሽሏል።	መምህራኑ የተማሪዎቻቸውን የመማር ፍጥነት በመለየት አቅደው በተግባር በማዋላቸው የተማሪዎች ውጤት ተሻሽለዋል። ይህንን የሚያረጋግጡ ዘላቂና አስተማማኝ የሆኑ መረጃዎች ት/ቤቱ አሉት።	በታዋቂው ዕቅድ መሠረት መምህራን የተማሪዎቹን የመማር ፍጥነት ልዩነት መረዳት የሚችሉበትን ስልት በተግባር ማዋል ጀምረዋል። መምህራን የተማሪዎቹን የመማር ፍጥነት ለይተው ለማስተማር የሚያስችላቸውን ዕቅድ አውጥተው መተግባር ጀምረዋል።	መምህራን የተማሪዎችን የተለያዩ የመማር ፍጥነት ለይተው አንዲያስተምሩ ለማስቻል የሥልጠና እና አመራር የመስጠት ዕቅድ አውጥተዋል።	ት/ቤቱ የተለያዩ ተማሪዎችን የመማር ፍጥነት በመለየት እንደየፍላጎታቸው የማስተማር ዘዴ በመቀየስ መማር እንዳለባቸውና ውጤታቸውን ማሻሻል እንዳለባቸው ያውቃል። ሆኖም በዚህ ረገድ እስካሁን ያደረገው እንቅስቃሴ የለም።	
1.1.3	መምህራን ለተማሪዎቻቸው የሚሰጧቸው ማህበራሪያዎችና መግለጫዎች ቀላልና ግልጽ ናቸው።	የት/ቤቱ መምህራን በሙሉ ለተማሪዎቻቸው ግልፅ የሆኑ ማህበራሪያዎችና መግለጫዎች መስጠት የዘወትር ተግባራቸው ለመሆኑ ት/ቤቱ በመረጃ ያረጋግጣል።	ት/ቤቱ በቀየሰው ስልት መሠረት አብዛኛው መምህራን ለተማሪዎቻቸው የሚሰጡት ማህበራሪያዎችና መግለጫዎች ግልፅ ለመሆናቸው ማረጋገጫ አለው።	መምህራን የሚሰጧቸው መግለጫዎችና ማህበራሪያዎች ግልፅ መሆን ያለባቸው መሆኑን ት/ቤቱ አምኖ የመከታተያ ስልት ቀይሷል።	መምህራን ለተማሪዎቻቸው የሚሰጧቸው ማህበራሪያዎች ግልፅ መሆን እንዳለባቸው ት/ቤቱ ያምናል። ሆኖም በምን መልክ በተግባር ላይ እንደሚውል ማረጋገጫ መንገድ አልቀየሰም።	
1.1.4	መምህራን ለተማሪዎቻቸው ጥሩ ተምሳሌት ናቸው፤ ለተማሪዎቻቸው አስፈላጊውን ከበራታ ስለሚሰጧቸው ተማሪዎቻቸው የደህንነትና በራስ የመተማመን ስሜት አድርገዋል።	በጣም ጥሩ የሆነ የመማር ሁኔታና የርስ በርስ መከባበር ስሜት ዳብሯል። በትምህርት ቤቱ የተረጋጋ የመማር ሁኔታና አካባቢ (learning environment) ተፈጥሯል። ከተማሪዎች የተገኘው መረጃ በጣም ከፍተኛ መሆኑን ያሳያል።	የርስ በርስ ግንኙነቶች በዋናነት በጥሩ ደረጃ ላይ ናቸው ትምህርት ቤቱ ጥሩ ባህርይ እና መከባበር እንዲኖር ስልት ነድፎ ለማሻሻል ጥረት አድርጓል። ከተማሪዎች የተገኘው መረጃ ከፍተኛ ነው።	ትምህርት ቤቱ ርስ በርስ መከባበር ላይ የተመሠረተ ስልት ነድፎ ለማሻሻል አቅዶአል። ከተማሪዎች የተገኘው መረጃ መጠነኛ መሆኑን ያሳያል።	የመምህራንና የተማሪዎች ግንኙነት በተደረገው ዳሰሳ ጥናት ዝቅተኛ መሆኑን ያሳያል።	

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪ የሌለው/ የሚታይ ተግባር የሌለው
1.1.5	መምህራን ልዩ የመማር ፍላጎት ያላቸውን ተማሪዎች የተለያዩ ዘዴዎች ተጠቅመው ቀደም ብለው ለይተው በማወቅ ድጋፍ በመስጠታቸው የትምህርት አቀባበላቸው ተሻሽሏል።	ት/ቤቱ ለአካቶ ትምህርት አተገባበር አስተማማኝ መሠረት ጥሏል። የተለያዩ የመማር ፍላጎቶችም ተለይተው ድጋፍ በመደረጉ ተማሪዎች የትምህርት አቀባበላቸው በከፍተኛ ደረጃ ተሻሽሏል። (የዚህ ማረጋገጫው የክትትል መዝገቦችና የተማሪዎቹ ውጤቶች ይሆናሉ)	ትምህርት ቤቱ ለአካቶ ትምህርት አተገባበር መሠረት ለመጣል የሚያስችሉ በርካታ ሥራዎች አከናውነዋል። ይህንን የሥልጠናና የክትትል መዝገቦች ያረጋግጣሉ።	ት/ቤቱ የልዩ ፍላጎት ተማሪዎችን መለየትና ማገዝ የመምህራን የሥራቸው አካል እንዲሆን የሚያስችል እቅድ አዘጋጅቷል።	ት/ቤቱ ልዩ ፍላጎት ያላቸውን ተማሪዎች በመለየት እገዛ ማድረግ እንደሚገባ ቢያውቅም እስካሁን ምንም እቅድ አላወጣም።	
1.1.6	መምህራን በልዩ ፍላጎት፣ በጾታ፣ በሃይማኖትና በዘር ላይ በመመሥረት እንዳያችሁ ልዩነት ሳያደርጉ የሁሉንም ተማሪዎች መብት በዕኩልነት ያከብራሉ፤ ተገቢውንም ድጋፍ ይሰጣሉ።	ለተማሪዎቹ ዕገዛ ማድረግ እና መብታቸውን ማክበር ያለአድልዎ መሆን እንዳለበት በት/ቤቱ እሴቶችና እምነቶች አካል ሆኖ ተወስዷል። በተማሪዎች ላይ በተደረገው የዳሰሳ ጥናትም አተገባበሩም በሁሉም መምህራን ዘንድ "በጣም ከፍተኛ" እንደሆነ ያሳያል።	ለተማሪዎቹ ዕገዛ ማድረግ እና መብታቸውን ማክበር ያለአድልዎ መሆን እንዳለበት በት/ቤቱ እሴቶችና እምነቶች ስብስብ ውስጥ ተካቷል። ከተማሪዎች የተሰበሰበው መረጃ አተገባበሩም በመምህራን ዘንድ ከፍተኛ መሆኑን ያመለክታል።	ት/ቤቱ መምህራንና ሠራተኞች ያለአድልዎ በእኩልነት የተማሪዎችን መብት የሚያከብሩበትንና አስፈላጊውን እገዛ የሚያደርጉበትን መንገድ ለማጠናከር ሁኔታዎችን መልሶ እየመረመረ ነው። ከተማሪዎች የተገኘው መረጃ መጠነኛ እንደሆነ ያሳያል።	ትምህርት ቤቱ ያለአድሎ የተማሪዎችን መብት ማክበር እንዳለበት ያውቃል። ወደፊት በትምህርት ቤቱ እሴቶችና እምነቶች ውስጥ ለማካተት ያስባል። ከተማሪዎች የተሰበሰበው መረጃ አተገባበሩ ዝቅተኛ እንደሆነ ያመለክታል።	
1.1.7	መምህራን ለተከታታይ የሙያ መሻሻል መሠረት የሚሆናቸውን እንደተከታታይ የሙያ ማሻሻያ ፕሮግራም (CPD)፣ የርስ በርስ ልምድ ልውውጦች አጫጭር የሥራ ላይ ሥልጠናዎችንና ሌሎች ለሙያ ማሻሻያ ምቹ የሆኑ ሁኔታዎችንና መዋቅሮችን በመጠቀም የማስተማር	በት/ቤቱ የመምህራንን የሥልጠና ፍላጎት በመለየት ከት/ቤት መሻሻል ዕቅድ ጋር የተጣጣመ የተከታታይ የሙያ ማሻሻያ ዕቅድ አውጥቶ እንዲተገበር ማድረግ ባሕል ሆኗል። መምህራን የሙያ ዕውቀታቸውንና ክህሎትን በሚያሳድጉ ሥልጠናዎች ላይ እንዲገኙ ት/ቤቱ ድጋፍ ያደርጋል። (የዚህ ማረጋገጫ የት/ቤት	ት/ቤቱ የመምህራንን የሥልጠና ፍላጎት ከት/ቤት መሻሻል ፕሮግራም ፍላጎቶች ጋር ተጣጥሞ እንዲካሄድ መምህራን የተከታታይ የሙያ ማሻሻያ ዕድሎች ተጠቃሚ እንዲሆኑ ድጋፍ እየሰጠ ነው።(የዚህ ማረጋገጫ የሥልጠና መዝገቦችና የCDP ዕቅዶች ሊሆኑ ይችላሉ)	ጥቂት መምህራን የሙያ ማሻሻያ ሥልጠና ይከታተላሉ፤ ነገር ግን የኮርስ ምርጫው በት/ቤት መሻሻል ዕቅድ ላይ ተመስርቶ አይደለም። ሆኖም ለወደፊቱ ት/ቤቱ መምህራን የሥልጠና ፍላጎታቸውን እንዲለዩ እና	መምህራን የተከታታይ የሙያ ዕድገት (CDP) ዕቅድ በግል የላቸውም። ጥቂት መምህራን የሙያ ማሻሻያ ኮርሶችን ይከታተላሉ። ነገር ግን የኮርስ ምርጫው በት/ቤት መሻሻል ዕቅድ ላይ ተመስርቶ አይደለም። ት/ቤቱ ይህን በተመለከተ ዕቅድ ለማውጣት እየተዘጋጀ ነው።	

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪ የሌለው/ የሚታይ ተግባር የሌለው
	ብቃታቸውን አሻሽለዋል።	መሻሻል ዕቅዶች፣ የሥልጠና መዝገቦችና የCDP ዕቅዶች ትግበራ ውጤቶች ሊሆኑ ይችላሉ)		የተከታታይ የሙያ ማሻሻያ ዕቅድ እንዲያወጡ የሚያስችል ዕቅድ አውጥቷል።		
1.1.8	መምህራን ሥራዎቻቸውን መልሶ ለመመርመርና ለማጥራት ከባለድርሻዎች የተሰጡትን የሰለ (critical) አስተያየቶች ተጠቅመው አፈጻጸማቸውን አሳድገዋል።	የት/ቤቱ መምህራን የሚሰጡትን አስተያየቶች መሠረት በማድረግ ለእርምጃ ሂደቱ እቅድ በማውጣት ሙሉ በሙሉ ተግባራዊ አድርገዋል። ማረጋገጫም ከተማሪዎች፣ ከዲፖርትሜንት ኃላፊዎች ከር/መምህራንና ሱፐርቫይዞሮች የሚገኙ መረጃዎች።	የት/ቤቱ መምህራን በሚሰጡት አስተያየት መሠረት ለእርምጃ ሂደቱ እቅድ በማውጣት አብዛኛው ተግባራዊ አድርገዋል።	የት/ቤቱ መምህራን በሚሰጡት አስተያየት መሠረት እርምጃ ለመውሰድ እቅድ አዘጋጅተዋል።	የት/ቤቱ መም/በሚ ቀርብላቸው አስተያየት መሠረት ማሻሻል ያለ ባቸው መሆኑን ተገንዝበዋል። ይሁን እንጂ ስልት አልቀየሱም።	
1.1.9	የትምህርት ቤቱ መምህራን በሚያወጡት ዓመታዊና ዕለታዊ እቅዳቸው መሰረት ማስተማራቸው ተረጋግጧል።	መምህራን ዓመታዊና ዕለታዊ ዕቅዳቸውን አውጥተውና አጣጥመው ማስተማር የቆዩ ባህላቸው አድርገውታል። በተለያዩ ምክንያቶች በዕቅድ መሰረት ያልተከናወኑ ተግባራት ምክንያታቸው ተገልጾ ማስተካከያ ያደርጋሉ። ትምህርት ቤቱም ይህንኑ የሚከታተልበት ዘላቂና አስተማማኝ የሆነ ስልት አለው።	መምህራኑ ዓመታዊና ዕለታዊ የትምህርት ዕቅድ እንዳላቸው መከታተያ ስልት ትምህርት ቤቱ አለው። በዚህም መሰረት አብዛኛው መምህራን በዕቅዳቸው መሰረት ያስተምራሉ። ትም/ቤቱ በቀየሰው ስልት መሰረት በተለያዩ ምክንያቶች በዕቅድ መሰረት ያልተከናወኑ ተግባራት ምክንያታቸው ተገልጾ ማስተካከያ ማድረጋቸውን መከታተል ጀምሯል።	መምህራኑ ዓመታዊና ዕለታዊ የትምህርት ዕቅድ እንዳላቸው መከታተያ ስልት ትምህርት ቤቱ አለው። በተጨማሪም በተለያዩ ምክንያቶች በዕቅድ መሰረት ያልተከናወኑ ተግባራት ለማረጋገጥ የሚያስችል ስልት ቀይሷል።	መምህራኑ ዓመታዊና ዕለታዊ የትምህርት ዕቅድ እንዳላቸው መከታተያ ስልት ትምህርት ቤቱ አለው። ሆኖም በዕቅዳቸው መሰረት የሚያረጋግጡት ስልት ገና አልቀየሰም።	
1.1.10	መምህራን ከተማሪዎቹ፣ ከመማር አውዱ (Learning context) ፣ ከትምህርት ይዘት ከተፈላገው ዓላማና ውጤት አኳያ ተገቢነት	በት/ቤቱ ተገቢ የሆኑ የማስተማር ዘዴዎች ከትምህርቱ ዓላማና ይዘት፣ ከመማር ዐውድ፣ ከተማሪዎቹ የመማር ፍላጎት አኳያ መምህራን እያጣጡ	መምህራኑ የትምህርት ዕቅዳቸውን ሲነድፉ የማስተማር ዘዴዎችን ከትምህርቱ ዓላማና ይዘት፣ ከመማር ዐውድ፣ ከተማሪዎቹ የመማር ፍላጎት አኳያ ነው። ይህንንም በተግባር	በት/ቤቱ የትምህርት ዕቅድ ዝግጅት ሂደት አለ። መምህራኑ ትምህርቱን ከዓላማና ይዘት፣ ከመማር ዐውድ እና በተማሪዎቹ	በት/ቤቱ የትምህርት ዕቅድ ዝግጅት ሂደት አለ። ሆኖም በዕቅድ ዘግጅቱ ላይ መምህራኑ የተለያዩ የማስተማር ዘዴዎችን ከትምህርት ዓላማ፣ ከመማር	

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪነት የሌለው/ የሚታይ ተግባር የሌለው
	ያላቸውን የተለያዩ የማስተማር ዘዴዎችንና ስትራቴጂዎችን ተጠቅመው በማስተማራቸው ተማሪዎች ረክተዋል።	ማቀድና መተግበር የተለመደ የዘውትር ተግባር ሆኗል። ት/ቤቱም እየተከታተለ ሂደቱን የሚያሻሽልበት ስልት አለው። በዳሰሳ ጥናት በተገኘ መረጃ እና በተለያዩ ሰነዶች የተማሪዎችን እርካታ ማረጋገጥ ተችሏል።	ላይ ማዋል ጀምረዋል። ት/ቤቱም በክትትል ዕቅዱ መሠረት እየተቆጣጠረ ያበረታታል። ለዚህም የተማሪዎች እርካታና የተለያዩ ሰነዶች ያስረዳሉ።	ፍላጎት ላይ በመመሥረት የማስተማር ዘዴያቸውን በዕቅዳቸው ላይ እንዲያሰሩ ማበረታታት ጀምሯል። የክትትል ዕቅድም አውጥቷል።	አውድና ከተማሪዎቹ ፍላጎት አኳያ፣ ዘዴዎችን የሚያስተምሩበትን ሁኔታ አያመለክቱም። ት/ቤቱ ይህ እንደሚያስፈልግ ያውቃል።	
1.1.11	መምህራን በሚያስተምሩት ትምህርት ጥሩ እውቀት አላቸው፣ ይህንንም እውቀታቸውን በክፍል ውስጥ በብቃት ተግባራዊ በማድረግ የተማሪዎችን የትምህርት አቀባበል የተሻለ ሆኗል።	የትምህርት ቤቱ መምህራን በሚያስተምሩት ትምህርት ጥሩ እውቀት ስላላቸው የተማሪዎች የትምህርት አቀባበል በከፍተኛ ደረጃ ተሻሽሏል። የዚህ ማረጋገጫው የመምህራኑ የክትትል መዝገቦች ናቸው። ከተማሪዎች የተገኘው መረጃ በጣም ከፍተኛ መሆኑን ያሳያል።	ትምህርት ቤቱ መምህራን በሚያስተምሩት ትምህርት እውቀት እንዳላቸው ያምናል። በዚህም የተማሪዎች የትምህርት አቀባበል በከፍተኛ ደረጃ ተሻሽሏል። የዚህ ማረጋገጫው የመምህራኑ የክትትል መዝገቦች ናቸው። ከተማሪዎች የተገኘው መረጃ ከፍተኛ መሆኑን ያሳያል።	ትምህርት ቤቱ ከመምህራኑ ውስጥ የሚያስተምሩትን ትምህርት ልበ መላ ሆነው የማያስተምሩ እንዳሉ ያውቃል። ይኸንን እንዴት እንደሚያሻሽሉ ስልት ቀይሏል። እቅድም አውጥቷል። ከተማሪዎች የተገኘው መረጃ አጥጋቢ መሆኑን ያሳያል።	ትምህርት ቤቱ ከመምህራኑ ውስጥ የሚያስተምሩትን ትምህርት ልበ መላ ሆነው የማያስተምሩ እንዳሉ ያውቃል። ይህንን እንዴት እንደሚያሻሽሉ ገና ስልት አልቀየሰም። ዕቅድም አላወጣም። ከተማሪዎች የተገኘው መረጃ ዝቅተኛ መሆኑን ያሳያል።	

ስታንዳርድ 2:- መምህራን ያላቸውን ሙያዊ እውቀት በሚገባ በመጠቀም፣ በፍላጎታቸውና በቁርጠኝነት መሥራት እንዲሁም ከተማሪዎቻቸው ብዙ በመጠበቅ (High expectations) ለማስተማር ተግባሩ መሠረት በማድረግ ሙያዊ በብቃት ተወጥተዋል።

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪነት የሌለው/ የሚታይ ተግባር የሌለው
1.1.12	የመምህራን የማስተማር ተግባር ለማዳበር (ለማግለልበት) የሚረዱ ወቅታዊ ጥናትና ምርምርን መሠረት ያደረጉ መንገዶች	በት/ቤቱ አስተማማኝ መሠረት ላይ ያለ (well established) የመምህራን የማስተማር ተግባር ለማግለልበት የሚረዱ መንገዶች አሉ። በዚህም፣ በመምህራኑ ዘንድ የጋራ	ት/ቤቱ ባወጣው ፕሮግራም መሠረት የተወሰኑ የሙያ ማሻሻያ የውይይትና የመማማሪያ ፕሮግራሞች ተከናውነዋል። በዚህም መሠረት ት/ቤቱ የማስተማሩን	መምህራን ሥራቸውን መልሶ መመርመርና መገምገም እንዳለባቸው ት/ቤቱ ቢጠብቅም እስካሁን የጋራ የሆነ አመለካከትና የገምገማ	ት/ቤቱ መምህራን ሥራቸውን መልሶ በመመርመር እና በመገምገም የወደፊቱን የትምህርት	

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪነት የሌለው/ የሚታይ ተግባር የሌለው
	(Procedures) አለ።	መግባባትና አመለካከት ዳብሯል። ት/ቤቱም መምህራን ሥራቸውን በጥልቀት የሚመረምሩበትን አጋጣሚዎች ሁሉ በመጠቀም የማስተማሩ ሥራ እንዲገባቸው አድርጓል። (የዚህ ማረጋገጫው፣ የመምህራን የትምህርት ዕቅድ፣ የግምገማ እና የክትትል መዝገብ ናቸው)	ሥራ በመከታተል መምህራን ሥራቸውን መልሰው በመመርመር የወደፊቱን እንደሚያቅዱ እያረጋገጠ ይገኛል። (የዚህ ማረጋገጫው፣ የመምህራን የትምህርት ዕቅድ፣ የግምገማ እና የክትትል መዝገብ ናቸው)	ተግባር አልዳበረም። ሆኖም ከክትትልና በተግባር ላይ ከታየው በመነሳት ወቅታዊ የሆኑ የማስተማር ዘዴዎች ላይ ሥልጠናና የውይይት ፕሮግራሞች ለማካሄድ አቅዷል።	ዕቅዳቸውን እንዲያዘጋጁ ማበረታታት እንዳለበት ያውቃል። ሆኖም ይህን ለማድረግ ምንም ዘዴ አልቀየሰም።	
1.1.13	መምህራን የተማሪዎቻቸውን ውጤት ለማሻሻል አቅደው በመንቀሳቀሳቸው የተቀመጠውን ግብ አሳክተዋል።	ሁሉም የትምህርት ቤቱ መምህራን የተዘረጋውን አሰራር ሥርዓት ተጠቅመው ያቀዱትን ውጤት ግብ አሳክተዋል። ለዚህም የትምህርት ቤቱ አገር አቀፍና ክልል አቀፍ ፈተና ውጤቶች ያረጋግጣሉ።	አብዛኛው የትምህርት ቤቱ መምህራን የተዘረጋውን አሰራር ሥርዓት ተጠቅመው ያቀዱትን ውጤት ግብ አሳክተዋል። ለዚህም የትምህርት ቤቱ አገር አቀፍና ክልል አቀፍ ፈተና ውጤቶች ያረጋግጣሉ።	ከፊሉ የትምህርት ቤቱ መምህራን ያቀዱትን ውጤት ግብ አሳክተዋል። የትምህርት ቤቱ ውጤት ትንተናም ይህንን ያረጋግጣል።	ጥቂት መምህራን በራሳቸው ተነሳሽነት ውጤት ያሻሻሉ ቢሆንም ትምህርት ቤቱ ያሰራር ሥርዓትና ዕቅድ የለውም። በቀጣይ ይህንን መስራት እንዳለባቸው አምነዋል።	
1.1.14	መምህራን እየተካሄደ ላለው የሙያ ማሻሻያ ትምህርት ያላቸው ቁርጠኝነት በንቁ ተሳትፏቸው አረጋግጠዋል።	በትምህርት ቤቱ ዘላቂ እና አስተማማኝ በሆነ መልኩ የመምህራንን የሥልጠና ፍላጎት መለየት የሚያስችልና ሥልጠናውም ከትምህርት ቤት መሻሻል ዓላማ ጋር የተያያዘ እንዲሆን የሚያደርግ ሥርዓት አለ። በዚህም ሁሉም የት/ቤቱ መምህራን በንቃት በመሳተፍ የሙያ ዕውቀታቸውንና ክህሎታቸውን አሳድገዋል። (የዚህ ማረጋገጫው የሥልጠና መዝገቦችና የCPD ዕቅዶችና ትግበራ ሰነዶች ናቸው)።	ትምህርት ቤቱ የመምህራን የስልጠና ፍላጎት በማወቅ የቅርብ ክትትል በማድረግ በተመቻቸው መርህ ግብር አብዛኛው መምህራን በፕሮግራሙ በንቃት በመሳተፍ የሙያ እውቀታቸውንና ክህሎቶቻቸውን አዳብረዋል። (የዚህ ማረጋገጫው የሥልጠና መዝገቦችና የCPD ዕቅዶችና ትግበራ ሰነዶች ናቸው)።	ት/ቤቱ የመምህራንን የሥልጠና ፍላጎት ለማወቅ እና ከት/ቤት መሻሻል ዓላማ ጋር ለማዛመድ የማስተማር ተግባራቸውን በመመርመር ላይ ይገኛል።	ጥቂት መምህራን በሙያ ትምህርት ዕድሎች ተጠቃሚዎች ናቸው። ነገር ግን ይህ በት/ቤቱ ዕቅድ ላይ የተመሠረተ አይደለም። በተጨማሪም የት/ቤት መሻሻል ዕቅድ ውስጥ የሙያ ማሻሻያ ጉዳይ አልተካተተም።	

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ መዝገቦችና የCPD ዕቅዶች ትግበራ ሰነዶች ናቸው።	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪ የሌለው/ የሚታይ ተግባር የሌለው

ስታንዳርድ 3፦ መምህራን ተማሪዎችን ከክፍል ውጭ ካለው አለም ጋር በማገናኘት እንዲመራመሩ በማድረጋቸው የመማር ማስተማሩ ሥራ ተጨባጭ ሆኗል።

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪ የሌለው/ የሚታይ ተግባር የሌለው
1.1.15	መምህራን ተማሪዎች ግንዛቤያቸውን ለማሳደግ በሚያስችላቸው ህብረ ተሰብን መሠረት ባደረጉ ፕሮግራሞችና በትምህርት ቤት ክለሶች እንዲሳተፉ አድርገዋቸዋል።	በት/ቤቱ መቋቋም የሚገባቸው ክበቦች እና ኅብረተሰቡን መሠረት ያደረጉ ፕሮግራሞች ተደራጅተው በሚገባ እንቅስቃሴ እያደረጉ ነው። ት/ቤቱ ተማሪዎቹን በፕሮግራሞቹ ንቁ ተሳትፎ እንዲያደርጉ ዘወትር ያበረታታል። (በተማሪዎች ላይ የተደረገ የዳሰሳ ጥናት በጣም ከፍተኛ የሆነ ተሳትፎ እና አዘውትሮ መገኘት እንዳለ ያመለክታል)	በት/ቤቱ በርካታ ክበቦች አሉ። የተደራጁት ክበቦች በተነደፈው ስልት መሠረት እንቅስቃሴ ማድረግ ጀምረዋል፤ በተወሰኑ ኅብረተሰቡን መሠረት ባደረጉ ፕሮግራሞችም ተሳትፎ አድርገዋል። በተጨማሪም ት/ቤቱ ሰፊ ባሉ ጉዳዮች የተማሪዎችን ግንዛቤ ሊያሳድግ በሚችሉ ፕሮግራሞች የበለጠ እንዲሳተፉ ዕቅድ አውጥቷል። (በተማሪዎች ላይ የተደረገ የዳሰሳ ጥናት ከፍተኛ የሆነ ተሳትፎ እና አዘውትሮ መገኘት እንዳለ ያመለክታል)	በት/ቤት ጥቂት ክበቦች ተደራጅተዋል፤ ኅብረተሰቡን መሠረት ያደረጉ ፕሮግራሞችም ተለይተው ታውቀው ስልቶች ተነድፈዋል።	በት/ቤቱ ክበቦች እና ኅብረተሰቡን መሠረት ያደረጉ ፕሮግራሞች እንደሚያስፈልጉ ይታወቃል። ነገር ግን ይህ ነው የሚባል እንቅስቃሴ አላሳዩም።	

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪነት የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
1.1.16	መምህራን የክፍል ትምህርቱን ተማሪዎቻቸው ከተጨማሪ የህይወት ተሞክሮቻቸው ጋር እንዲያገናዝቡ አድርገዋል፤	ሁሉም የትምህርት ቤት መምህራን የክፍል ትምህርቱን ተማሪዎች ከተጨማሪ የህይወት ተሞክሮአቸው ጋር እንዲያገናዝቡ አቅደው ተግባራዊ አድርገዋል። በዚህም መምህራንና ወላጆች ላይ የተደረገ ዳሰሳ ጥናት ከፍተኛ አፈፃፀም ያለው መሆኑ ተረጋግጧል።	አብዛኛው የትምህርት ቤት መምህራን የክፍል ትምህርቱን ተማሪዎች ከተጨማሪ የህይወት ተሞክሮአቸው ጋር እንዲያገናዝቡ አቅደው ተግባራዊ አድርገዋል። በዚህም መምህራንና ወላጆች ላይ የተደረገ ዳሰሳ ጥናት አጥጋቢ አፈፃፀም ያለው መሆኑ ተረጋግጧል።	የትምህርት ቤቱ መምህራን ተማሪዎች የክፍል ትምህርቱን ከህይወት ተሞክሮቻቸው ጋር እንዲያዛምዱ ማበረታታት ጀምረዋል።	የት/ቤቱ መምህራን የክፍል ትምህርቱን ከተማሪዎች የህይወት ተሞክሮዎች ጋር ማዛመድ እንዳለባቸው ቢያምኑም በተጨማሪም አቅዶ የተሰራ ሥራ የለም።	

ንዑስ ጉዳይ 1.2፡- መማርና ግምገማ

ስታንዳርድ 4፡- ትምህርት ቤቱ ለተማሪዎች የላቀ ውጤት መምጣት ከፍተኛ ግምት በመስጠቱ ለውጤት መሻሻል መሰረት ሆኗል።

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪነት የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
1.2.1	የደረጃ ማነፃፀሪያ ነጥቦች (Benchmarks) በግልጽ ተለይተው ተቀምጠዋል። ይህም በትምህርት ቤቱ ማህበረሰብ በሙሉ እንዲታወቅ በመደረጉ ለግቦች መሳካት የበኩላቸውን ድርሻ አበርክተዋል።	ት/ቤቱ አስተማማኝ መረጃ ላይ ተመስርቶ ተጨማሪ (realistic) የሆነና በግልፅ ውይይትና ምክክር የተቀመጡ ተፈታታኝ፣ (Challenging) ግን ሊደረስባቸው የሚችሉ የደረጃ ማጣቀሻ ነጥቦች አሉት። ሁሉም የትም/ቤቱ ማህበረሰብ አባላት ለውጤት ስታንዳርዶች ስኬት የበኩላቸውን ድርሻ እያበረከቱ ነው። ይህም የትምህርት ቤቱ ሰነድ በማየት ተረጋግጧል።	ት/ቤቱ የደረጃ ማጣቀሻ ነጥቦች አሉት። ይህንኑ ለአብዛኛው ለት/ቤቱ ማህበረሰብ አሳውቆ በመተግበር ላይ ይገኛል።	ት/ቤቱ የደረጃ ማጣቀሻ ነጥቦች አሉት። ይህንኑ ለትምህርት ቤቱ ማህበረሰብ በከፊል በማሳወቅ ተግባራዊ እንቅስቃሴ ጀምሯል።	ት/ቤቱ የደረጃ ማጣቀሻ ነጥቦች የሉትም። ለወደፊቱ እንደሚያስፈልገው ግን ያውቃል።	
1.2.2	የተማሪዎች ውጤት መረጃ ቀደም ሲል ከነበረው የመነሻ	ት/ቤቱ ቀልጣፋና ቋሚ የሆነ የመረጃ አሰባሰብና ትንትና ዘዴ	ት/ቤቱ ባወጣው ዕቅድና በተቀየሰው	የተማሪዎች ውጤት ለውጥ (መሻሻል)	ት/ቤቱ የተማሪዎችን	

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪነት የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
	ነጥብ (ውጤት) የተሻሻለ መሆኑን በግልፅ አሳይቷል።	ስላላው የተማሪዎች ውጤት መሻሻልን በየጊዜው ለመከታተል ችሏል። በዚህም የሁሉም ተማሪዎች ውጤት ከሚፈለገው ደረጃ ላይ ደርሷል። (ማረጋገጫው ክትትልና ግምገማ መዝገብ ይሆናል)	ስልት መሠረት የተማሪዎችን የውጤት መሻሻል ለመከታተል መረጃ መሰብሰብና መተንተን ጀምሯል። በዚህም አብዛኛው የተማሪዎቹ ውጤት ከአጥጋቢ በላይ ሆኗል። (ማረጋገጫው ክትትልና ግምገማ መዝገብ ይሆናል)	ማሳየቱን ለማወቅ ት/ቤቱ የመረጃ አሰባሰብና ትንተና ስልት ቀይሷል ፅቅድም አውጥቷል።	ውጤት በተመለከተ የመረጃ ትንተና የሚያደርግበት ዘዴ ገና አልቀየሰም።	
1.2.3	ክትምህርት ቤትና ክክፍል ግለ - ግምገማ የተሰበሰበ መረጃ ስለጠንካራ ጎኖችና ወደፊት ትኩረት ሊደረግባቸው ስለሚገቡ ደካማ ጎኖች መረጃ ለማመንጨት ተተንትነዋል።	ት/ቤቱ ጥንካሬውንና መሻሻል የሚገባውን ለመለየት የሚያስችለው መረጃ ሙሉ በሙሉ በመሰብሰብ ትንተና አካሂዷል። በዚህም መሠረት መሻሻል የሚገባቸውን የቅድሚያ ትኩረት ጉዳዮች ተለይተዋል። ለሚመለከታቸውም የት/ቤቱ አባላት ኃላፊነት ሰጥቷል።	ት/ቤቱ ጥንካሬውንና መሻሻል የሚገባውን ለመለየት የሚያስችለውን መረጃ ሰብስቦ ፅቅድ ለማውጣት የሚያስችለው ትንተና አካሂዷል።	ት/ቤቱ ጥንካሬውንና መሻሻል የሚገባውን ለመለየት ዘዴ ቀይሶ መረጃ መሰብሰብ ጀምሯል። የማሻሻያ ፅቅድ ለማውጣት የሚያስችለው ትንተና ግን ገና አላካሂደም።	ት/ቤቱ ጥንካሬውንና መሻሻል የሚገባውን ለመለየት የሚያስችል ዘዴ ገና አልቀየሰም።	
1.2.4	ትምህርት ቤቱ ከተማሪዎች የሚጠበቀው ከፍተኛ ውጤትና የባህርይ ለውጥ እንዲያስመዘግቡ ከዳሰሳ ጥናት የተገኙ መረጃዎች አረጋግጠዋል።	ተማሪዎች ከፍተኛ ውጤትና የባህርይ ለውጥ እንዲያስመዘግቡ የተቀመጠውን ዓላማ እውን ለማድረግ ሙሉ በሙሉ የትምህርት ቤቱ እምነትና ባህል ሆኗል። ከዳሰሳ የተገኘው መረጃ በጣም ከፍተኛ ሆኖ ይታያል።	ተማሪዎች ከፍተኛ ውጤትና የባህርይ ለውጥ እንዲያስመዘግቡ የተቀመጠውን ዓላማ እውን ለማድረግ በአመዛኙ የትምህርት ቤቱ እምነት/ባህል ሆኗል። ከዳሰሳ የተገኘው መረጃ ከፍተኛ ሆኖ ይታያል።	ትምህርት ቤቱ ተማሪዎች ውጤታማ እንዲሆኑ ይጠበቃል። ስለሚጠበቀው ከፍተኛ ውጤትና ባህርይ አንዳንድ የማስተዋወቅ ሥራ በመሥራቱ ከዳሰሳ የተገኘው መረጃ መጠነኛ ሆኖ ይታያል።	ትምህርት ቤቱ ተማሪዎች ውጤታማ እንዲሆኑ ይጠበቃል። ነገር ግን ከተማሪዎች ከፍተኛ ውጤት እንደሚጠበቅ የማስተዋወቅ ሥራ ገና አልተሠራም። ከዳሰሳ የተገኘው መረጃ ዝቅተኛ ሆኖ ይታያል።	

ስታንዳርድ 5፦ ተማሪዎች በተፈጠረላቸው ምቹ ሁኔታ ለትምህርት ተነሳሽነት ያላቸውና በንቃት የሚሳተፉ ሆነዋል።

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪነት የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
1.2.5	መምህራን አሳታፊ የማስተማር ዘዴ በመጠቀማቸው የተማሪዎች የትምህርት ተሳትፎ አድጓል።	ሁሉም መምህራን አሳታፊ የማስተማር ሥነ-ዘዴ ስለሚጠቀሙ በትምህርት ክፍል ጊዜያት የተማሪዎች የክፍል ተሳትፎ በጣም ከፍተኛ መሆኑን የክትትልና ግምገማ መዛግብት ያስረዳሉ።	አብዛኛው መምህራን አሳታፊ የማስተማር ሥነ-ዘዴ ስለሚጠቀሙ በትምህርት ክፍል ጊዜያት የተማሪዎች የክፍል ተሳትፎ ከፍተኛ መሆኑን የክትትልና ግምገማ መዛግብት ያስረዳሉ።	የተወሰኑ መምህራን አሳታፊ የማስተማር ሥነ-ዘዴ ስለሚጠቀሙ በትምህርት ክፍል ጊዜያት የተማሪዎች የክፍል ተሳትፎ ጥሩ ጅምር መኖሩ የክትትልና ግምገማ መዛግብት ያስረዳሉ።	መምህራን አሳታፊ የማስተማር ሥነ-ዘዴ የተማሪዎችን የክፍል ተሳትፎ ማሳደግ እንደሚችል ቢያምኑም መጠቀም አልጀመሩም።	
1.2.6	ትምህርት ቤቱ ተማሪዎች ደክም ያሉበትን ሁኔታዎች በመለየት የማሻሻያ ስልት ቀይሶ በመንቀሳቀሱ ውጤታቸው ተሻሽሏል	ት/ቤቱ መደበኛ በሆነ ሁኔታ ተማሪዎች በትምህርታቸው ደክም ያሉበትን ሁኔታ ለማወቅ የሚጠቀሙበትን ስልትና ያወጣውን ዕቅድ ተግባራዊ አድርጓል። በየጊዜውም ይገመግማል። ግምገማውም ያተኮረው ከሚፈለገው ስታንዳርድ እና ከመማር ጥራት አኳያ ነው። (ከተማሪዎች የተሰበሰበው መረጃ በጣም ከፍተኛ መሆኑን ያሳያል)	ት/ቤቱ ተማሪዎች በትምህርታቸው ደክም ያሉበትን ሁኔታዎች ለይቶ ለማወቅ ስልት በቀየሰውና ባወጣው ዕቅድ መሠረት ተግባራዊ ማድረግ ጀምሯል። (ከተማሪዎች የተሰበሰበው መረጃ ከፍተኛ መሆኑን ያሳያል)	ት/ቤቱ ተማሪዎች በትምህርታቸው ደክም ያሉበትን ሁኔታዎች ለይቶ ለማወቅ የሚቻልበትን ዕቅድ አውጥቷል አንዳንድ እንቅስቃሴ ማድረግ ጀምሯል።	ት/ቤቱ ተማሪዎች በትምህርታቸው ደክም ያሉበትን ሁኔታዎች ለይቶ የሚሻሻልበትን ስልት መቀየሩን እንዳለበት ያምናል። ሆኖም በዚህ ረገድ ምንም ዕቅድ አላወጣም።	

ስታንዳርድ 6፦ የግምገማ ተግባራትና ሪፖርቶች ለተሻለ የትምህርት አሰጣጥና የመማር ውጤት መምጣት ድጋፍ የሚሰጡ ናቸው።

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪነት የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
1.2.7	መምህራን የተማሪዎቹን ዕድሜና የክፍል ደረጃ	ሁሉም የትምህርት ቤቱ መምህራን የተማሪዎቹን	አብዛኛዎቹ የትምህርት ቤቱ መምህራን	የትምህርት ቤቱ መምህራን የተማሪዎቹን	የትምህርት ቤቱ ውስን የተማሪዎቹን ዕድሜና	

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪ የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
	ግምት ውስጥ በማስገባት ከትምህርቱ ይዘት ጋር ተገቢነት ያላቸው የተለያዩ የግምገማ ዘዴዎች በመጠቀማቸው የትምህርት አሰጣጣቸውን አሻሽለዋል።	ዕድሜና የክፍል ደረጃ ግምት ውስጥ በማስገባት ከትምህርቱ ይዘት ጋር ተገቢነት ያላቸው የተለያዩ የግምገማ ዘዴዎች አቅደው በተግባር ማዋላቸውንና ይህንን የሚያረጋግጡ ዘላቂና አስተማማኝ የሆኑ ዘዴዎች ት/ቤቱ አሉት።	በታቀደው ዕቅድ መሠረት የተማሪዎቹን ዕድሜ የክፍል ደረጃ ግምት ውስጥ በማስገባት ከትምህርቱ ይዘት ጋር ተገቢነት ያላቸው የተለያዩ የግምገማ ዘዴዎች መጠቀም የሚችሉበትን ስልት በተግባር ላይ አውለዋል።	ዕድሜና የክፍል ደረጃ ግምት ውስጥ በማስገባት ከትምህርቱ ይዘት ጋር ተገቢነት ያላቸው የተለያዩ የግምገማ ዘዴዎች እየተጠቀሙ ሲሆን ትምህርት ቤቱ ሥልጠና ለመስጠት ዕቅድ አውጥቷል።	የክፍል ደረጃ ግምት ውስጥ በማስገባት ከትምህርቱ ይዘት ጋር ተገቢነት ያላቸው የተለያዩ የግምገማ ዘዴዎች መጠቀም እንዳለባቸው ያውቃል። ሆኖም በዚህ ረገድ እስካሁን ያደረገው እንቅስቃሴ የለም።	
1.2.8	ከግምገማ የተገኙ መረጃዎችን ትምህርት ቤቱ የወደፊት እቅድና ፕሮግራም ለመንደፍ ተጠቅሞባቸዋል።	ት/ቤቱ የተማሪዎች የግምገማ ውጤቶችን የሚያደራጅበትና ትንተና የሚያካሂድበት ቀልጣፋ ስልት አለው። መረጃውንም ቅድሚያ ትኩረት በማውጣት ለት/ቤቱ ስትራቴጂክ ዕቅድ እና ፕሮግራም ዝግጅት በመደበኛነት ይጠቀምበታል። አሰራሩም የትምህርት ቤቱ ባህል ሆኗል።	ት/ቤቱ የተማሪዎች የግምገማ ውጤቶችን አደራጅቶ ትንተና አካሂዷል። ቅድሚያ ትኩረት የሚሹትን ለይቶ ለስትራቴጂክ ዕቅድ እና ፕሮግራም ተግባር አውሏል።	ት/ቤቱ የተማሪዎችን የግምገማ ውጤቶችን ትንተና ለማካሄድ በሚያመች መልኩ አደራጅቶ አስቀምጧል። ትንተና ለማካሄድ ዕቅድ አውጥቷል። ስልትም ቀይሷል።	ት/ቤቱ የግምገማ ውጤት ለወደፊት ዕቅድ እንደሚረዳ ያውቃል። ነገር ግን የተገኙትን ውጤቶች ተንትኖ ለት/ቤቱ ስትራቴጂክ ዕቅድ አላዋለም። ለወደፊቱ ይህን ለማድረግ አስቧል።	
1.2.9	ለተማሪዎች ተገቢው ግብረ-መልስ (feedback) ለመሰጠቱ ማረጋገጫ መንገድ አለ።	ሁሉም መምህራን ተከታታይ ግምገማ በማድረግ ለተማሪዎቻቸው ወቅቱን የጠበቀ ግብረ-መልስ የመስጠት ተግባርን እንደባህል አዳብረውታል። ይህም ከተማሪዎች በተሰበሰበ መረጃ ተረጋግጧል።	አብዛኛው መምህራን ተከታታይ ግምገማ በማድረግ ለተማሪዎቻቸው ወቅቱን የጠበቀ ግብረ-መልስ የመስጠት ተግባርን እንደባህል አዳብረውታል። ይህም ከተማሪዎች በተሰበሰበ መረጃ ተረጋግጧል።	የተወሰኑ መምህራን የውጤት ግብረ-መልስ ለተማሪዎች ይሰጣሉ። ትምህርት ቤቱም መከታተያ ስርዓት በመዘርጋት ለመተግበር እቅድ አዘጋጅቷል።	መምህራን የተማሪዎች የትምህርት ውጤት ግብረ-መልስ እንደሚያስፈልግ ቢያምኑም ታቅዶና አሰራር ሥርዓት ተዘርግቶለት አልተተገበረም።	
1.2.10	ተማሪዎች በራሳቸው ትምህርት (መማር) ግምገማ ላይ ተሳትፈዋል፤ የራሳቸውንም ትምህርት (መማር) በመገምገም	ሁሉም የት/ቤቱ ተማሪዎች በትምህርት አሰጣጥና በራሳቸው ትምህርት አቀባበል ግምገማ ላይ በመሳተፍ የማሻሻያ ግብ ጥለው የመንቀሳቀስ ባህል	አብዛኛው የት/ቤቱ ተማሪዎች በትምህርት አሰጣጥና በራሳቸው ትምህርት አቀባበል ግምገማ ላይ በመሳተፍ የማሻሻያ	የተወሰኑ የት/ቤቱ ተማሪዎች በትምህርት አሰጣጥና በራሳቸው ትምህርት አቀባበል ግምገማ ላይ በመሳተፍ የማሻሻያ ግብ ጥለው	ትምህርት ቤቱ ተማሪዎችን በትምህርት አሰጣጥና በራሳቸው ትምህርት አቀባበል ግምገማ ላይ በመሳተፍ የማሻሻያ ግብ ጥሎ	

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪ የሌለው የሚታይ ተግባር የሌለው
	ለወደፊት ትምህርታቸው አቅደዋል (ግብ ጥለዋል)።	ማዳበራቸው በክትትልና ግምገማ ሰነድ ተረጋግጧል።	ግብ ጥለው የመንቀሳቀስ ባህል ማዳበራቸው በክትትልና ግምገማ ሰነድ ተረጋግጧል።	የመንቀሳቀስ ባህል ማዳበራቸው በክትትልና ግምገማ ሰነድ ተረጋግጧል።	መንቀሳቀስ እንደሚገባ ቢያምንም ተግባራዊ አላደረገም።	
1.2.11	የግምገማ ውጤትና መረጃ በክፍል ውስጥ የሚካሄደውን መማርና ማስተማሩን ለማሻሻል ጥቅም ላይ ውሏል።	በት/ቤቱ ተከታታይ ምዘና (ግምገማ) የተገኘ ግብረ-መልስ ለተማሪዎች መማር እና ለማስተማሩ ተግባር መሻሻል መጠቀም በሁሉም ዘንድ ተቀባይነት ያለው ተግባር ሆኗል። መምህራን በቋሚነት የተማሪዎችን የተከታታይና የማጠቃለያ ግምገማ ውጤቶችን በመመዝገብ ለማሻሻል ተግባር አውለዋል። ት/ቤቱም ተግባራዊነቱን ይከታተላል ያበረታታል።	መምህራን የተከታታይ ምዘና (ግምገማ) የተገኘ ግብረ-መልስ ለመማር ማስተማሩ መሻሻል ተግባር ማዋል ጀምረዋል። ት/ቤቱ በነደፊው ስልት መሠረት በሥራ ላይ መዋሉን ይከታተላል፤ ያበረታታል።	ት/ቤቱ መምህራን የተከታታይ ምዘና (ግምገማ) የተገኘ ግብረ-መልስ ለመማርና ማስተማሩ መሻሻል ተግባር እንዲያውሉ ማበረታታት ጀምሯል። ለወደፊት ይህንን ተግባር በሥራ ላይ መዋሉን ለማረጋገጥ የሚያስችል ስልት አውጥቷል።	መምህራን የማጠቃለያ የግምገማ መረጃን ብቻ የመማር ሁኔታ ለማሻሻል ተጠቅመዋል። ት/ቤቱ ለወደፊት ተከታታይ ምዘና (ግምገማ) መጠቀም እንደሚኖርበት ያውቃል።	
1.2.12	ለወላጆች የተደረገው ሪፖርት ስለልጆቻቸው የትምህርት ውጤትና ስላሳዩት የባህሪ ለውጥ እድገት ገንቢ አስተያየቶችን የሰጠ ነው።	ሪፖርቶች ልጆቻቸው ስላሳዩት የውጤትና የባህሪ ለውጥ (መሻሻል) የተሟላ መረጃ የሰጡ ናቸው። ከወላጆች የተሰበሰበው መረጃ እርካታቸው በጣም ከፍተኛ መሆኑን ያሳያል።	ሪፖርቶች ልጆቻቸው ስላሳዩት የውጤትና የባህሪ ለውጥ (መሻሻል) ጥሩ መረጃ የሰጡ ናቸው። ከወላጆች የተሰበሰበው መረጃ ከፍተኛ መሆኑን ያሳያል።	ሪፖርቶች ልጆቻቸው ስላሳዩት የውጤትና የባህሪ ለውጥ (መሻሻል) የተወሰነ መረጃ የሰጡ ናቸው። ከወላጆች የተሰበሰበው መረጃ መጠነኛ መሆኑን ያሳያል።	ሪፖርቶች አጭርና ልጆቻቸው ስላሳዩት የውጤት ለውጥ (መሻሻል) በቂ መረጃ የሰጡ አይደሉም የተሰበሰቡት መረጃ ዝቅተኛ መሆኑን ያሳያል)	

ንዑስ ጉዳይ 1.3፦ ሥርዓተ ትምህርት

ስታንዳርድ 7፦ ሥርዓተ ትምህርቱ ትርጉም ያለው፣ አሳታፊ እና የተማሪዎቹን የእድገት ደረጃና ፍላጎቶች ያገናዘበ ለመሆኑ የመመርመርና የማሻሻል ሂደቶች አሉ።

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪነት የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
1.3.1	የሥርዓተ ትምህርቱ መሣሪያዎች (ሲለበስ፣ የተማሪ መዕረግ፣ የመምህሩ መምሪያ፣ የማጣቃሻ መጻሕፍትና የትምህርት መርጃ መሣሪያዎች) ከተማሪዎቹ ዕድገት ደረጃና ፍላጎቶች ጋር የሚጣጣሙ፣ ከማናቸውም አድልዎ ነፃ የሆኑ ከአካባቢ ተጨባጭ ሁኔታ ጋር የተዛመዱ ተገቢነት ያላቸውና የሚያሳትፉ መሆናቸውን ለማረጋገጥ በመምህራን ግምገማና ማሻሻያ ተደርጎባቸው ጥቅም ላይ ውለዋል።	ሁሉም መምህራን በሥርዓተ ትምህርቱ መሣሪያዎች ጥራትና ተገቢነት ላይ ግምገማ በማድረግ የማሻሻያ ሃሳብ የመስጠት ተግባር በሚፈለገው ደረጃ ላይ ደርሷል። ይህም በክትትልና ግምገማ መዛግብት ተረጋግጧል።	አብዛኛው መምህራን በሥርዓተ ትምህርቱ መሣሪያዎች ጥራትና ተገቢነት ላይ ግምገማ በማድረግ የማሻሻያ ሃሳብ የመስጠት ተግባር በሚፈለገው ደረጃ ላይ ደርሷል። ይህም በክትትልና ግምገማ መዛግብት ተረጋግጧል።	የተወሰኑ መምህራን በሥርዓተ ትምህርቱ መሣሪያዎች ጥራትና ተገቢነት ላይ ግምገማ በማድረግ የማሻሻያ ሃሳብ የመስጠት ተግባር በሚፈለገው ደረጃ ላይ ደርሷል። ይህም በክትትልና ግምገማ መዛግብት ተረጋግጧል።	የትምህርት ቤቱ የሥርዓተ ትምህርቱ መሣሪያዎች ጥራትና ተገቢነት መገምገምና ማሻሻያ መስጠት እንዳለበት ቢያምንም የተጨበጠ ተግባር አላከናወነም።	

ዐብይ ርዕሰ ጉዳይ 2:- ምቹ የትምህርት ሁኔታና አካባቢ

ሁሉንም በዕኩልነት የሚያይ፣ መልካም አቀባበል የሚያደርግ ማህበረሰብ ያለው ትምህርት ቤት ርስ በርስ በመከባበር ላይ የተመሠረተ ግንኙነቶችን ያሳለብታል። ለእያንዳንዱ ተማሪ ፍላጎት ተስማሚ የሆነና ምቹ የሆነ አካባቢ ሊፈጠር ይገባል። ተማሪዎች በትምህርት ቤቱ ማህበረሰብ ውስጥ የደህንነት ስሜት ከተሰማቸው ትምህርታቸውን በፍላጎት ይከታተላሉ። ተማሪዎች ስለትምህርታቸው ጉዳይ ውሳኔ በመስጠት ተሳትፈው የራሳቸውን አስተዋጽኦ ማበርከት እንዲችሉ አቅማቸው እንዲሳለብትና ድምፃቸውም ዋጋ እንዲኖረው ማድረግ ይገባል።

ንዑስ ጉዳይ 2.1:- የትምህርት ቤት ፋሲሊቲ (school facilities)

ስታንዳርድ 8:- ት/ቤቱ ለደረጃው የተቀመጠውን ስታንዳርድ የጠበቁ ፋሲሊቲዎችን በማሟላቱ የት/ቤቱ መምህራንና የአስተዳደር ሰራተኞች ስራቸውን በአግባቡ ለማከናወን፣ ተማሪዎችም ለመማር አስችሏቸዋል።

ተራ ቁ.	የትምህርት ጠቋሚዎች	4	3	2	1	X
		በሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመስራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪነት የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
2.1.1	ት/ቤቱ በአጥር የተከበረ ሳቢና ማራኪ የሆነ ግቢ ያለው በመሆኑ ተማሪዎች አዘውትረው በትምህርት ገበታቸው እንዲገኙ አስችሏል።	የት/ቤቱ ይዘታ ተረጋግጦ በአጥር የተከበረ በተለያዩ ተክሎች ተወቦ የተማሪዎችን ቀልብ የሚስብ ለመሆኑ በምልክታ ተረጋግጧል።	የት/ቤቱ ይዘታ ተረጋግጦ በአጥር የተከበረና በተለያዩ ተክሎች ለማስዋብ ጥረት ላይ መሆኑ በምልክታ ተረጋግጧል።	ት/ቤቱ ይዘታን ለማስከበርና ውበቱንም ለማስጠበቅ አንዳንድ እንቅስቃሴ ላይ ጀምሯል።	ት/ቤቱ ይዘታን ማስከበርና ውበቱንም ማስጠበቅ ግንዛቤ ያለው ቢሆንም የተከናወነ ተግባር የለውም።	
2.1.2	መማሪያ ክፍሎች ተማሪዎችን ለመማር የሚያነቃቁና ምቹ አካባቢ በመሆናቸው የተማሪዎችን የመማር ፍላጎት አነሳስቷል።	ሁሉም የመማሪያ ክፍሎች ተማሪዎችን ለመማር የሚያነሳሱ፣ ምቹና የክፍል ተማሪ ጥመርታ ስታንዳርድን የጠበቁ መሆናቸው በምልክታ ተረጋግጧል።	አብዛኛዎቹ የመማሪያ ክፍሎች ተማሪዎችን ለመማር የሚያነቃቁ ምቹና የክፍል ተማሪ ጥመርታ ስታንዳርዱን የጠበቁ መሆናቸውን በምልክታም ተረጋግጧል።	የት/ቤቱ የተወሰኑት የመማሪያ ክፍሎች ተማሪዎችን ለመማር የሚያነቃቁ ምቹና የክፍል ተማሪ ጥመርታ ስታንዳርድን የጠበቁ መሆናቸው ይታያል።	ት/ቤቱ ስታንዳርዳቸውን የጠበቁና ምቹ የመማሪያ ክፍሎች መኖራቸው አስፈላጊ መሆኑን ት/ቤቱ ቢገነዘብም እስካሁን የተሠራ ሥራ የለም።	
2.1.3	ት/ቤቱ ለመማር ማስተማር ሥራ ደጋፊ የሆኑና ደረጃቸውን የጠበቁ በተገቢው ቁሳቁሶች የተሟሉ (የትም/ማበልፀጊያ ማዕከል፣ የትም/ማበልፀጊያ ማዕከል፣ ቤተ-ሙከራ	ት/ቤቱ ለመማር ማስተማር ሥራ ደጋፊ የሆኑ፣ ደረጃቸውን የጠበቁና በተገቢው ቁሳቁሶች የተሟሉ (የትም/ማበልፀጊያ ማዕከል፣ ቤተ-ሙከራ/ሳይንስ ኪት፣ ቤተ-መፃሕፍት፣ የስፖርት	ት/ቤቱ ለመማር ማስተማር ስራ ደጋፊ የሆኑ፣ ደረጃቸውን የጠበቁና በተገቢው ቁሳቁሶች የተሟሉ (የትም/ማበልፀጊያ ማዕከል፣ ቤተ-ሙከራ	ት/ቤቱ ለመማር ማስተማር ስራ ደጋፊ የሆኑ፣ ደረጃቸውን የጠበቁና በተገቢው ቁሳቁሶች በከፊል የተሟሉ (የትም/ ማበልፀጊያ ማዕከል፣ ቤተ-ሙከራ	ት/ቤቱ ለመማር ማስተማር ሥራ ድጋፍ ሰጪ ክፍሎችና ቁሳቁሶችን ማደራጀትና ማሟላት እንደሚገባው ቢያምንም ተግባራዊ ሥራ እንቅስቃሴ አልጀመረም።	

ተራ ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	X
		በሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመስራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪነት የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
	/ሳይንስ ኪት፣ ቤተ-መጻፍት፣ የስፖርት ሜዳዎችና የመምህራን ማረፊያ ወዘተ) ያሉት በመሆኑ የመማር ማስተማር ሂደቱ የተሳካ ሆኗል።	ሜዳዎችንና የመምህራን ማረፊያ ወዘተ) አደራጅቶ በጣም ከፍተኛ አገልግሎት በመስጠት ላይ መሆናቸውን ከምልክታና ክትትል መዛግብት ተረጋግጧል።	/ሳይንስ ኪት፣ ቤተ-መጻፍት፣ ስፖርት ሜዳዎችና የመምህራን ማረፊያ ወዘተ) አደራጅቶ ከፍተኛ አገልግሎት በመስጠት ላይ መሆናቸውን ከምልክታና ክትትል መዛግብት ተረጋግጧል።	/የሳይንስ ኪት፣ ቤተ-መጻፍት፣ ስፖርት ሜዳዎችና የመምህራን ማረፊያ ወዘተ) አደራጅቶ አገልግሎት በመስጠት ላይ ይገኛል።		
2.1.4	በት/ቤቱ ደረጃቸውን የጠበቁ እና በፆታ የተለዩ መፀዳጃ ቤቶች የውሃ አገልግሎት ተዘጋጅተው ለት/ቤቱ ማህበረሰብ ግልጋሎት በመስጠታቸው ተጠቃሚዎች ረክተዋል።	ትምህርት ቤቱ ከተገልጋዮች ቁጥር እና ከፆታ አኳያ በቂ ግልጋሎት ሊሰጡ የሚችሉ የውሃ እና መፀዳጃ ቤት አዘጋጅቶ ሥራ ላይ አውሏል። ይህም ከተጠቃሚዎች ከተገኘ የጥናት ውጤት እርካታቸው በጣም በከፍተኛ መሆኑ ተረጋግጧል።	ትምህርት ቤቱ ከተገልጋዮች ቁጥር እና ከፆታ አኳያ ግልጋሎት ሊሰጡ የሚችሉ የውሃ እና መፀዳጃ ቤት አዘጋጅቶ ሥራ ላይ አውሏል። ይህም ከተጠቃሚዎች ከተገኘ የጥናት ውጤት እርካታቸው ከፍተኛ መሆኑ ተረጋግጧል።	ት/ቤቱ ግልጋሎት ሊሰጡ የሚችሉ የውሃና መፀዳጃ ቤት በተወሰነ ደረጃ አዘጋጅቶ ሥራ ላይ አውሏል። መጠነኛ እርካታም እንደተገኘ ተገልጋዮች አረጋግጠዋል።	ት/ቤቱ የውሃና የመፀዳጃ ቤት አገልግሎት መሟላት እንዳለበት የተገነዘበ ቢሆንም አገልግሎቱን ለመስጠት ያከናወነው ተግባር የለም።	
2.1.5	በት/ቤቱ ለመማር ማስተማሩ ሥራ አገልግሎት የሚውሉ የኢንፎርሜሽን ኮሙኒኬሽን ቴክኖሎጂ /ሬዲዮ፣ ፕላዝማ፣ ቴፕ ኮምፒዩተር ወዘተ/ ተሟልተው ግልጋሎት ሰጥተዋል።	ት/ቤቱ ከተማሪዎች ቁጥር ጋር የሚመጣጠኑ የICT ማቴሪያሎች /ሬዲዮ፣ ቴፕ፣ ኮምፒዩተር፣ ፕላዝማ/ አሟልቶ አገልግሎት ሰጥቷል። ይህም በተማሪዎች ዘንድ በጣም ከፍተኛ እርካታ እንዳስገኘ በዳሰሳ ጥናት ተረጋግጧል።	ት/ቤቱ ከተማሪዎች ቁጥር ጋር የሚመጣጠኑ የICT ማቴሪያሎች /ሬዲዮ፣ ቴፕ፣ ኮምፒዩተር፣ ፕላዝማ/ አሟልቶ አገልግሎት ሰጥቷል። ይህ በተማሪዎች ዘንድ ከፍተኛ እርካታ እንዳስገኘ በደሰሳ ጥናት ተረጋግጧል።	ት/ቤቱ የICT ማቴሪያሎች በከፊል ተሟልቶ አገልግሎት መስጠት ተጀምሯል።	በት/ቤቱ የICT ማቴሪያሎች ተሟልተው አገልግሎት መስጠታቸው የሚታመን ቢሆንም ታቅዶ የተከናወነ ተግባር የለም።	

ንዑስ ጉዳይ 2.2:- ተማሪን ማብቃት (Student Empowerment)

ስታንዳርድ 9:- ትምህርት ቤቱ የተለያዩ አደረጃጀቶች አሰራር ሥርዓ በመዘርጋቱ በተማሪዎች ዘንድ ኃላፊነትን የመውሰድና ራስን በዲሲፕሊን የመምራት ልምድ ዳብሯል።

ተ.ቁ.	የትምህርት ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪነት የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
2.2.1	ትምህርት ቤቱ በውሳኔዎች አሰጣጥ ላይ የተማሪዎችን ተሳትፎ በማሳደጉ የተማሪዎች ኃላፊነትን የመውሰድና በዲሲፕሊን የመመራት ባህሪ ይዳብራል። ለምሳሌ፡- የትምህርት ቤት ካውንስል፣ የሕጻናቶች ፓርላማ እና የክፍል ስብሰባዎች ይጠቀሳሉ።	ት/ቤቱ ተማሪዎች በውሳኔ አሰጣጥ ላይ ተሳታፊ የሚያደርጋቸውን በርካታ ሥልጣኖች ዘርግቷል፤ ተማሪዎችም የሚሰጧቸው ሀሳቦች ተቀባይነት እንዳላቸውና ድምፃቸውም ተሰጧት እንዳለው ተገንዝበዋል። በት/ቤት በተካሄደው ጥናታዊ ግምገማም የተማሪዎች እርካታ በጣም ከፍተኛ ደረጃ መድረሱን ያረጋግጣል።	ት/ቤቱ ተማሪዎች በውሳኔ አሰጣጥ ላይ ተሳታፊ ለመሆን የሚያስችላቸው የተወሰነ ሥልጣን ቀይሶ ተንቀሳቅሷል። ይህም የትምህርት ቤት የእለት ተእለት እንቅስቃሴ ውስጥ ቀጣይነት እንደሚኖረው ለማስቻል እቅድ ተዘርግቷል። በት/ቤት የተካሄደው ጥናታዊ ግምገማም ከፍተኛ የተማሪዎች እርካታ ከፍተኛ መኖሩን ያረጋግጣል።	ት/ቤቱ ተማሪዎች በውሳኔ አሰጣጥ ላይ ተሳታፊ መሆን የሚያስችላቸውን አንዳንድ ሥልጣኖች ቀይሷል። ይህንንም ሁኔታ ይበልጥ ለማጎልበት የሚያስችለው እቅድ አለው። በት/ቤት በተካሄደው ጥናታዊ ግምገማም መጠነኛ የተማሪዎች እርካታ መኖሩን ያረጋግጣል።	ት/ቤቱ ተማሪዎች በውሳኔ አሰጣጥ ላይ ተሳትፎአቸውን ለማሳደግ የሚያስችል ስትራቴጂ ገና አልነደፈም። ሆኖም ስትራቴጂው መነደፍ እንዳለበት ግንዛቤ አለው። በት/ቤት በተካሄደው ጥናታዊ ግምገማም ዝቅተኛ የተማሪዎች እርካታ መኖሩን ያረጋግጣል።	
2.2.2	ትምህርት ቤቱ ተማሪዎችን በአመራር ላይ እንዲሳተፉ ለሁሉም ያታዎች እኩል ዕድል ሰጥቷል። (ምሳሌ ተማሪዎቹ የትምህርት ቤቱን ክለቦች በመምራት)	ት/ቤቱ ተማሪዎች በትምህርት ቤቱ ውስጥ በአመራር ላይ በንቃት እንዲሳተፉ ምቹ ሁኔታዎችን በመፍጠሩ ምክንያት ተማሪዎች በት/ቤቱ በተለያዩ አመራር ሰጪነት ቦታዎች ንቁ ተሳትፎ አድርገዋል። ማረጋገጫ የክበቦች መዛግብት።	ት/ቤቱ የተማሪዎችን የአመራር ብቃት ለማሳደግ የሚያስችላቸው የተለያዩ አደረጃጀቶችን በመዘርጋት ተግባራዊ እንቅስቃሴ ጀምሯል።	ትም/ ቤቱ የተማሪዎችን የአመራር ሰጪነት ማጎልበት የሚያስችል ዕቅድ አዘጋጅቷል።	ት/ቤቱ የተማሪዎች በአመራር ሰጪነት መሳተፍ አስፈላጊ መሆኑን ቢገነዘብም ይህንን ተግባራዊ ለማድረግ ግን ዕቅድ አውጥቶ አልተንቀሳቀሰም	
2.2.3	የሥነ-ተዋልዶ ጤናና ከዚህም ጋር የተያያዙ የርስ በርስ ግንኙነት ሁኔታዎች በሁሉም ክፍል ደረጃዎች	ተማሪዎች በሥነ-ተዋልዶ ትምህርት ያላቸውን ግንዛቤ ለማጎልበት የሚያስችል ጠንካራ ፕሮግራም ት/ቤቱ ያለው ሲሆን ይህንኑ	ት/ቤቱ ተማሪዎችን የሥነ-ተዋልዶ ትምህርት ለማስተማር ፕሮግራም አለው። ይህንኑ በት/ቤቱ እቅዶች ውስጥ	ት/ቤቱ ተማሪዎችን የሥነ-ተዋልዶ ትምህርት ለማስተማር ፕሮግራም ዘርግቷል። ይህንን ፕሮግራም ተማሪዎች	ት/ቤቱ ተማሪዎችን የሥነ-ተዋልዶ ትምህርት እንዲማሩ ፕሮግራም ዘርግቷል። ይሁን እንጂ ይህንን ፕሮግራም	

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪ የሚታይ ተግባር የሌለው
	የትምህርት ቤቱ ፕሮግራሞች አካል ናቸው።	ፕሮግራም ተማሪዎች እንዲኖራቸው ከሚፈለገው አስተሳሰብና ሊቀበሉት ከሚገባው ኃላፊነት አንፃር ተገናዝቦ ተተግብሯል።	በማካተት የህይወት ክሂሎት ትምህርት ለማግኘት እንቅስቃሴ ጀምሯል።	ሊኖራቸው ከሚችሉው አስተሳሰብን ሊቀበሉት ከሚችሉት ሀላፊነትና ካላቸው አመለካከት ጋር አብሮ እንዲሄዱ ለማድረግ አቅዷል።	ተማሪዎች ሊኖራቸው ከሚችሉው አስተሳሰብና አመለካከት ጋር ለማዛመድ አልሞከረም።	
2.2.4	የተማሪዎች ባህሪያት በተገቢው ደረጃ ላይ እንደሚገኝ በተለያዩ ሁኔታዎች ወይም አውዶች በግልፅ ታይቷል።	ትምህርት ቤቱ ለተማሪዎች ተፈላጊ የባህሪይ እድገት መዳበር የማረዱ የተለያዩ ፕሮግራሞች በማመቻቸትና ተማሪዎችም ራሳቸውን በዲስፕሊን የመምራት ባህል በማሳደጋቸው የተማሪዎች ባህሪያት በሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ መሆኑን ከባለድርሻዎች በተደረገ ደሰሳ ጥናትና መዛግብት ተረጋግጧል።	ትምህርት ቤቱ ለተማሪዎች ተፈላጊ የባህሪይ እድገት መዳበር የማረዱ የተለያዩ ፕሮግራሞች በማመቻቸትና ተማሪዎችም ራሳቸውን በዲስፕሊን የመምራት ባህል በማሳደጋቸው የተማሪዎች ባህሪያት ከፍተኛ ደረጃ ላይ የደረሰ መሆኑን ከባለድርሻዎች በተደረገ ደሰሳ ጥናትና መዛግብት ተረጋግጧል።	ትምህርት ቤቱ የተማሪዎችን ባህሪያት ለማሳደግና ፕሮግራም በማመቻቸት ተማሪዎችም ራሳቸውን በዲስፕሊን ለመምራት እንዲችሉ በማቀድ እንቅስቃሴ ውስጥ ገብቷል።	ትምህርት ቤቱ የተማሪዎችን ባህሪያት በሚፈለገው ደረጃ ላይ ለማድረስ የተለያዩ ፕሮግራሞች ነድፎ መስራት እንዳለበት የተገነዘበ ቢሆንም የተከናወነ ተግባር የለም። የተማሪዎችም ባህሪያት ችግር ያለበት ነው።	
2.2.5	በመማሩ ሂደት ተማሪው ሃላፊነት የሚሰማው፣ በራሱ የሚተማመን፣ ነፃነት የሚሰማውና ተቀባይነት እንዳለው የዳሰሳ ጥናቶች አመልክተዋል።	ት/ቤቱ በአጠቃላይ ምቹ የመማሪያ ሁኔታ እንዲፈጠር በማመቻቸቱና መምህራን እና የትምህርት ቤቱ አመራር ተማሪዎች በተለያዩ ክበባትና የቡድን አመራር በንቃት እንዲሳተፉ በማድረግ በራስ የመተማመንና ኃላፊነትን በብቃት የመወጣት ችሎታና ክህሎትን በውስጣቸው በማዳበር በሁሉም ነገር ነጻነት የሚሰማቸው ስለመሆናቸው ማረጋገጫ አለው በተማሪዎች የተደረገው ዳሰሳዊ ጥናት እርካታቸው በጣም ከፍተኛ መሆኑን ያሳያል።	ትም/ ቤቱ ተማሪው ኃላፊነት የሚሰማው፣ በራሱ የሚተማመን፣ ነጻነት የሚሰማውና ተቀባይነት ያለው እንዲሆን ለማድረግ በነደፈው ዕቅድ መሠረት በርካታ እንቅስቃሴዎችን አድርጓል። በተማሪዎች የተደረገው ዳሰሳዊ ጥናት እርካታቸው ከፍተኛ መሆኑን ያሳያል።	ተማሪው በመማሩ ሒደት ኃላፊነት የሚሰማው፣ በራሱ የሚተማመንና ነፃነት የሚሰማው እንዲሆን ለማድረግ ዕቅድ አውጥቶ አንዳንድ እንቅስቃሴ ማድረግ ጀምሯል በተማሪዎች የተደረገው ዳሰሳዊ ጥናት እርካታቸው መጠነኛ መሆኑን ያሳያል።	ት/ቤቱ ተማሪው በመማሩ ሒደት ኃላፊነት የሚሰማው በራሱ የሚተማመን፣ ነፃነት የሚሰማውና ተቀባይነት ያለው እንዲሆን ለማድረግ ግንዛቤ ያለው ቢሆንም ይህንን ለመተግበር አስፈላጊውን ዕቅድ አዘጋጅቶ እንቅስቃሴ እንዳልጀመረ የዳሰሳ ጥናቱ አመልክቷል።	

ንዑስ ጉዳይ 2.3:- ለተማሪ የሚደረግ ድጋፍ (student support)

ስታንዳርድ 10:- የትምህርት አካባቢዎች ለሁሉም ተማሪዎች ምቹ፣ የማያሰጉ፣ ደጋፊ እና የተማሪዎች ፍላጎቶች የሚያሟሉ በመሆናቸው ተማሪዎች በትምህርታቸው ስኬታማ ሆነዋል።

ተ.ቁ.	የትምህርት ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪ የሌለው የሚታይ ተግባር የሌለው
2.3.1	በትምህርት ቤት የሚከናወኑ ማናቸውም የትምህርት ሥራዎች ከሁሉም በላይ ቀዳሚ አድርገው የተንቀሳቀሱት የተማሪውን የመማር ፍላጎትና ውጤት ማሟላት ላይ መሆኑ ተረጋግጧል።	ትምህርት ቤቱ ከሁሉም በላይ የተማሪዎችን የመማር ፍላጎትና ውጤት ቀዳሚ አድርጎ ወላጆችን/አሳዳጊዎችንና የትምህርት ቤቱን ማህበረሰብ በሙሉ አሳትፎና ተገቢው እቅድ ነድፎ በመሥራቱ በጣም ከፍተኛ ውጤት ተገኝቷል።	ትምህርት ቤቱ ከሁሉም በላይ የተማሪዎችን የመማር ፍላጎትና ውጤት ቀዳሚ አድርጎ ሁሉንም የትምህርት ቤት ማህበረሰብ አሳትፎና ተገቢው እቅድ ነድፎ በመሥራቱ ከፍተኛ ውጤት ተገኝቷል።	ትምህርት ቤቱ የሚያከናውናቸው የትምህርት ሥራዎች የተማሪዎችን የመማር ፍላጎትና ውጤት መሠረት ያደረጉ ዕቅዶችን አዘጋጅቶ አንዳንድ ተግባራትን ማከናወን ጀምሯል።	ትምህርት ቤቱ ከሁሉም በላይ የተማሪዎችን የመማር ፍላጎትና ውጤት ቀዳሚ አድርጎ መንቀሳቀስ እንዳለበት ግንዛቤ ቢኖረውም ይህንን ገቢራዊ ማድረግ የሚያስችል ስልት ገና አላዘጋጀም።	
2.3.2	ሁሉም ተማሪዎች ስኬታማ ለመሆን የሚችሉበት እድሉ አላቸው፣ ትምህርት ቤቱም በተለይ ለሴት ተማሪዎች ልዩ ትኩረት ሰጥቷል።	ት/ቤቱ ጥሩ የግምገማ ሥልት ስላለውና የወንድና የሴት ተማሪዎችን የተለያዩ ፍላጎቶችን ለማስተናገድ ትኩረት በመስጠቱ ምክንያት የትምህርት ቤቱ ተማሪዎች በሙሉ ስኬታማ የመሆን እድል አጋጥሟቸዋል።	ት/ቤቱ የወንዶችና የሴት ተማሪዎችን የተለያዩ ፍላጎቶች የሚረዳበትንና የሚደግፍበትን ስልት ነድፎ ሥራ ላይ እንዲውል በማድረጉ አብዛኞቹ ተማሪዎች ስኬታማ ሆነዋል።	ት/ቤቱ ሁሉም ተማሪዎች ስኬታማ ለመሆን የሚያስችላቸውን ዕድል ለማመቻቸትና ለማሟላት መምህራኑን ለማሰልጠን እቅድ በማዘጋጀት ላይ ይገኛል።	ሁሉም ተማሪዎች ስኬታማ እንዲሆኑ ብዙ መሥራት እንዳለበት ት/ቤቱ ተገንዝቧል። ነገር ግን ይህንን ተግባራዊ ለማድረግ ግምገማን መሠረት ያደረገ እቅድ አልተዘጋጀም።	
2.3.3	ትምህርት ቤቱ ለተማሪዎች የሚያደርገው ሁለንተናዊ ድጋፍ የትምህርት ብክነት እንዲቀንስ አድርጓል።	ትምህርት ቤቱ ከቁልፍ ባለድርሻዎች ጋር ተቀናጅቶ በዘረጋው የክትትልና የድጋፍ አሰጣጥ ሥርዓት	ትምህርት ቤቱ ከቁልፍ ባለድርሻዎች ጋር ተቀናጅቶ በዘረጋው የክትትልና የድጋፍ አሰጣጥ	ትምህርት ቤቱ ከቁልፍ ባለድርሻዎች ጋር ተቀናጅቶ በዘረጋው የክትትልና የድጋፍ አሰጣጥ ሥርዓት	ተማሪዎች ከትምህርት ቤት እንዳይቀሩ ክፍል እንዳይደግሙና በሰዓቱ ወደ ት/ቤት እንዲመጡ ጥረት መደረግ	

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪ የሌለው የሚታይ ተግባር የሌለው
		አተገባበር የትምህርቱ ብክነት /ማቋረጥና መድገም/ በጣም በከፍተኛ ደረጃ ቀንሷል።	ሥርዓት አተገባበር የትምህርቱ ብክነት /ማቋረጥና መድገም/ በከፍተኛ ደረጃ ቀንሷል።	አተገባበር የትምህርቱ ብክነት /ማቋረጥና መድገም/ ጥሩ ደረጃ ቀንሷል።	እንዳለበት ት/ቤቱ ቢያውቅም ይህንን ተግባራዊ ለማድረግ ግን አቅዶ አልተንቀሳቀሰም።	
2.3.4	ትምህርት ቤቱ የሴት ተማሪዎችን ብቃት አስመልክቶ መረጃ በመሰብሰብና በመተንተን ውጤታቸው ከፍ እንዲልና በራሳቸው እንዲተማመኑ የሚያስችል ሥልጣን በመዘርጋት ሥራ ላይ አውሏል።	ት/ ቤቱ ለሴት ተማሪዎች ውጤት መሻሻል የተለየ ትኩረት ሰጥቶ ለመንቀሳቀስ የሚያስችል ዘላቂና አስተማማኝ የሆነ ስልት ስላለው ሴት ተማሪዎች ከወንድ ተማሪዎች እኩል የመሻሻል እድል አላቸው። የዚህ ማረጋገጫው የትምህርት ቤቱ ውጤት ትንተና መዝገብ ይሆናል።	ት/ ቤቱ ለሴት ተማሪዎች ውጤት መሻሻል የተለየ ትኩረት ሰጥቶ ባወጣው እቅድ መሠረት ተግባራዊ በማድረግ ላይ ይገኛል። የዚህ ማረጋገጫም የትምህርት ቤቱ ውጤት ትንተና መዝገብ ነው።	ትምህርት ቤቱ ለሴት ተማሪዎች መሻሻል የሚያስችል ስልት ለማዘጋጀት አቅዷል። መረጃዎችንም በመሰብሰብ ላይ ይገኛል።	በዚህ ጉዳይ ላይ ትምህርት ቤቱ ምንም መረጃ አልሰበሰበም ትንታኔም አላካሄደም። ይህንን ማድረግ አንዳለበት ግን ያውቃል።	
2.3.5	ትምህርት ቤቱ ምቹና የማያሰጋ መሆኑን ከትምህርት ቤቱ ማህበረሰብና ወላጆች የተሰበሰቡ መረጃዎች ያመለክታሉ።	ትም/ቤቱን ምቹና የማያሰጋ ለማድረግ የትም/ቤቱ ማህበረሰብ፣ ወላጆች /አሳዳጊዎች/ በጋራ አቅደው በመንቀሳቀሳቸው ከትም/ቤቱ ማህበረሰብና ከወላጆች የተገኘው እርካታ በጣም ከፍተኛ እንደሆነ የተሰበሰቡ መረጃዎች ያመለክታሉ።	ትም/ቤቱን ምቹና የማያሰጋ ለማድረግ ትም/ቤቱ አቅዶ በርካታ እንቅስቃሴዎች በማድረግ የት/ቤቱ ማህበረሰብ እርካታ ከፍተኛ እንደሆነ የተሰበሰቡ መረጃዎች ያመለክታሉ።	ትም/ቤቱ ምቹና የማያሰጋ እንዲሆን ለማድረግ ትም/ቤቱ ዕቅድ አውጥቶ አንዳንድ እንቅስቃሴዎች አድርጓል። የተሰበሰቡ መረጃዎች መጠነኛ እርካታ እንዳለ ያመለክታሉ።	ትም/ቤቱ ምቹና የማያሰጋ መሆን እንዳለበት ግንዛቤ ቢኖረውም ይህንን ተግባራዊ ለማድረግ አቅዶ አልተንቀሳቀሰም የተሰበሰቡ መረጃዎች። ዝቅተኛ እርካታ እንዳለ ያመለክታሉ።	
2.3.6	ት/ቤቱ የመደበው በጀት የተማሪዎችን ጤንነትና ደህንነት ለመጠበቅ የሚወጣውን ወጪ ያካተተ መሆኑንና ለዚህም ተግባር መዋሉ ተረጋግጧል።	ወላጆች/አሳዳጊዎች በት/ቤት የልጆቻቸው ጤንነትና ደህንነት ባስተማማኝ ደረጃ የተጠበቀ መሆኑን በመገንዘባቸው ይህንኑ ይበልጥ ለማግለጫ	ት/ቤቱ የሚመደበው በጀት የተማሪዎችን ጤንነትና ደህንነት ለመጠበቅ የሚያስችል መሆኑን በመገንዘብ በጀት መድቦ እንቅስቃሴ አድርጓል። የመጀመሪያ ህክምና	ለተማሪዎች ጤንነትና ደህንነት ማስጠበቂያ የሚውለውን ወጪ ት/ቤቱ ከአጠቃላይ የት/ቤቱ በጀት ውስጥ እንዲካተት አድርጓል።	ት/ቤቱ ለተማሪዎች ጤንነትና ደህንነት በጀት እንደሚያስፈልገው ቢያውቅም በትምህርት ቤቱ በጀት ውስጥ አካቶ	

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪነት የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
		ተጨማሪ የገንዘብ የቁሳቁስና የባለሙያ ድጋፍ የሚያደርጉበት ስልት ተዘርግቷል።	ዕርዳታ መስጫ ማዕከል፣ የዐረ-ኤች.አይ.ቪ.ኤድስና የቀይ መስቀል ክብብ ጠንክሮ መንቀሳቀሱ ለዚህ ማረጋገጫ ነው።		ተግባራዊ እንቅስቃሴ አላደረገም።	
2.3.7	<p>የትምህርት ቤቱ የሥነ-ምግባር ደንቦች</p> <ul style="list-style-type: none"> ለሰዎች መሰጠት ስለሚገባው አክብሮትና ለንብረቶች ስለሚደረገው ጥንቃቄ፤ እንደ ሁከት፣ ማግለልና አድልዎ፣ ኃይል መጠቀም፣ ማስፈራራት፣ ተደባዳቢነትና የመሳሰሉት እኩይ ባህርያት ፍጹም ተቀባይነት እንደሌላቸው፤ ግጭቶችን በሰላማዊ መንገድ የመፍታት-መንገዶችን(Procedures) የትምህርት ቤቱን ሕግና ደንብ የማክበር ግዴታንና ተቀባይነት ያለው (safe) ባህሪ ማሳየት የሚገባ መሆኑን የሚገልጹና መግለጫዎች ያካተቱ ናቸው። 	ትምህርት ቤቱ ተማሪዎች የሚተዳደሩበትና የሚመሩበት ደንብና የሥነ-ምግባር መመሪያ አዘጋጅቶ ተግባራዊ በማድረግ የትም/ቤቱ ማህበረሰብ በሙሉ የተቀበላቸው የመልካም ሥነ ምግባር እሴቶች በትም/ቤቱ ተረጋግጠዋል።	ትምህርት ቤቱ ተማሪዎች የሚተዳደሩበትና የሚመሩበት ደንብና የሥነ-ምግባር መመሪያ አዘጋጅቶ ተግባራዊ በማድረግ ላይ ይገኛል።	ትምህርት ቤቱ ተማሪዎች የሚተዳደሩበትና የሚመሩበት ደንብና የሥነ-ምግባር መመሪያ ለማዘጋጀት አቅዷል።	ትምህርት ቤቱ ተማሪዎች የሚተዳደሩበትና የሚመሩበት ደንብና የሥነ ምግባር መመሪያ ሊኖረው እንደሚገባ የተገነዘበ ቢሆንም እስከአሁን ግን ደንብና መመሪያ የለውም።	

ስታንዳርድ 11:- የልዩ ፍላጎት ተማሪዎች ዕኩል የመማር ዕድል አላቸው፤ ለውጤት እንዲበቁም በየችሎታቸው መጠን በተደረገላቸው እገዛ መሠረት ስኬታማ ሆነዋል።

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪነት የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
2.3.8	በተከታታይ ሙያ ማሻሻያ በCPD ፕሮግራም የልዩ ፍላጎት ትምህርት ተካቷል።	በመምህራን የተከታታይ ሥልጠና ፕሮግራም (CPD) እና ሌሎች ሥልጠናዎች ላይ የልዩ	በርካታ መምህራን የልዩ ትምህርት ፍላጎትን በCPD ዕቅድ ውስጥ አካተዋል፤ ባንዳንድ የልዩ ፍላጎት	ጥቂት መምህራን የልዩ ፍላጎት ትምህርትን በCPD እቅዳቸው ውስጥ አካተዋል። ትምህርት	ትምህርት ቤቱ በልዩ ፍላጎት ትምህርት የመምህራኑን እውቀት ለማጠናከርና በልዩ	

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪ የሚገቡ ተግባር የሌለው
		ፍላጎት ትምህርት መደበኛ የትኩረት አቅጣጫ ስለመሆኑ ማረጋገጫ አለ።	ትምህርት ላይ ሥልጠናዎች እየተካሄዱ ናቸው። መሻሻል የሚያስፈልጋቸው ጉዳዮችንም ለመለየት በማስተማሩ ሥራ ላይ ግምገማ ይካሄዳል።	ቤቱም መምህራኑ በልዩ ፍላጎት ትምህርት ላይ ያላቸውን ግንዛቤ ከፍ ለማድረግ ብዙ መሥራት እንዳለበት ተረድቷል።	ትምህርት ያላቸውን ግንዛቤ ከፍ ለማድረግ ብዙ መሥራት እንደሚጠበቅበት ያውቃል።	
2.3.9	ትምህርት ቤቱ የልዩ ፍላጎት ትምህርት ፕሮግራምን ለመምራት እንዲቻል የሰለጠኑ መምህራን፣ አስፈላጊ የሆኑ ቁሳቁሶችና ፋሲሊቲዎችን ለማሟላት ጥረት በማድረግ ፕሮግራሙን ተግባራዊ አድርጓል።	የልዩ ፍላጎት ትምህርት ተማሪዎች ጥራት ያለው ትምህርትና ድጋፍ ማግኘታቸውን ለማረጋገጥ ያለበትን ሁሉ አድርጓል። የልዩ ፍላጎት ትምህርት መምህራንን መድሃኒት በትምህርት አሰጣጡ ላይ ክትትል ያደርጋል። ማረጋገጫው ከልዩ ፍላጎት ትምህርት መከታተያ መዝገብ ላይ ይገኛል።	ትምህርት ቤቱ ለልዩ ፍላጎት ትምህርት የሚያደርገው ድጋፍ፣ ቁሳቁስና ፋሲሊቲዎች አጥጋቢ ናቸው። የመማር ማስተማር እንቅስቃሴ ላይ የሚደረገውን ክትትል ተከትሎና ይህን የልዩ ፍላጎት ትምህርት ማጠናከር የሚያስችል ዕቅድ አቅዶ ተግባራዊ እያደረገ ነው።	ት/ቤቱ ለልዩ ፍላጎት ትምህርት መተግበር የሚያስፈልጉ ቁሳቁሶችንና ፋሲሊቲዎችና የሠለጠኑ የሰው ኃይል ለመሟላት እቅድ ነድፈዋል።	ት/ቤቱ ለልዩ ፍላጎት ትምህርት አፈጻጸም የሚያስፈልጉ ግብአቶችን አሟልቶ መንቀሳቀስ እንዳለበት ቢገነዘብም ዕቅድ አውጥቶ እንቅስቃሴ የጀመረበት ሁኔታ ግን የለም።	
2.3.10	የተማሪዎች ልዩ ፍላጎት ተመዝግቦ ተይዟል። ፕሮግራሞችን የማስተማር ዘዴዎችን እና ማቴሪያሎችን እንደየፍላጎታቸው ተስማሚ እንዲሆኑ በማድረግ በችሎታቸው መጠን ተምረው ውጤታማ ሆነዋል።	በህብረት የማቀድ ዘዴዎችን በመጠቀምና መረጃዎችን በመለዋወጥ ጭምር ፕሮግራሞችን የማስተማሪያ ዘዴዎችንና ማቴሪያሎችን አሻሽሎ በመጠቀም /በማዘጋጀት/ ሁሉም ተማሪዎች ችሎታቸውን እንዲያዳብሩ ተደርጓል።	ትምህርት ቤቱ ውጤታማ የሆነ የማስተማር ዘዴ ለማስፈን ሥልጠናና መመሪያ ሥራ ላይ አንዲውል አድርጓል። እንዲሁም በአብዛኛው ተግባራዊነቱን ለማረጋገጥ በማስተማሩ ሥራ ላይ ቁጥጥር አድርጓል።	የማስተማሪያ ዘዴዎችንና ማቴሪያሎችን ለማሻሻል አንዳንድ ሙከራዎች ቢኖርም ይህ ግን ተከታታይነት ባለው መልኩ የሚተገበር አይደለም። ይሁን እንጂ ትምህርት ቤቱ ይህንን ገቢራዊ ለማድረግ እቅድ አለው።	ትምህርት ቤቱ ተማሪዎችን በችሎታቸው መጠን ተምረው ውጤታማ እንዲሆኑ ፕሮግራሞች፣ የማስተማር ዘዴዎችና ማቴሪያሎች እንደየፍላጎታቸው ተስማሚ እንዲሆኑ ማድረግ አስፈላጊ መሆኑን ያምናል። ነገር ግን ተግባራዊ ማድረግ አልጀመረም።	

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪነት የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
2.3.11	ተማሪዎች ክልዩ ፍላጎት ትምህርት ፕሮግራሞች ስላገኙት የርካታ ደረጃ በወላጆች ላይ የተካሄዱ የዳሰሳ ጥናቶች ያመለክታሉ።	በወላጆች ላይ የተደረገው የዳሰሳ ጥናት የተገኘው እርካታ በጣም ከፍተኛ መሆኑን ያሳያል።	በወላጆች ላይ የተደረገው የዳሰሳ ጥናት የተገኘው እርካታ አጥጋቢ ደረጃ እንደሆነ ያሳያል።	በወላጆች ላይ የተካሄደው የዳሰሳ ጥናት መጠነኛ እርካታ እንደተገኘ ያሳያል።	በዳሰሳ ጥናቱ መሠረት እርካታቸው ዝቅተኛ መሆኑ ታይቷል።	
2.3.12	የመማሪያ ክፍሎች ልዩ ፍላጎት ያላቸው ተማሪዎች ያለ ችግር ሊጠቀሙባቸው እንዲችሉ በቀላልና ወጪ ቆጣቢ በሆነ መንገድ የተደራጁ ናቸው።	ትምህርት ቤቱ የመማሪያ ክፍሎች ልዩ ፍላጎት ያላቸው ተማሪዎች ያለ ችግር እንዲጠቀሙባቸው ወላጆች/ አሳዳጊዎችና ህብረተሰቡ ውጤታማ በሆነ መልኩ እንዲሳተፉ አድርጓል።	ትምህርት ቤቱ የመማሪያ ክፍሎች ልዩ ፍላጎት ያላቸው ተማሪዎች ያለ ችግር እንዲጠቀሙባቸው በሚደረገው እንቅስቃሴ ወላጆች/ አሳዳጊዎች ተሳታፊ እንዲሆኑ አድርጓል። ወላጆች/አሳዳጊዎች በዚህ ዙሪያ የተሠሩት ሥራዎች ከፍተኛ እንደሆነ ይገልጻሉ።	ትምህርት ቤቱ የመማሪያ ክፍሎች ልዩ ፍላጎት ያላቸው ተማሪዎች ያለ ችግር እንዲጠቀሙባቸው እገዛ አድርጎባቸዋል። ይሁን እንጂ በዚህ ዙሪያ ሰፊውን ህብረተሰብ ለማሳተፍ ገና የታሰበበት አይደለም። ወላጆች/አሳዳጊዎች በዚህ ዙሪያ የተሠሩት ሥራዎች መጠነኛ እንደሆነ ይገልጻሉ።	ትምህርት ቤቱ የመማሪያ ክፍሎች ልዩ ፍላጎት ያላቸው ተማሪዎች ያለ ችግር ሊጠቀሙባቸው እንዲችሉ በቀላልና ወጪ ቆጣቢ በሆነ መንገድ ለማድራጀት ያምናል። ነገር ግን የተከናወነ ተግባር የለም ወላጆች/አሳዳጊዎች በዚህ ዙሪያ የተሠሩው ሥራ ዝቅተኛ መሆኑን ይገልጻሉ።	

ዓቢይ ርዕሰ ጉዳይ 3:- የትምህርት ቤት አመራር

የትምህርት ቤት አመራር ለትምህርት ቤቱ ግልጽ ራዕይ መቅረጽ እና ከትምህርት ቤቱ ማህበረሰብ ጋር በመተባበር መመሪያዎችን በማውጣት ወደ ራዕዩ መምራት ይኖርበታል። ራዕዩ ተማሪን ማዕከል ያደረገና ለመምህራን ትኩረት ሰጥቶ ተከታታይ መሻሻልን የሚፈልግ ነው። አመራርና አስተዳደር የጋራ ኃላፊነትን የሚጠይቅ ተግባር ነው።

ንዑስ ጉዳይ 3.1:- ስትራቴጂያዊ ራዕይ

ስታንዳርድ 12:- ትምህርት ቤቱ የጋራ የሆነ ራዕይ አለው። የተነደፉት ግቦችና ዓላማዎች በትምህርት ቤቱ የቅድሚያ ትኩረት ጉዳዮች ላይ ተንፀባርቀው የሚጠበቀው ውጤት አስገኝተዋል።

ተ.ቁ.	የትምህርት ቤቱ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪ የሚታይ ተግባር የሌለው
3.1.1	የትምህርት ቤቱ ስትራቴጂካዊና ዓመታዊ እቅዶች በግለ-ግምገማ ውጤት ላይ ተመስርተው በአሳታፊነት የተዘጋጁ ናቸው።	ትምህርት ቤቱ ግልጽ ራዕይ ያለው ነው። ሁሉም እቅዶች የታቀዱት ግለ-ግምገማን መሠረት በማድረግ ነው። ግለ-ግምገማውም በተገቢ መረጃ የተደገፈ ነው።	ትምህርት ቤቱ ግለ-ግምገማ አካሂዷል። የማሻሻያ ሥራ ለማቀድም በአመዛኙ ከግምገማ የተገኘውን ውጤት ተጠቅሞበታል።	ትምህርት ቤቱ ግለ-ግምገማ አካሂዷል። የማሻሻያ ሥራ ለማቀድ የተወሰኑ የግምገማ ውጤቶችን ተጠቅሟል።	ትምህርት ቤቱ ዕቅድ ለማዘጋጀት ግለ-ግምገማ ማድረግ እንደሚገባም ቢያምንም ተግባራዊ እንቅስቃሴ አልጀመረም።	
3.1.2	ከትምህርት ቤቱ ራዕይና ግቦች ጋር ጎን ለጎን የሚሄዱ ሙያዊ ግምገማ (professional appraisal) እና ሙያዊ ትምህርቶች አሉ።	ት/ቤቱ የነደፈውን ራዕይና ግብ ለማሳካት አብረው የሚሄዱ ሙያዊ ግምገማና ሙያዊ ትምህርቶች በሚፈለገው መልኩ ገቢራዊ አድርጓል።	ትም/ቤቱ የነደፈውን ራዕይና ግብ ለማሳካት አብረው የሚሄዱ ሙያዊ ግምገማና ሙያዊ ትምህርቶች መኖር እንዳለባቸው ግንዛቤ በመወሰዱ ይህንኑ ተግባራዊ ለማድረግ የሚያስችል እቅድ አቅዶና ስልት ቀይሶ በመስራት ላይ ይገኛል።	ትም/ቤቱ የነደፈውን ራዕይና ግብ ለማሳካት አብረው የሚሄዱ ሙያዊ ግምገማና ሙያዊ ትምህርቶች መኖር እንዳለባቸው ግንዛቤ በመወሰዱ ይህንኑ ተግባራዊ ለማድረግ የሚያስችል እቅድ አቅዷል።	ትም/ቤቱ የነደፈውን ራዕይና ግብ ለማሳካት አብረው የሚሄዱ ሙያዊ ግምገማና ሙያዊ ትምህርቶች መኖር እንዳለባቸው ግንዛቤ ቢኖረውም ይህንን ግን አቅዶ ተግባራዊ ማድረግ አልጀመረም።	
3.1.3	በትምህርት ቤቱ የሚከናወኑት	ትም/ቤቱ በስትራቴጂክ እቅድ የሚመራና የተጠናከረ	ትም/ቤቱ ስትራቴጂክ እቅድ የሚመራና	ትም/ቤቱ እቅድ አውጥቶ አንዳንድ እንቅስቃሴዎች	በትም/ቤቱ የሚከናወኑ ተግባራት በቋሚነት	

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪ የሌለው የሚታይ ተግባር የሌለው
	ተግባራት በቋሚነትና ሳይዋዥቁ (consistently) የሚተገበሩ መሆናቸው ተረጋግጧል።	የትግበራ፣ የክትትል፣ የሪፖርትና ግብረ-መልስ ሥርዓት ስላለው ሁሉም ተግባራት ሳይዋዥቁ መተግበራቸውን ከትም/ቤቱ ሰነዶችና ከባለድርሻ አካላት የተገኘ መረጃ ያረጋግጣል።	የተጠናከረ የትግበራ፣ የክትትል፣ የሪፖርትና ግብረ-መልስ ሥርዓት ስላለው አብዛኛው ተግባራት ሳይዋዥቁ መተግበራቸውን ከትም/ቤቱ ሰነዶችና ከባለድርሻ አካላት የተገኘ መረጃ ያረጋግጣል።	ማድረግ ጀምሯል። በመሆኑም በትም/ቤቱ ከሚከናወኑት ተግባራት ውስጥ በቋሚነት ሳይዋዥቁ የሚተገበሩት መጠነኛ ስለመሆናቸው የትም/ቤቱ ማህበረሰብ አረጋግጠዋል።	ሳይዋዥቁ መተግበር የሚቻለው እስትራቴጂክ እቅድ ሲኖር መሆኑን ትም/ቤቱ ግንዛቤ ቢኖረውም ይህንን ተግባራዊ ለማድረግ ግን የተደረገ ጥረት የለም።	
3.1.4	እሴቶች፣ የሥነ-ምግባር መመሪያዎች (ethics)፣ መሪ የሆኑ መርሆዎች እና የትምህርት ቤቱ ዓላማዎች በትምህርት ቤቱ ማህበረሰብ በሞላ የታወቁ ናቸው።	መምህራንና አመራሩ በትምህርት ቤቱ እሴቶች፣ የሥነ-ምግባር መመሪያዎች፣ መሪ የሆኑ መርሆዎችና ዓላማዎች ላይ የጋራ ግንዛቤ ያዳበሩ በመሆኑ ተቀናጅተው በመስራት ላይ ይገኛሉ። በመምህራንና በተማሪዎች ላይ በተደረገ ዳሰሳ ጥናት በጣም ከፍተኛ አተገባበር ያለ መሆኑ ተረጋግጧል።	መምህራንና አመራሩ በትምህርት ቤቱ እሴቶች፣ የሥነ-ምግባር መመሪያዎች፣ መሪ የሆኑ መርሆዎችና ዓላማዎች ላይ የጋራ ግንዛቤ ያዳበሩ በመሆኑ ተቀናጅተው በመስራት ላይ ይገኛሉ። በመምህራንና በተማሪዎች ላይ በተደረገ ዳሰሳ ጥናት ከፍተኛ አተገባበር ያለ መሆኑ ተረጋግጧል።	መምህራንና አመራሩ በትምህርት ቤቱ እሴቶች፣ የሥነ-ምግባር መመሪያዎች፣ መሪ የሆኑ መርሆዎችና ዓላማዎች ላይ የጋራ ግንዛቤ ያዳበሩ በመሆኑ ተቀናጅተው በመስራት ላይ ይገኛሉ። በመምህራንና በተማሪዎች ላይ በተደረገ ዳሰሳ ጥናት መጠነኛ አተገባበር ያለ መሆኑ ተረጋግጧል።	የትምህርት ቤቱ እሴቶች፣ የሥነ-ምግባር መመሪያዎች፣ መሪ የሆኑ መርሆዎችና ዓላማዎችን ለትምህርት ቤቱ ማህበረሰብ ማሳወቅ አንዳለበት የተገነዘበ ቢሆንም ከዳሰሳዊ ጥናቱ ዝቅተኛ አፈፃፀም መሆኑ ተረጋግጧል።	
3.1.5	የትምህርት ቤቱን አጠቃላይ እስትራቴጂካዊ እቅድ ለማሳወቅና ለመተግበር የሚያስችሉ ስልቶች በግልፅ ተቀምጠዋል።	የትም/ቤቱን አጠቃላይ እስትራቴጂካዊ እቅድ ለትም/ቤቱ ማህበረሰብ፣ ወላጆች/አሳዳጊዎች/ና ለሌሎች አግባብነት ላላቸው አካላት ለማሳወቅና ለመተግበር የሚያስችል ስልት ተዘርግቶ እስትራቴጂክ እቅዱ በተያዘለት የጊዜ ገደብ በተመደበለት ገንዘብና የሰው ኃይል ሙሉ በሙሉ ተግባራዊ ሆኗል።	የትም/ቤቱን አጠቃላይ እስትራቴጂካዊ እቅድ ለትም/ቤቱ ማህበረሰብ፣ ወላጆች/አሳዳጊዎች/ና ለሌሎች አግባብነት ላላቸው አካላት ለማሳወቅና ለመተግበር የሚያስችል ስልት ተዘርግቶ ተግባራዊ እንቅስቃሴ በመካሄድ ላይ ነው።	የትም/ቤቱን አጠቃላይ እስትራቴጂካዊ እቅድ ለትም/ቤቱ ማህበረሰብ፣ ወላጆች/አሳዳጊዎች/ና ለሌሎች አግባብነት ላላቸው አካላት ለማሳወቅና ለመተግበር የሚያስችል ስልት ተቀይሶ እንቅስቃሴ ተጀምሯል።	የትም/ቤቱን አጠቃላይ እቅድ ለትም/ቤቱ ማህበረሰብና ለወላጆች/አሳዳጊዎች/ ለማሳወቅ የሚያስችል ስልት በግልጽ መቀመጥ እንዳለበት ትም/ቤቱ ግንዛቤ ቢኖረውም ይህንን ግን ተግባራዊ አላደረገም።	
3.1.6	የትምህርት ቤቱ አመራር ሰጭ አካላት በግልጽ	አመራሩ ራዕይ ያለው የሚሠራውን የሚያውቅና ከፍተኛ ጉጉት ያለው ነው። የማሻሻያ	ትምህርት ቤቱ በግልጽ የተቀመጡ ግቦችና የሚጠበቁ ውጤቶች	ትምህርት ቤቱ በግልጽ የተቀመጡ ግቦችና የሚጠበቁ ውጤቶች	ትምህርት ቤቱ ስታንዳርድንና ትምህርት ቤት ለማሻሻል ትኩረት	

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪ የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
	ስለተቀመጡት ግቦችና ስለሚጠበቁ ክፍተኛ ውጤቶች አዘውትረው ይገልጻሉ፤ የተገኙ መሻሻሎችንም ተከታትለዋል።	ግቦችም ግልጽና ክፍተኛ ስታንዳርድ ላይ ያተኮሩ ከመሆናቸውም በላይ ስለሚጠበቁት ክፍተኛ ውጤቶች ለትቤቱ ማበረሰብ መግለፅ የዘወትር ተግባር ነው። እቅዶችም በየጊዜው ክትትል ይደረግባቸዋል። በመምህራንና በተማሪዎች ላይ የተደረገው ዳሰሳዊ ጥናት ክንውኑ በጣም ክፍተኛ እንደሆነ ያሳያል።	አሉት። አመራር ሰጪዎችም ለበርካታ ጊዜያት ለትቤቱ ማህበረሰብ ይህንን ገልፀዋል። የተገኙ መሻሻሎችንም በተነደፈው ስልት መሠረት በመከታተል ላይ ናቸው። በመምህራንና በተማሪዎች ላይ የተደረገው ዳሰሳዊ ጥናት ክንውኑ ከፍተኛ እንደሆነ ያሳያል።	ቢኖሩትም ለትቤቱ ማህበረሰብ የሚገልፁት አልፎ አልፎ ነው። የተገኙ መሻሻሎችን ስልት ነድፈው ለመከታተል እንቅስቃሴ ጀምረዋል። በመምህራንና በተማሪዎች ላይ የተደረገው ዳሰሳዊ ጥናት ክንውኑ መጠነኛ እንደሆነ ያሳያል።	ሰጥቶ መንቀሳቀስ ያምናል። ይሁን እንጂ ስታንዳርድን ክፍ ለማድረግና የተገኘውን መሻሻል ለመከታተል ገና አልተንቀሳቀሰም።	

ንዑስ ጉዳይ 3.2፦ የመሪነት ባህርይ

ስታንዳርድ 13፦ ቀጣይነት ያለውና በአስተማማኝ መረጃ ላይ የተመሠረተ የትምህርት ቤት መሻሻል መኖሩ ተረጋግጧል።

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪ የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
3.2.1	ት/ቤቱ ማህበረሰቡን በማማከር የነደፋቸውን የት/ቤት መሻሻል ቅድሚያ ትኩረቶች ውጤታማነት ለመተንተንና ለማወቅ የተሰበሰቡ መረጃዎች ጥቅም ላይ ውለዋል።	ት/ቤቱ ማህበረሰቡን በማማከር የነደፋቸውን የት/ቤት መሻሻል የቅድሚያ ትኩረቶች ውጤታማነት ለመተንተንና ለማወቅ የተሰበሰቡ መረጃዎች ሙሉ በሙሉ ጥቅም ላይ ለማዋላቸው የተደረገ የዳሰሳ ጥናትና የመረጃ ሰነድ ያስረዳል።	ት/ቤቱ ማህበረሰቡን በማማከር የነደፋቸውን የት/ቤት መሻሻል የቅድሚያ ትኩረቶች ውጤታማነት ለመተንተንና ለማወቅ የተሰበሰቡ መረጃዎች በአብዛኛው ጥቅም ላይ ለማዋላቸው የተደረገ የዳሰሳ ጥናትና የመረጃ ሰነድ ያስረዳል።	ት/ቤቱ ማህበረሰቡን በማማከር የነደፋቸውን የት/ቤት መሻሻል የቅድሚያ ትኩረቶች ውጤታማነት ለመተንተንና ለማወቅ የተሰበሰቡ መረጃዎች በከፊል ጥቅም ላይ ለማዋላቸው የተደረገ የዳሰሳ ጥናትና የመረጃ ሰነድ ያስረዳል።	ት/ቤቱ ማህበረሰቡን በማማከር የት/ቤት መሻሻል ቅድሚያ ትኩረቶችን መንደፍ ውጤታማነታቸውን ለማወቅ መረጃዎችን በሙሉ መጠቀም እንደሚገባው የተገነዘበ ቢሆንም ያከናወነው ተግባር የለም።	
3.2.2	በተከታታይ የተመዘገቡ መረጃዎች (Longitudinal Data) የተማሪዎች ውጤቶች	የተማሪዎች ውጤት ከመነሻው ነጥብ ጋር ሲነፃፀር አሁን የደረሱበት	የተማሪዎች ውጤት ከመነሻው ነጥብ ጋር ሲነፃፀር አሁን የደረሱበት	የተማሪዎች ውጤት ከመነሻው ነጥብ ጋር ሲነፃፀር አሁን	የተማሪዎች ውጤቶች ከመጀመሪያው ነጥብ ጋር ሲነፃፀር ምን ያህል	

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪ የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
	መሻሻላቸውን ያንጸባርቃሉ። ይህም የውጭ አካል (External validation) በተደረገው ግምገማ ተረጋግጧል።	በጣም ከፍተኛ መሻሻሎች ስለመኖራቸው ትምህርት ቤቱ ማረጋገጫዎች አሉት።	ከፍተኛ መሻሻሎች እንዳሉ ትምህርት ቤቱ ማረጋገጫ አለው። የተሰበሰቡ መረጃዎችም ሥራ ላይ እንዲውሉ ተደርጓል።	የደረሱበት መጠን ኛ መሻሻሎች እንዳሉ ትምህርት ቤቱ ማረጋገጫ አለው።	እንደተሻሻሉ ለማወቅ ለንጽጽር የሚረዳውን የመጀመሪያውን የመነሻ ነጥብ ለመዳሰስ የሚያስችል መረጃ ገና አልተሰበሰበም።	

ስታንዳርድ 14፦ ትምህርት ቤቱ የእርስ በእርስ የሙያ መማማሪያ የሚካሄድበት ተቋም በመሆኑ የመምህራንና አመራሩ ሙያዊ ብቃት ተሻሽሏል።

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪ የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
3.2.3	የት/ቤቱ ስትራቴጂክ እቅድ የመምህራን የሙያ ማሻሻያ ትምህርት የቅድሚያ ትኩረቶችን አካቷል።	የት/ቤቱ ስትራቴጂክ እቅድ የመምህራን የሙያ ማሻሻያ ትምህርት የቅድሚያ ትኩረቶችን ሙሉ በሙሉ አካቷል።	የት/ቤቱ ስትራቴጂክ እቅድ የመምህራን የሙያ ማሻሻያ ትምህርት የቅድሚያ ትኩረቶችን አብዛኛው አካቷል።	የት/ቤቱ ስትራቴጂክ እቅድ የመምህራን የሙያ ማሻሻያ ትምህርት የቅድሚያ ትኩረቶችን በተወሰነ መልኩ አካቷል።	የት/ቤቱ ስትራቴጂክ እቅድ የመምህራን የሙያ ማሻሻያ ትምህርት የቅድሚያ ትኩረቶችን ሙሉ በሙሉ አላካተተም።	
3.2.4	ለትምህርት ቤቱ መምህራን የተሻለ ልምድ ባላቸው መምህራን ሥልጠና/እገዛ (coaching and mentoring) የሚደረግላቸው ሥርዓት በመዘርጋቱ የመምህራን	የትምህርት ቤቱ የሙያዊ የዕቅድ አካል የሆነ የተደራጀ የምልከታ፣ የማማከር፣ የማመቻቸትና የሥልጠና ሥርዓት ተዘርግቶ ለአዲስና ለነባር መምህራን ሙሉ በሙሉ ተግባራዊ ሆኗል።	የትምህርት ቤቱ የሙያዊ የዕቅድ አካል የሆነ የተደራጀ የምልከታ፣ የማማከር፣ የማመቻቸትና የሥልጠና ሥርዓት ተዘርግቶ ለአዲስና ለነባር መምህራን በአብዛኛው ተግባራዊ ሆኗል።	የትምህርት ቤቱ የሙያዊ የዕቅድ አካል የሆነ የተደራጀ የምልከታ፣ የማማከር፣ የማመቻቸትና የሥልጠና ሥርዓት ተዘርግቶ ለአዲስና ለነባር መምህራን በመጠኑ ተግባራዊ ሆኗል።	በትምህርት ቤት የተሻለ ልምድ ባላቸው መምህራን ሥልጠናና እገዛ የመስጠት ሂደት ገና አልተጀመረም። ነገር ግን ይህን የማድረግ ሂደት የመምህራንን ልምድ ለማሻሻል	

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪ የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
	ሙያዊ ብቃት ተሻሽሏል።				አስተዋጽኦ እንዳለው ትምህርት ቤቱ ተገንዝቧል።	
3.2.5	የትም/ቤቱ አመራር የሥልጠና ፍላጎቶች ተለይተዋል፤ እንዲሁም የአመራር አባላቱ በሥልጠና ፕሮግራሞች ለመሳተፍ ችለዋል።	የትም/ቤት አመራር ኃላፊዎች በሙሉ የሥልጠና ፍላጎቶች ተለይተዋል። በሥልጠና ፕሮግራም የወደፊት ሙያቸውን እንዲያበለጽጉ የተሻለ ድጋፍ ተሰጥቷቸዋል። መረጃው የሥልጠና ሪከርድ ነው።	በታቀደው መሠረት የአብዛኛዎቹ የትም/ቤት አመራር ኃላፊዎች የሥልጠና ፍላጎቶች ተለይተዋል። በዚህ መሠረት በሥልጠና ፕሮግራሞች ተሳትፈዋል። መረጃው የሥልጠና ሪከርድ ነው።	ይህ እንቅስቃሴ በአሁኑ ጊዜ በግለሰብ ስምምነት ላይ የተመሠረተ እንጂ ግልጽ የሆነ ሥርዓት የለም። ለወደፊቱ ለመተግበር በትምህርት ቤቱ በኩል እየታቀደ ነው።	ይህ በትምህርት ቤቱ በኩል ገና አልታሰበም።	

ስታንዳርድ 15፦ የት/ቤቱ ማህበረሰብ የርስ በርስ ግንኙነቶች በመተማመንና በሥራ ባልደረባነት (Collegiality) ላይ የተመሠረተ መሆኑ ጤናማ የሥራ አካባቢ ፈጥሯል።

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪ የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
3.2.6	በትምህርት ቤቱ ማህበረሰብ መካከል አዎንታዊ፣ ገንቢ፣ ግልጽነት የተሞላበትና በእኩልነት የተመሰረተ ግንኙነቶች መስፈናቸውን በመምህራንና	በትምህርት ቤቱ ማህበረሰብ መካከል ያለው አዎንታዊ ግንኙነት በጣም ከፍተኛ ደረጃ የደረሰ መሆኑን በመምህራን፣ በወላጆችና በተማሪዎች ላይ በተደረገ የዳሰሳ ጥናት ተረጋግጧል።	በትምህርት ቤቱ ማህበረሰብ መካከል ያሉት አዎንታዊ ግንኙነቶች ከፍተኛ ደረጃ የደረሱ መሆኑን በመምህራን፣ በወላጆችና በተማሪዎች ላይ የተካሄዱ የዳሰሳ ጥናቶች አረጋግጠዋል።	በትምህርት ቤቱ ማህበረሰብ መካከል ያሉት አዎንታዊ ግንኙነቶች መጠነኛ መሆኑን በተመለከተ በመምህራን፣ በወላጆችና በተማሪዎች ላይ የተካሄዱ የዳሰሳ	በትምህርት ቤቱ ማህበረሰብ መካከል ያሉት ግንኙነቶች ዝቅተኛ መሆኑ በተመለከተ በመምህራን፣ በወላጆችና በተማሪዎች ላይ የተካሄዱ የዳሰሳ ጥናቶች አረጋግጠዋል።	

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪነት የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
	በተማሪዎች በሠራተኞችና በወላጆች ላይ የተካሄዱ የዳሳሰ ጥናቶች አረጋግጠዋል።			ጥናቶች አረጋግጠዋል።		
3.2.7	ትምህርት ቤቱ የአሠራርና የግጭት አፈታት ሂደቶችን የሚገልጽ ሙያዊ ደንብ/ሀግ አለው።	ትም/ቤቱ የሙያዊ አሠራርና የግጭት አፈታት ደንብ (ሕግ) በመከተል በትምህርት ቤቱ ውስጥ የሚከሰቱ ችግሮች በወቅቱ የመፍታት ሥራዎችን በሙሉ በተግባር አሳይቷል። ይህም በየጊዜው የተወሰዱትን እርምጃዎች ከት/ቤቱ ቃለ ጉባኤና ሪፖርቶች ተረጋግጧል።	ትም/ቤቱ ችግሮችን ለመፍታት የሚያስችል ሙያዊ አሠራርና የግጭት አፈታት ሕግና ደንብ ያለው ሲሆን በአብዛኛው እየተተገበረ ነው።	ትም/ቤቱ ሙያዊ የአሠራርና የግጭት አፈታት ደንብና ሕግ አለው፤ አንዳንድ ችግሮችን ለመፍታትም አልፎ አልፎ ደንቡን በሥራ ላይ ያውለዋል።	ትም/ቤቱ ሙያዊ የአሠራርና የግጭት አፈታት ሕግና ደንብ ቢኖረውም በሥራ ላይ አላዋለም።	

ስታንዳርድ 16፦ ሁሉም ባለድርሻዎች ለተማሪዎች የትምህርት ውጤት ተጠያቂ መሆናቸውን በመቀበል ኃላፊነታቸውን ተወጥተዋል።

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪነት የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
3.2.8	ፕሮግራሞችና የተገኙ	የትምህርት ቤቱ	የትምህርት ቤቱ መምህራንና	የትምህርት ቤቱ የተገኙ	የትምህርት ቤቱ ይህንን	

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪነት የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
	ስታንዳርዶች ዘላቂነት ያላቸው፣ አስተማማኝ የሆኑ፣ መረጋገጥ የሚችሉ እና ተጨባጭ ውጤቶችን የሚያንፀባርቁ ለመሆናቸው የትምህርት ቤቱ አመራርና መምህራን የማረጋገጥ ሙያዊ ኃላፊነት አለባቸው።	መምህራንና ሠራተኞች ባለው የሙያ ሥነ ምግባር መሠረት ሙያቸውን ተግባራዊ ማድረግ እንዳለባቸው ትምህርት ቤቱ ይጠብቃል። የተገኙ ስታንደርዶች ነፃ አስተማማኝና መረጋገጥ የሚቻል ትክክለኛ ውጤቶችን እንደሚያሳዩ ለማረጋገጥ የሚያስችል ሥርዓት በቦታው አለ። ይህንን ለማረጋገጥ እንዲያስችል በተማሪዎችና በወላጆች ላይ የተካሄደ ደሰሳዊ ጥናት በጣም ከፍተኛ መሆኑን ያሳያል።	ሠራተኞች ሙያውን ተከትለው ሥራቸውን እንደሚያከናውኑ ትምህርት ቤቱ ያምናል። ነገር ግን ይህን የሚያረጋግጥበት ሥርዓት በትምህርት ቤት እንደሌለ ያውቃል። የተገኙ ስታንዳርዶች ትክክለኛ ውጤቶችን ስለማንጸባረቃቸው ማጠቃለያ እንዳለበትና ስትራቴጂዎች ቅድሚያ ተሰጥቷቸው ተግባራዊ መሆን እንዳለባቸውና፣ የሥነ ምግባር መመሪያ መቀረጽ እንዳለበት ትምህርት ቤቱ ተገንዝቦ በመሥራት ላይ ነው። በተማሪዎችና በወላጆች የተደረገው ዳሰሳዊ ጥናት አተገባበሩ ይህንን በከፍተኛ ደረጃ አስቀምጧል።	ስታንዳርዶች ትክክለኛ ውጤቶችን የሚንፀባርቁ ስለመሆናቸው፣ መምህራንና ሠራተኞች ሙያውን ተከትለው እንደሚሠሩ እርግጠኛ ሆኖ መረጃ ለማቅረብ ይችላሉ። ይህን በውጤት ማረጋገጥ በጣም አስፈላጊ እንደሆነና የሙያዊ ሥነ-ምግባር መኖር አንዳለበት ትምህርት ቤቱ ይገነዘባል። የተማሪዎችና የወላጆች ዳሰሳዊ ጥናት አተገባበሩ ይህንን መጠነኛ ደረጃ አስቀምጧል።	ለማረጋገጥ የተዘጋጀ ሥልት የሌለው ቢሆንም ይህ መጠናከር እንዳለበትና የሙያዊ ሥነ-ምግባር መኖር እንዳለበት ትምህርት ቤቱ ያምናል። የተማሪዎችና የወላጆች ዳሰሳዊ ጥናት ይህንን በዝቅተኛ ደረጃ አስቀምጧል።	
3.2.9	የትምህርት ቤቱ አስተዳደር የልዩ ፍላጎት ትምህርት ስትራቴጂ በመተግበር፣ በማስተባበር፣ በመቆጣጠርና በመገምገም ሙያዊ ኃላፊነቱን ተወጥቷል።	የልዩ ፍላጎት ትምህርት ስትራቴጂ ተከታትሎ ሥራ ላይ እንዲውል የሚያደርግና ይህንን የሚያረጋግጥ የትምህርት ቤት መምህር ተመድቧል። መረጃ የልዩ ፍላጎት ትምህርት እንዲከታተል ከተመደቡ መምህራን የተገኘ ቃለ መጠይቅ ነው።	ትምህርት ቤቱ አልፎ አልፎ ቁጥጥር የሚያካሄድና ይህንን ኃላፊነት የሚወጣ መምህር ለመመደብ በአለው ፍላጎት መሰረት ለአንዳንድ የትምህርት ቤቱ መምህራን ሥልጠና ሰጥቷል።	አልፎ አልፎ የሚካሄድ የቁጥጥር ሥርዓት አለው ሆኖም የልዩ ፍላጎት ትምህርት ዕቅድ ለማውጣትና ይህንን የሚከታተል መምህር ለመመደብ ትምህርት ቤቱ አቅዷል።	የልዩ ፍላጎት ትምህርትን ለመተግበር የሚያስችል ዕቅድ በትምህርት ቤቱ የለም። ነገር ግን መኖር እንዳለበት ትምህርት ቤቱ ያውቃል።	
3.2.10	በውጭ አካል የትክክለኛነት ማረጋገጫ (External validation)	የውጭ አካል የትክክለኛነት ማረጋገጫ እንዳመለከተው የትምህርት ቤቱ ግለ	በውጭ አካል የተደረገው የትክክለኛነት ማረጋገጫ ግምገማ ሪፖርት እንዳመለከተው የት/ቤቱ ግለ	የተደረገው የትክክለኛነት ማረጋገጫ መረጃ እንደሚያሳየው የት/ቤቱ	በውጭ አካል የትክክለኛነት ማረጋገጫ ሪፖርት እንደሚጠቁመው የትምህርት ቤቱ ግለ-	

ተ.ቁ.	የትምህርት ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪነት የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
	የትምህርት ቤቱ ግለ ግምገማ፣ የዕቅድ ዝግጅት ሂደቶችና ፕሮሲደሮች ትክክለኛነት ጥራት ተረጋግጧል።	ግምገማ፣ የዕቅድ ሂደቶችና ፕሮሲደሮች በጣም ከፍተኛ ደረጃ ላይ መገኘታቸው ተረጋግጧል። ማረጋገጫው የግምገማ መረጃ ሪፖርት (ዶክመንት) ነው።	ግምገማ፣ የዕቅድ ሂደቶችና የአፈፃፀም ሥልጣኖች ከፍተኛ ደረጃ ላይ መገኘታቸውን ያሳያል። ማረጋገጫው የግምገማ መረጃ ሪፖርት (ዶክመንት) ነው።	ግለ-ግምገማና የዕቅድ የአፈፃፀም ሂደቶች መጠነኛ ደረጃ ላይ የሚገኙ መሆናቸውን ይጠቁማል። ማረጋገጫው የግምገማ መረጃ ሪፖርት (ዶክመንት) ነው።	ግምገማና የዕቅድ ዝግጅት ክንውን በዝቅተኛ ደረጃ ላይ የሚገኝ መሆኑን ያመለክታል። ማረጋገጫው የግምገማ መረጃ ሪፖርት (ዶክመንት) ነው።	
3.2.11	መምህራን የተማሪዎችን የእድገት (የመሻሻል) ደረጃ ከሚጠበቁ ውጤቶች(Expected outcomes) ጋር በማነፃፀር የሚያዩበት ቋሚ የሆኑ መንገዶች አሏቸው።	በትምህርት ቤቱ ግምገማ ሂደት መሠረት ተማሪዎች ያሳዩት መሻሻል ከሚጠበቀው ውጤት አኳያ በማነፃፀር መምህራን የሚያዩበት ቋሚ የሆኑ መንገድ አላቸው። ይህም ከትምህርት ቤቱ ክትትልና ግምገማ መዝገቦች ተረጋግጠዋል።	ትምህርት ቤቱ የተማሪዎችን መሻሻል በማነፃፀር መገመገም የሚያስችለው ስትራቴጂ ቀይሶ መተግበር ጀምሯል። ለዚህም የግምገማ ሰነዶች መረጃ ናቸው።	ትምህርት ቤቱ የግምገማ አሰራር ሥርዓት ባይኖረውም የመማር ማስተማር ሂደትን ለማሻሻል ቅድሚያ ትኩረት ሊሰጠው እንደሚገባ አምኖ መንቀሳቀስ ጀምሯል።	ትምህርት ቤቱ የተማሪዎችን እድገት (መሻሻል) ውጤቶችን ከሚጠበቀው ደረጃ ጋር ለማነፃፀር የሚያስችል መረጃ መሰብሰቢያ መዘርጋት እንዳለበት ቢገነዘብም ተግባራዊ አላደረገውም።	

ስታንዳርድ 17፦ የትምህርት ቤቱ ውሳኔ አሰጣጥ ሂደትና አስተዳደራዊ ተግባራት የጋራ ክንውን በመሆናቸው በትምህርት ቤቱ ማህበረሰብ መካከል የሥራ አንድነት ሰፍኗል።

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪነት የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
3.2.12	የወላጅ-መምህር ህብረት (P.T.A)፣ የትምህርት ቤቱ መምህራንና ሠራተኞች የት/ቤት መሻሻል ኮሚቴና የተማሪዎች ተወካዮች ካውንስል አካላት በትምህርት ቤቱ ውሳኔ አሰጣጥና ሂደት ላይ በመሳተፋቸው የሥራ አንድነት ተፈጥሯል።	በትምህርት ቤት ውሳኔ አሰጣጥና አመራር ላይ የሚመለከታቸው ባለድርሻዎች በሚፈለገው ደረጃ ተሳትፈዋል። ለዚህም ማረጋገጫው የመምህራንና ሠራተኞች የተማሪዎች፣ የወላጆች የህብረተሰቡ ዳሰሳዊ ጥናትና የሰብሰባ ቃለጉባኤ በጣም ከፍተኛ ደረጃ ላይ መሆኑን አሳይቷል።	በትምህርት ቤት ውሳኔ አሰጣጥ ሂደት ላይ አብዛኛዎቹ ባለድርሻዎችና ወ.መ.ህ በጥሩ ሁኔታ ተሳትፈዋል። ለዚህም ማረጋገጫው የመምህራንና ሠራተኞች፣ ተማሪዎችና የወላጆች የህብረተሰብ ዳሰሳዊ ጥናትና የሰብሰባ ቃለ ጉባኤ ከፍተኛ ደረጃ ላይ መሆኑን አሳይቷል።	የትምህርት ቤቱ መምህራንና ሠራተኞች በውሳኔ አሰጣጥና በሥራ አመራር በተወሰነ ደረጃ የሚሳተፉ ሲሆን ትምህርት ቤቱ ሁሉንም ባለድርሻዎች ለማሳተፍ አቅዷል። የመምህራንና ሠራተኞች፣ የተማሪዎችና የህብረተሰብ ዳሰሳ ጥናት በመጠነኛ ደረጃ አስቀምጧል።	ባለድርሻዎችንና የወላጅ መምህር ህብረት በትምህርት ቤት ውሳኔ አሰጣጥ የመሳተፍ ሥርዓት አልተጀመረም።	
3.2.13	የውሳኔ አሰጣጥ ሂደቶች በግልጽ የተብራሩ፣ በማስረጃ የተደገፈ በቀጣይነት የሚተገበሩ ናቸው፣ የሂደቱ ውጤቶችም ተመዝግበዋል።	ት/ቤቱ የሚሰጣቸውን የውሳኔ አሰጣጥ ሂደቶች በግልጽ የተብራሩ፣ በማስረጃ የተደገፉና በቀጣይነት የሚተገበሩ እንዲሆኑ አድርጎአቸዋል፣ የሂደቱ ውጤቶችም በሚገባ ተመዝግበዋል።	ት/ቤቱ የሚያስተላለፍውን የውሳኔ አሰጣጥ ሂደት በተብራራና በማስረጃ ተደግፎ በቀጣይነት የሚተገበሩ እንዲሆን ለማድረግ በነደፈው ሥልጣን መሠረት በአብዛኛው ተግባራዊ እያደረገ ነው።	የት/ቤቱ የውሳኔ አሰጣጥ ሂደት በማስረጃ የተደገፈና የተብራራ እንዲሆንና በቀጣይነትም ለመተግበርና ውጤቱን ለመመዝገብ የሚያስችሉ ሥልጣኖችን ነድፎ አንዳንድ እንቅስቃሴዎችን ጀምሮአል።	የት/ቤቱ የውሳኔ አሰጣጥ ሂደቶች በማስረጃ የተደገፉ፣ በግልጽ የተብራሩ እና በቀጣይነትም የሚተገበሩ መሆን እንደሚገባቸው ግንዛቤ ቢኖርም የተጀመረ እንቅስቃሴ ግን የለም።	

ንዑስ ጉዳይ 3.3፦ የትምህርት ቤት አመራር/አስተዳደር

ስታንዳርድ 18፦ የሪሶርስ አስተዳደር/አመራር የትምህርት ፕሮግራሞችንና የትምህርቱን እድገት የሚደግፍ በመሆኑ የአሠራር ውጤታማነት ጎልብቷል።

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪ የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
3.3.1	ትምህርት ቤቱ ከክለስተር ማዕከል እና ከሌሎች የአካባቢው ተቋሞች ሪሶርሶችንና በተለይም የሠለጠኑ ባለሙያዎችን በመጠቀሙ የመማር ማስተማሩ ሂደት ተሻሽሏል።	ትምህርት ቤቱ በአካባቢ ከሚገኙ የትምህርት ተቋማት የሪሶርሶችና የሰለጠኑ ባለሙያዎችን የመማር ማስተማር ሂደት ለማሻሻል አስተዋጽኦ እንዳላቸው በመገንዘብ በሚፈለገው ደረጃ ላይ ሥራ ላይ አውጧቸዋል። መረጃ የትምህርት ቤት መዝገብ ፣ ቃለ መጠይቅ ከአካባቢ ድርጅቶች ጋር	ትም/ቤቱ በአካባቢ ከሚገኙ የትምህርት ተቋማት የሪሶርሶችና የሰለጠኑ ባለሙያዎችን የመማር ማስተማሩን እንቅስቃሴ ለማሻሻል አስተዋጽኦ እንዳላቸው በመገንዘብ ዕቅድ አውጥቶ በመተግበር ላይ ይገኛል።	ትምህርት ቤቱ በአካባቢ ደረጃ የተጀመሩ እንቅስቃሴዎች ሊጠቀሙ አንደሚችሉ በመገንዘብ ይህንን የትምህርት ቤት የትኩረት ዕቅድ አካል ለማድረግ አንዳንድ ተግባራትን ጀምሯል።	ትምህርት ቤቱ በአካባቢ ከሚገኙ የትምህርት ተቋማት የሪሶርሶችና የሰለጠኑ ባለሙያዎችን ለመጠቀም እንደሚችል ያውቃል። በዚህ መሠረት ትምህርት ቤቱ ቅድሚያ የሚሰጣቸውን ተግባራት ከለየ በኋላ ለማቀድ ተዘጋጅቷል።	
3.3.2	የሰው፣ የቁሳቁስና የፋይናንስ ሪሶርሶች ቅድሚያ ትኩረት ለሚሰጣቸውና ተማሪዎች ከፍተኛ ውጤት እንዲያመጡ በሚደግፍ መልኩ ሁኔታ ተመርቷል፤ ጥቅም ላይም ይውላሉ።	የሰው ኃይል፣ የቁሳቁስና የፋይናንስ ሪሶርሶች ቅድሚያ ትኩረት ለሚሰጣቸውና ተማሪዎች ከፍተኛ ውጤት እንዲያመጡ በሚያስችል መልኩ በመመራት በጣም በከፍተኛ ደረጃ ጥቅም ላይ በመዋላቸው የተማሪዎች ውጤት ተሻሽሏል።	የሰው፣ የቁሳቁስና የፋይናንስ ሪሶርሶች ቅድሚያ ትኩረት ለሚሰጣቸውና ተማሪዎች ከፍተኛ ውጤት እንዲያመጡ በሚያስችል መልኩ በከፍተኛ ደረጃ ጥቅም ላይ በመዋላቸው የተማሪዎች ውጤት ተሻሽሏል።	የሰው፣ የቁሳቁስና የፋይናንስ ሪሶርሶች ቅድሚያ ትኩረት ለሚሰጣቸውና ተማሪዎች ከፍተኛ ውጤት እንዲያመጡ በሚደግፍ መልኩ ጥቅም ላይ እንዲውል በሚያስችል ሁኔታ ላይ ዕቅድ ተነድፏል።	በዚህ ላይ ተገቢው ግንዛቤ ያለ ቢሆንም ዕቅድ ወጥቶ ተግባራዊ አልተደረገም።	

ስታንዳርድ 19፦ በትምህርት ቤቱ ውጤታማ ውስጠ ደንብ፣ መመሪያዎችና አሰራር ሥርዓቶች ተደራጅተው ሥራ ላይ በመዋላቸው የተጠናከረ አሰራር ሰፍኗል።

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪ/የሚታይ ተግባር የለለው
3.3.3	የትምህርት ቤት ውስጠ ደንብ የልዩ ፍላጎት ትምህርት መመሪያዎችን፣ ባህርይንና ዲሲፕሊንን፣ ከዎታና ከዘር ዳራ አኳያ እኩል የሆነ የምቹ ዕድሎች አጠቃቀምን ያካተቱ ናቸው።	የትምህርት ቤት ውስጠ ደንብ ከትምህርት ቤቱ መምህራንና ሠራተኞች ጋር በትብብር የተዘጋጀ ነው። የትምህርት ቤት አመራርና በትምህርት ቤቱ የሚከናወኑ ማንኛቸውም ተግባራትን አካቶ ተዘጋጅቷል። መረጃ የትምህርት ቤት ውስጠ ደንብ	የትምህርት ቤት ውስጠ ደንብ ማዘጋጀት ለትምህርቱ ሥራ መሻሻል ቅድሚያ መሆኑን በመገንዘብ ይህንኑ ውስጠ ደንብ ቀርቦ ተግባራዊ እያደረገ ነው። መረጃ የትምህርት ቤቱ ውስጠ ደንብ	ትምህርት ቤቱ ውስጠ ደንብ ገና አላዘጋጀም ሆኖም ቅድሚያ ትኩረት ሰጥቶ ለማዘጋጀት እቅድ አውጥቷል።	ውስጠ ደንብ መቅረጽ ለመማር ማስተማር ሒደት መሻሻል አስተዋጽኦ እንዳለው ትምህርት ቤቱ ግንዛቤ አለው በዚህ መሠረት ቅድሚያ የሚሰጣቸውን በመለየት ውስጠ ደንብ ለማዘጋጀት ሃሳብ አለው።	
3.3.4	የትምህርት ቤት ውስጠ ደንብ በሰነድነት ተመዝግቦ ተይዟል (documented)፣ እንዲሁም ከወቅታዊ ሁኔታ ጋር ተጣጥሞና ተሻሻሎ በሚፈለገው ደረጃ ጥቅም ላይ ውሏል።	ከክልሎችና ከአገር ፖሊሲ ቅድሚያ የሚሰጠውን ጉዳይ በመለየት ከሥርዓተ ትምህርት፣ ከትምህርትና ሥልጠና አንጻር በመገመገም ትምህርት ቤቱ የራሱን ውስጠ ደንብ በመገመገም ከወቅቱ ተጨባጭ ሁኔታ አንጻር አሻሽሎ በሚፈለገው ደረጃ ተጠቅሞበታል። መረጃ የመሻሻል ውስጠ ደንብ	የተዘጋጀውን የትምህርት ቤቱን ውስጠ ደንብ ለማሻሻል በየጊዜው በመገምገም የመሻሻል ሂደትን ለማረጋገጥ የሚያስችል ሥርዓት ተዘርግቶ እንቅስቃሴ እየተደረገ ነው። መረጃ የመሻሻል ውስጠ ደንብ	ትምህርት ቤቱ ውስጠ ደንብ አዘጋጅቷል። ነገር ግን ሀገር አቀፍና ክልላዊ ሁኔታዎች ጋር በማገናዘብ የማሻሻያ እርምጃ ለመውሰድ ጀምሯል። መረጃ የመሻሻል ውስጠ ደንብ	ውስጠ ደንብ መቅረጽ ለመማር ማስተማር ሒደት አስተዋጽኦ እንዳለው ትምህርት ቤቱ ግንዛቤ አለው በዚህ መሠረት ቅድሚያ የሚሰጣቸውን በመለየት ውስጠ ደንብ ለማሻሻል አልጀመረም። መረጃ የመሻሻል ውስጠ ደንብ	
3.3.5	የትምህርት ቤት ውስጠ ደንብ ከአገሪቱ የትምህርትና ሥልጠና ፖሊሲዎች፣ ከትምህርት	የት/ቤቱ ውስጠ ደንብ ከአገሪቱ የትምህርትና ሥልጠና ፖሊሲዎች ከትምህርት ቤቱ መርሆዎችና እሴቶች ጋር	የት/ቤቱ ውስጠ ደንብ ከአገሪቱ የትምህርትና ሥልጠና ፖሊሲዎች ከትምህርት ቤቱ	የት/ቤቱ ውስጠ ደንብ ከአገሪቱ የትምህርትና ሥልጠና ፖሊሲዎች ከትምህርት ቤቱ	የት/ቤት ውስጠ ደንብ ከአገሪቱ የትምህርትና ሥልጠና ፖሊሲዎች፣ ከትምህርት ቤቱ	

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪነት የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
	ቤቱ መርሆዎችና እሴቶች ጋር በመጣጣሙ የተጠናከረ አሰራር ሰፍኗል።	የመጣጣሙ ደረጃው በጣም ከፍተኛ በመሆኑ ውጤታማ አሰራር ተፈጥሯል።	መርሆዎችና እሴቶች ጋር የመጣጣሙ ደረጃው ከፍተኛ በመሆኑ ውጤታማ አሰራር ተፈጥሯል።	መርሆዎችና እሴቶች ጋር የመጣጣሙ ደረጃው መጠነኛ ነው።	መርሆዎችና እሴቶች ጋር የመጣጣሙ ደረጃ ዝቅተኛ ነው።	

ስታንዳርድ 20፦ በትምህርት ቤቱ ከሁሉም ባለድርሻዎች ጋር ውጤታማ የሆነ ግንኙነት (communication) መኖሩ ተረጋግጧል።

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪነት የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
3.3.6	ትምህርት ቤቱ ከሁሉም ባለድርሻዎች ጋር መደበኛና ውጤታማ የሆነ ግንኙነት (Communication) በመፈጠሩ የተገልጋይ እርካታን አስገኝቷል።	ትምህርት ቤቱ ከሁሉም ባለድርሻዎች ጋር መደበኛና ውጤታማ የሆነ ግንኙነት በመፈጠሩ የተገልጋዮች እርካታ በሚፈለገው ደረጃ ላይ ደርሷል።	ትምህርት ቤቱ ከሁሉም ባለድርሻዎች ጋር መደበኛና ውጤታማ የሆነ ግንኙነት በመፈጠሩ የተገልጋዮች እርካታ በከፍተኛ ደረጃ ላይ ደርሷል።	ትምህርት ቤቱ ከሁሉም ባለድርሻዎች ጋር መደበኛና ውጤታማ የሆነ ግንኙነት በመፈጠሩ የተገልጋዮች እርካታ በመጠነኛ ደረጃ ላይ ደርሷል።	ትምህርት ቤቱ የዳበረ ግንኙነት እንደሌለው ይታወቃል። የወላጆች የማህበረሰብ ዳሰሳ (ጥናት) ይህን ዝቅተኛ ደረጃ እንደሆነ አሳይቷል።	

ግቢይ ርዕስ ጉዳይ 4:- የህብረተሰብ ተሳትፎ

ጥራት ያለው አጋርነትንና (Partnership) የግንኙነት መረብን ከወላጆችና ከህብረተሰቡ ጋር መፍጠር ትምህርት ቤቶች ተማሪዎቻቸውን ከህብረተሰቡ ጋር ለማቀራረብ (ለማገናኘት) ያስችላቸዋል። እውነተኛና ቀጣይነት ያለው አጋርነት ትምህርት ቤቶች ለህብረተሰቡ መረጃዎች ለመስጠትና ህብረተሰቡ ለሚጠበቃቸው ትልሞች (Expectations) ምላሽ ለመስጠት ይረዳቸዋል።

ንዑስ ጉዳይ 4.1:- ከወላጆችና ከአሳዳጊዎች ጋር አብሮ መሥራት (Partnership with parents and careers)

ስታንዳርድ 21:- ወላጆችና አሳዳጊዎች በልጆቻቸው ትምህርት ጉዳዮች በንቃት መሳተፋቸው የተማሪዎች መማር አጎልብቷል።

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪነት የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
4.1.1	የወላጆች ተሳትፎ ለመደገፍ የተዘረጉ ተቋማዊ መዋቅሮች አሉ። ት/ቤቱ በሚጠራው ስብሰባዎች ላይ እንዲሳተፉም ተበረታታቸዋል።	የወላጆች ተሳትፎ ለመደገፍ የተዘረጉ አስተማማኝ መሠረት ያላቸው ተቋማዊ መዋቅሮች አሉ። ወላጆች/ አሳዳጊዎች ስለትምህርት ዕቅድ ዝግጅትና አፈፃፀም ሙሉ በሙሉ እንደሚገለጹላቸው እነርሱም በዝግጅቱ ላይ እንደሚገኙ አረጋግጠዋል። ለዚህም መረጃ በወላጅ ላይ የተካሄደ ዳሰሳዊ ጥናት በጣም ከፍተኛ ደረጃ ላይ አስቀምጧል።	የወላጆች ተሳትፎ ለመደገፍ የተዘረጉ አስተማማኝ መሠረት ያላቸው ተቋማዊ መዋቅሮች አሉ። ወላጆች/ አሳዳጊዎች ስለትምህርት ዕቅድ ዝግጅትና አፈፃፀም እንደሚገለጹላቸው እነርሱም በዝግጅቱ ላይ እንደሚገኙ አረጋግጠዋል። ለዚህም መረጃ በወላጅ ላይ የተካሄደ ዳሰሳዊ ጥናት ከፍተኛ ደረጃ ላይ አስቀምጧል።	የወላጆች ተሳትፎ ለመደገፍ የተዘረጉ አስተማማኝ መሠረት ያላቸው ተቋማዊ መዋቅሮች አሉ። ወላጆች/ አሳዳጊዎች ስለትምህርት ዕቅድ ዝግጅትና አፈፃፀም እንደሚገለጹላቸው እነርሱም በዝግጅቱ ላይ የተካሄደ ዳሰሳዊ ጥናት መጠነኛ ደረጃ ላይ አስቀምጧል።	የወላጆች ተሳትፎ ለመደገፍ የተዘረጉ ተቋማዊ መዋቅሮች የሉም። ወላጆች በትምህርት ቤቱ በሚደረጉ እንቅስቃሴዎች ለመሳተፍ መረጃ ለማግኘት ይፈልጋሉ። ነገር ግን ብዙውን ጊዜ መረጃ አያገኙም። እንዲሁም አልፎ አልፎ በትምህርት ቤቱ ዘንድ ተቀባይነት አያገኙም መረጃ የወላጆች ዳሰሳ ጥናት ይህን በዝቅተኛ ደረጃ ላይ ያስቀምጣል።	
4.1.2	ወላጆች የልጆቻቸውን የቤት ሥራ በመመልከት አስተያየት ሰጥተዋል።	ሁሉም ወላጆች በልጆቻቸው የቤት ሥራ ላይ አስተያየት እንዲሰጡና ከመምህራን ጋር ውይይት እንዲኖራቸው የሚያስችል ስርዓት ተዘርግቶ አፈፃፀሙ በሚፈለገው ደረጃ ላይ ደርሷል። መረጃ የተማሪዎች የቤት ሥራ መሥሪያ ደብተር	ትም/ቤቱ ወላጆች በልጆቻቸው የቤት ሥራ ላይ አስተያየት እንዲሰጡ የሚያስችል ስርዓት ተዘርግቶ አፈፃፀሙ ከፍተኛ ደረጃ ላይ ደርሷል። መረጃ የተማሪዎች የቤት ሥራ መሥሪያ ደብተር	ትም/ቤቱ ወላጆች በልጆቻቸው የቤት ሥራ ላይ አስተያየት እንዲሰጡ የሚያስችል ስርዓት ተዘርግቶ አፈፃፀሙ መጠነኛ ነው። መረጃ የተማሪዎች የቤት ሥራ መሥሪያ ደብተር	ትምህርት ቤቱ ወላጆች በልጆቻቸው የቤት ሥራ ላይ አስተያየት መስጠት እንዳለባቸው ያምናል። ነገር ግን የማበረታታት ሥርዓት አልዘረጋም።	

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪ የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
4.1.3	በትምህርት ቤቱ በሚካሄዱ ፕሮግራሞች የመረጃዎች ልውውጥ የወላጆች ተሳትፎ ከፍተኛ መሆኑን ጥናቶች ያሳያሉ።	በትምህርት ቤቱ የሚከናወኑ ፕሮግራሞችና የመረጃ ልውውጦች በጣም ከፍተኛ ቁጥር ያላቸው የወላጆች /አሳዳጊዎች/ ተሳትፎ እንዳለ የት/ቤቱ መረጃ ያሳያል።	በትምህርት ቤቱ የሚከናወኑ ፕሮግራሞችና የመረጃ ልውውጦች በርካታ ቁጥር ያላቸው የወላጆች /አሳዳጊዎች/ ተሳትፎ እንዳለ የት/ቤቱ መረጃ ያሳያል።	በትምህርት ቤቱ የሚከናወኑ ፕሮግራሞችና የመረጃ ልውውጦች መጠነኛ ቁጥር ያላቸው የወላጆች /አሳዳጊዎች/ ተሳትፎ እንዳለ የት/ቤቱ መረጃ ያሳያል።	በትምህርት ቤቱ የሚከናወኑ ፕሮግራሞችና የመረጃ ልውውጦች የወላጆች /አሳዳጊዎች/ ተሳትፎ ዝቅተኛ ነው።	

ስታንዳርድ 22፦ በትምህርት ቤቱና በወላጆች/አሳዳጊዎች መካከል የተፈጠረ ውጤታማ ግንኙነት የተማሪዎች መማርን የሚያበረታታና የሚያግዝ ሆኗል።

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪ የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
4.1.4	የተማሪን ፕሮግራሞችና ውጤቶች ሪፖርት ማድረጊያ መደበኛ የሆነ የጊዜ መርሐ-ግብር አለ።	በትምህርት ቤቱና በወላጆች መካከል የዳበረና ተከታታይ የሆነ የሪፖርት ግንኙነት አለ። መረጃ በወላጆች ላይ በተደረገ ዳሰሳ ጥናት የሪፖርቱ ግንኙነቱ ሂደት ይህን በጣም ከፍተኛ ደረጃ መድረሱ ተረጋግጧል።	በትምህርት ቤቱና በወላጆች መካከል ያለው የሪፖርት ግንኙነት በታቀደው መሠረት በተሻሻለና ሥርዓት ባለው መንገድ ተግባራዊ ሆኗል። መረጃ በወላጆች ዳሰሳ ጥናት ይህን ከፍተኛ ደረጃ መድረሱ ተረጋግጧል።	በትምህርት ቤትና በወላጆች መካከል አልፎ ግንኙነት አለ። ሆኖም በመደበኛነት የተሻሻለና የዳበረ ሥርዓት መኖር እንዳለበት ትምህርት ቤቱ በማመን ዕቅድ አውጥቷል። መረጃ የወላጆች ዳሰሳ ጥናት ደረጃውን መጠነኛ እንደሆነ ያሳያል።	በትምህርት ቤትና በወላጆች መካከል የተማሪን ውጤቶች ሪፖርት ግንኙነት የለም። ይህም መሆን እንደሌለበት ትምህርት ቤቱ ይገነዘባል። መረጃ የወላጆች ዳሰሳ ጥናት ይህንን በዝቅተኛ ደረጃ አስቀምጧል።	
4.1.5	ወላጆች /አሳዳጊዎች እንደ ወላጅ-መምህር ህብረትና የቀበሌ ትምህርት ሥልጠና	ትምህርት ቤቱ በወላጆችና/በአሳዳጊዎች እንደሚደገፍና እንዲሁም ከወላጅ መምህር ህብረትና	ትምህርት ቤቱ ተሳትፏቸውን ለማጠናከር ባቀደው መሠረት ከወላጅ	በወላጅ-መምህር ህብረትና የቀበሌ ትምህርት ሥልጠና አመራር ቦርድ እና በመሳሰሉት ባሉ	የወላጅ-መምህር ህብረትና የቀበሌ የትምህርት ሥልጠና አመራር ቦርድ እና በመሳሰሉት ባሉ	

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪ የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
	አመራር ቦርድ ባለ-መደበኛ መዋቅሮች ውስጥ ንቁ ተሳትፎ አለ።	ከቀበሌ የትምህርት ሥልጠና አመራር ቦርድ በጣም ጥሩ ግንኙነት እንዳለው መረጃ አለው። በወላጅ-መምህር ህብረትና በቀበሌ ትምህርት ሥልጠና አመራር ቦርድ እና በመሳሰሉት ባለ-መደበኛ መዋቅሮች ውስጥ በጣም ከፍተኛ ተሳትፎ አለ። መረጃ የስብሰባ ቃለ ጉባዔና የት/ቤቱ ሪፖርቶች	መምህር ህብረትና ከቀበሌ የትምህርት አመራር ጋር ያለውን ግንኙነት ጥሩ እንደሆነና ተግባራዊ ማድረግ ስለመጀመሩ መረጃ አለው። በወላጅ-መምህር ህብረትና በቀበሌ ትምህርት ሥልጠና አመራር ቦርድ እና በመሳሰሉት ባለ-መደበኛ መዋቅሮች ውስጥ ከፍተኛ ተሳትፎ አለ። መረጃ የስብሰባ ቃለ ጉባዔና የት/ቤቱ ሪፖርቶች	መደበኛ መዋቅሮች ውስጥ መጠነኛ ተሳትፎ አለ። ትምህርት ቤቱ ተሳትፏቸውን ለማጠናከር አቅዷል። መረጃ የስብሰባ ቃለ ጉባዔና የት/ቤቱ ሪፖርቶች	መደበኛ መዋቅሮች ውስጥ ያለው ተሳትፎ ዝቅተኛ ነው። ሆኖም ይህን ግንኙነትና ተሳትፎ ለማጠናከር ትምህርት ቤቱ ይፈልጋል። መረጃ የስብሰባ ቃለ ጉባዔና የት/ቤቱ ሪፖርቶች	
4.1.6	የክፍል መምህራን መረጃ መዝገቦች መምህራን ከወላጆችና ከአሳዳጊዎች ጋር የተገናኙበትን ድግግሞሽ ከፍተኛ መሆን የተማሪዎች ውጤትና ባህሪ እንዲሻሻል አድርጓል። የመምህራን መረጃ ትንታኔውን ያሳያሉ።	መምህራን እቅድ በማውጣት ስለተማሪዎቻቸው የትምህርት አቀባበል፣ ስነ ስርዓትና የትምህርት ውጤት ለወላጆች ገለጻ ማካሄድ በዚህም መሠረት የተደረጉትን ተግባራት ከነትንታኔው መዝገብ መያዝ የሁልጊዜና የማይታለፍ ተግባር ሆኗል። እንዲሁም የወላጅ ኮሚቴ በክፍል ደረጃ አቋቁመው የክፍል ትምህርት መሻሻልን ፈጥረዋል። ማረጋገጫው የመምህራን የመከታተያ መዝገብና የሚያቀርቡት ሪፖርት	መምህራን እቅድ በማውጣት ስለተማሪዎቻቸው የትምህርት አቀባበል፣ ስነ ስርዓትና የትምህርት ውጤት በሚመለከት ለወላጆች ገለጻ ከአካሄዱት ውስጥ ከጥቂቶች በስተቀር የአብዛኛዎቹን ከነትንታኔው መዝገብ መያዝ ማረጋገጫው የመምህራን የመከታተያ መዝገብና የሚያቀርቡት ሪፖርት	መምህራን ስለተማሪዎች የትምህርት አቀባበል ስነ-ስርዓት የትምህርት ውጤት ከወላጆች ጋር አልፎ አልፎ ስለሚያደርጉት ውይይት መዝገብ አዘጋጅተዋል። ጥቂት ምዝገባም አካሂደዋል። ማረጋገጫው የመምህራን የመከታተያ መዝገብና የሚያቀርቡት ሪፖርት	መምህራን ስለተማሪዎች የትምህርት አቀባበል ስነ-ስርዓት የትምህርት ውጤት ከወላጆች ጋር አልፎ አልፎ ውይይት ቢያካሂዱም ይህንኑ መመዝገብ አልጀመሩም። ሆኖም ይህ እንደሚያስፈልግ ያምናሉ።	

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪነት የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
4.1.7	በትምህርት ቤቱ መዝገቦች ለትምህርት ቤቱ ድጋፍ ያደረጉ ወላጆችንና አሳዳጊዎች ተመዝግበው ተይዘዋል።	የትምህርት ቤቱ ሥራ የተቃናና ውጤታማ እንዲሆን በርካታ ወላጆችና አሳዳጊዎች ለትምህርት ቤቱ ድጋፍ እንዳደረጉት ትምህርት ቤቱ መረጃ አለው። በዚህ ረገድ የተደረጉትን ድርጊቶች መዝገብ መያዝ የማይታለፍ የዘወትር ተግባር ነው። መረጃ፡- የትምህርት ቤት መዝገብ	ለት /ቤቱ ድጋፍና ርዳታ ያደረጉ ወላጆች/ አሳዳጊዎች አሉ። ት/ቤቱ ቀደም ብሎ ባዘጋጀው መዝገብም የአብዛኛዎቹን መዝገብ ይዟል። መረጃ፡- የትምህርት ቤት መዝገብ	ለት /ቤቱ ድጋፍና ርዳታ ያደረጉ ወላጆች/አሳዳጊዎች አሉ። በቅርቡም መዝገብ አዘጋጅቶ መጠነኛ ቁጥር ያላቸውን መዝገብ ይዟል። መረጃ፡- የትምህርት ቤት መዝገብ	ለት/ ቤቱ ድጋፍና ርዳታ ያደረጉ ወላጆች /አሳዳጊዎች አሉ። ሆኖም ምዝገባ አያካሂድም። ለወደፊቱ ግን ምዝገባ ማካሄድ እንዳለበት ትምህርት ቤቱ ያምናል።	

ንዑስ ጉዳይ 4.2፡- ኅብረተሰብን ማሳተፍ

ስታንዳርድ 23፡- ትምህርት ቤቱ ከኅብረተሰቡ እና ከውጫዊ ድርጅቶች (external organizations) ጋር ተባብሮ የመሥራት ልምድ በመጠናከሩ ውጤታማ አጋርነት ተፈጥሯል።

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪነት የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
4.2.1	የኅብረተሰቡን ተሳትፎ ያካተተ የትምህርት ቤት ውስጠ ደንብ አለ።	ጠንካራ የሆነ የትምህርት ቤት ውስጠ ደንብ አለ።	የኅብረተሰቡን ተሳትፎ ለማበረታታት ትምህርት ቤቱ የውስጠ ደንብ በማዘጋጀት ላይ ነው።	ትምህርት ቤቱ የተሟላ ውስጠ ደንብ ገና አላዘጋጀም ሆኖም ይህን ለማድረግ መረጃዎች በማሰባሰብ ላይ ነው።	ትምህርት ቤቱ ውስጠ ደንብ ለመቅረጽ ቅድሚያ ትኩረት ሰጥቶ አልተንቀሳቀሰም። ሆኖም ይህን ማድረግ እንዳለበት ግንዛቤ አለው።	
4.2.2	ለወላጆችና ለኅብረተሰቡ ትምህርት ለመስጠትና ሌሎች ድጋፎች (ማንበብና መፃፍን ለማስተማር፣ ጉጂ ልማዶችን ማስወገድ፣ ልማት ነክ ተግባራትን ማከናወን ወዘተ.) ለማድረግ ትምህርት ቤቱ	ትምህርት ቤቱ ለኅብረተሰቡ ማከናወን ያለበት ተግባር በዕቅዱ አካቶ ተግባራዊ ተይዟል። በወላጆች ላይ የተደረገ የዳሰሳ ጥናት ይህንን በጣም ከፍተኛ ደረጃ አስቀምጧል። የተሳትፎ መመዝገቢያ መዝገብ ተዘጋጅቶ መረጃው ተይዟል።	ትምህርት ቤቱ ወላጆችንና ኅብረተሰቡን ለማስተማርና ለመደገፍ ቃል በገባው መሠረት ድጋፍ ሰጥቷል። ተገቢም መረጃ ተይዟል። በወላጆች ላይ በተደረገ የዳሰሳ ጥናት ይህንን በከፍተኛ ደረጃ አስቀምጧል። የተሳትፎ	ትምህርት ቤቱ ወላጆችንና ኅብረተሰቡን ለማስተማርና ለመደገፍ ቃል በገባው መሠረት መጠነኛ ድጋፍ ሰጥቷል። ሆኖም ይህንን ፕሮግራም ለማስፋፋት ትምህርት ቤቱ አቅዷል። በወላጆች ላይ በተደረገ የዳሰሳ ጥናት ይህንን	ትምህርት ቤቱ ወላጆችንና ኅብረተሰቡን ለማስተማርና ለመደገፍ ምንም ፕሮግራም የለውም ይህንን ለማድረግ ግን ትምህርት ቤቱ እያሰበ ነው። በወላጆች ላይ በተደረገ የዳሰሳ ጥናት	

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪነት የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
	ፕሮግራም በማውጣት ተግባራዊ አድርጓል።		መመዝገቢያ መዝገብ ተዘጋጅቶ መረጃው ተይዟል።	መጠነኛ ደረጃ አስቀምጧል። የተሳትፎ መመዝገቢያ መዝገብ ተዘጋጅቶ መረጃው ተይዟል።	ይህንን በዝቅተኛ ደረጃ አስቀምጧል።	
4.2.3	በርካታ ውጫዊ ድርጅቶች ለመማር-ማስተማሩ የሥራ ልምዶቻቸውን በማካፈል ድጋፍ ሰጥተዋል።	ትምህርት ቤቱ እቅድና ስልት ነድፎ በመንቀሳቀስ በርካታ ውጫዊ ድርጅቶችን በመጋበዝ በመማር ማስተማሩ የሙያ ልምዶቻቸውን በተከታታይ ድጋፍ እንዲሰጡ አድርጓል። ማረጋገጫው እቅድና የመከታተያ መዝገብ	ትምህርት ቤቱ እቅድና ስልት ነድፎ በመንቀሳቀስ አንዳንድ ውጫዊ ድርጅቶችን በመጋበዝ ሙያዊ ድጋፋቸውን እንዲሰጡ ማድረግ ጀምሯል። ማረጋገጫው እቅድና የመከታተያ መዝገብ	ትምህርት ቤቱ እቅድ አውጥቶ ውጫዊ ድርጅቶችን ለመጋበዝ በዝግጅት ላይ ነው።	ውጫዊ ድርጅቶች ሙያዊ፣ የገንዘብና የማቴሪያል ድጋፋቸውን ለትምህርት ቤቱ መስጠታቸውን ያምንበታል። ይሁን እንጂ ዕቅድ አውጥቶ አልተንቀሳቀሰም።	

ንዑስ ጉዳይ 4.3፦ የትምህርቱን ሥራ ማስተዋወቅ (Promoting Education)

ስታንዳርድ 24፦ የትምህርት ቤቱን የሥራ እንቅስቃሴዎች በመልካምነታቸውና በጠቃሚነታቸው ለውጭው ኅብረተሰብ የማስተዋወቅ ሥራ በመሰራቱ በትምህርት ቤቱ ሥራ ላይ የህብረተሰቡ ግንዛቤ ዳብሯል፤ ድጋፍም ጨምሯል።

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪነት የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
4.3.1	ትምህርት ቤቱ ስላከናወናቸው ወቅታዊ ተግባራት መስፈርቶች ባለው ስልት /በትምህርት ቤት ጋዜጣ፣ በራሪ ፀሁፍ፣ በስብሰባና ወዘተ/ በትምህርት ቤቱ ማህበረሰብና ለአካባቢው ማህበረሰብ በስፋት በማስተዋወቁ	ትምህርት ቤቱ ስላከናወናቸው ወቅታዊና ውጤታማ ተግባራት ለትምህርት ቤቱና ለአካባቢው ማህበረሰብ የሚያስተዋውቅበት የተጠናከረ ስርዓት ያለው መሆኑ በባለድርሻዎች ዘንድ መልካም ገፅታና ከፍተኛ ድጋፍ አስገኝቶለታል። ለዚህም የባለድርሻዎች እርካታ	ትምህርት ቤቱ ስላከናወናቸው ወቅታዊና ውጤታማ ተግባራት ለትምህርት ቤቱና ለአካባቢው ማህበረሰብ የሚያስተዋውቅበት የተጠናከረ ስርዓት ያለው መሆኑ በባለድርሻዎች ዘንድ መልካም ገፅታና ድጋፍ አስገኝቶለታል። ለዚህም የባለድርሻዎች እርካታ ከፍተኛ መሆኑን	ትምህርት ቤቱ ስላከናወናቸው ወቅታዊና ውጤታማ ተግባራት ለትምህርት ቤቱና ለአካባቢው ማህበረሰብ የሚያስተዋውቅበት የተጠናከረ ስርዓት ለመዘርጋት አቅዷል። አንዳንድ እንቅስቃሴዎችም እያደረገ ይገኛል። ለዚህም የባለድርሻዎች እርካታ መጠነኛ መሆኑን	ትምህርት ቤቱ ስላከናወናቸው ወቅታዊና ውጤታማ ተግባራት ለትምህርት ቤቱና ለአካባቢው ማህበረሰብ የሚያስተዋውቅበት የተጠናከረ ስርዓት መዘርጋት እንዳለበት ያምናል። ሆኖም እስካሁን የጎላ እንቅስቃሴ አላደረገም። ለዚህም የባለድርሻዎች እርካታ	

ተ.ቁ.	የትግበራ ጠቋሚዎች	4	3	2	1	x
		የሚፈለገው ደረጃ ላይ የደረሰ	በመሥራት ላይ ያለ	በመጀመር ላይ ያለ	በዝግጅት ላይ ያለ	ተጨማሪነት የሌለው/የሚታይ ተግባር የሌለው
	የህብረተሰቡ ግንዛቤ ዳብሯል።	በጣም ከፍተኛ መሆኑን ከወላጆችና ከት/ቤቱ ማህበረሰብ የተገኘ የዳሰሳ ጥናት ያረጋግጣል።	ከወላጆችና ከት/ቤቱ ማህበረሰብ የተገኘ የዳሰሳ ጥናት ያረጋግጣል።	ከወላጆችና ከት/ቤቱ ማህበረሰብ የተገኘ የዳሰሳ ጥናት ያረጋግጣል።	ዝቅተኛ መሆኑን ከወላጆችና ከት/ቤቱ ማህበረሰብ የተገኘ የዳሰሳ ጥናት ያረጋግጣል።	
4.3.2	የትምህርት ቤቱ ስኬታማ ክንውኖች አከባበር ተደርጎላቸዋል።	ት/ቤቱ ስኬታማ ክንውኖችን የሚያከብርበት የተጠናከረ ሥርዓት አለው። ለዚህም ከባለድርሻዎች በተገኘ የዳሰሳ ጥናት በጣም ከፍተኛ ደረጃ ላይ እንደሚገኝ አረጋግጧል።	ት/ቤቱ ስኬታማ ክንውኖችን የሚያከብርበት መንገድ አለው። ይህንኑ በሌሎች መስኮች ለማከናወን አቅዷል። ከባለድርሻዎች ላይ በተደረገ የዳሰሳ ጥናት ከፍተኛ ደረጃ እንደሚገኝ አስቀምጧል።	የት/ቤቱ ስኬታማነት ክንውኖች አልፎ አልፎ መጠነኛ የሆነ አከባበር ይደረግላቸዋል። ይህንን ለማሳደግ ታቅዷል። በተማሪዎች ላይ በተደረገ ዳሰሳዊ ጥናትም አፈፃፀሙ መጠነኛ ደረጃ እንዳለው ታውቋል።	የት/ቤቱ ስኬታማ ክንውኖች ፕሮግራም ተይዞላቸው አይከበሩም። ት/ቤቱ በሥነ-ሥርዓት ማክበር እንዳለበት ያምናል።	

ተቀጽላ -2

የትምህርት ቤት መሻሻል መርሃ-ግብር
የመረጃ መሰብሰቢያ መሣሪያዎች

**የመረጃ መሰብሰቢያ መሣሪያዎችን አጠቃቀም የሚመለከት
አጭር ማብራሪያ**

ትምህርት ቤቶች ጠንካራና መሻሻል የሚገባቸውን በመለየት የመሻሻል ዕቅዳቸውን አውጥተው በተግባር ማዋል የሚችሉት ከሚመለከታቸው ባለ ድርሻዎች ትክክለኛ የሆነ መረጃ ማግኘት ሲችሉ ብቻ ነው።

የትምህርት ቤት መሻሻል የአንድ ወይም የሁለት ባለሙያዎች ጉዳይ ብቻ ሳይሆን የሁሉንም ባለድርሻዎች ተሳትፎ የሚጠይቅ የማያቋርጥ ተግባር በመሆኑ መምህራን፣ ተማሪዎች፣ የት/ቤቱ ሰራተኞችና ወላጆች የሚፈለግባቸውን መረጃ በሀቅና በወቅቱ መስጠት ከሚጠበቅባቸው ተግባርና ኃላፊነት አንዱና ዋናው ነው።

በዚህ መሰረት የመሻሻል ፕሮግራሙን ውጤታማ ለማድረግ መረጃ መሰብሰቢያ መሣሪያዎቹን አስመልክቶ አንዳንድ ሊታለፉ የማይገባቸውን ነጥቦች መግለጽ አስፈላጊ በመሆኑ መጠይቆቹን የሚያስሞሉ ክፍሎች

1. የት/ቤት መሻሻል ምንነትና ዓላማ
2. የት/ቤት መሻሻል ለምን እንዳስፈለገ
3. የሁሉም ባለድርሻዎች ተሳትፎ ወሳኝ መሆኑንና ለመሻሻል ሂደቱ የሚኖረውን ጠቀሜታ አስመልክቶ ለመጠይቆቹ ምላሽ ለሚሰጡ ባለድርሻዎች ማስረዳት ይጠበቅባቸዋል።

ከዚህ በተጨማሪም የግምገማ ፎርሙን እንዲያነቡት ለሁሉም በሚታይ ቦታ ማስቀመጥ እና የሚሞሉት መጠይቆች ላይ ያሉት ዓረፍተ ነገሮችና የግለ-ግምገማ ፎርሙ ላይ የሚገኙት የትግበራ ጠቋሚዎች ተያያዥነት እንዳላቸው በመረዳት ይህንኑ መጠይቁን ለሚሞሉት መግለጽ ያስፈልጋል።

እዚህ ላይ በውል መገንዘብ የሚያስፈልግ ነገር ቢኖር በግለ ግምገማው ፎርሙ ላይ የደረጃ መስፈርቶቹን እንዲገልጹ የተደረጉትን ቃላቶች በቀጥታ ለመረጃ መሰብሰቢያ የደረጃ መስፈርቶች ለመጠቀም አስቸጋሪ ሆኖ በመገኘቱ ሁለቱም የየራሳቸውን ባህሪ በሚጠበቅ መልኩ ሊዘጋጁ መቻላቸውንና በኋላም ማጠቃለያ ሲሠራ የደረጃ ቁጥራቸውን ጠብቀው እንዲወራረሱ ሆነው የተዘጋጁ መሆኑን ነው።

ይህንኑ የደረጃ መለኪያዎቹ እንዴት በትይዩ እንደሚወራረሱ ማብራሪያ ለመስጠት እንዲያመች በሚከተለው አኳኋን ተመሳሳይነታቸውን ማስረዳት ይቻላል።

ደረጃ	በመጠይቁ ላይ ያሉ	በግለ ግምገማው ፎርም ላይ ያሉ
4	መ.ሉ. በመ.ሉ. እስማማለሁ	የሚፈለገው ደረጃ የደረሰ
3	በአመዛኙ እስማማለሁ	በመሰራት ላይ ያለ
2	በመጠኑ እስማማለሁ	በመጀመር ላይ ያለ
1	በጥቂቱ እስማማለሁ	በዝግጅት ላይ ያለ
X	ይህን አላውቅም ለመወሰን የመነሻ ሃሳብ የለኝም	ተጨባጭ ያልሆነ/ የሚታይ ተግባር የሌለው

የትምህርት ቤት መሻሻል ኮሚቴውም መጠይቆቹ ተሞልተው ካበቁ በኋላ መጠይቆቹ ላይ ያሉትን ዓረፍተ ነገሮች የግለ-ግምገማ ፎርም ላይ ከሚገኙት የትግበራ ጠቋሚዎች ተያያዥነት ያላቸውን በመለየት የማጠቃለያ ቅጹ ላይ ከላይ በተመለከተው አኳኋን ቁጥራቸውን ሊያወራርስ ይችላል።

በመጨረሻም በተለይ ለተማሪዎችና ለወላጆች በመጠይቁ ላይ ግልጽ ያልሆኑ ጉዳዮችን መጠይቁ ተሞልቶ እስከሚያበቃ ድረስ በቦታው በመገኘት ማስረዳት ያስፈልጋል።

በመምህራን የሚሞላ የፅሁፍ መጠይቅ

ለትምህርት ቤቶች መሻሻልና ለተማሪዎች ጥሩ ውጤት ማምጣት በሚደረግ ጥረት ትምህርት ቤቶች ጠንካራና ደካማ ጎኖቻቸውን መለየትና ማወቅ አለባቸው ። በዚህ መጠይቅም የተቀመጡት ዓረፍተ ነገሮች የትምህርት ቤቶችን ጠንካራና ደካማ ጎኖች ለመለየት እንዲያስችሉ ሆነው የተዘጋጁ ናቸው። የርስዎ መጠይቆቹን በትክክል መሙላት ደግሞ የትምህርት ቤቱ መሻሻል ሥራ አንዱና ዋናው ክፍል ነው። ስለዚህ ለቀና ትብብርዎ በቅድሚያ እናመሰግናለን።

1. የት/ቤቱ ስም _____
2. ት/ቤቱ የሚገኝበት ወረዳ _____ ከተማ _____ ቀበሌ _____
3. የሚያስተምሩበት ክፍል _____
4. የሚያስተምሩት የትምህርት ዓይነት _____
5. የአገልግሎት ዘመን _____
5.1 በዚህ ትምህርት ቤት ብቻ _____ 5.2 ጠቅላላ _____

ማሳሰቢያ፦ ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን ዓረፍተ ነገሮች እያነበባችሁ ስለ ትምህርት ቤታችሁ አስቡ፤ ቀጥሎም በምን ያህል ደረጃ መስማማት/ ያለመስማማታችሁን ለመግለጽ "√" ምልክት በመጠቀም መልሳችሁን ስጡ።

የሚከተሉትን ደረጃዎች ተጠቀሙ

4. ሙሉ በሙሉ እስማማለሁ
  3. ባመዛኙ እስማማለሁ
  2. በመጠኑ እስማማለሁ
  1. በጥቂቱ እስማማለሁ
- X. ይህን አላውቀውም/ ለመወሰን የመነሻ ሃሳብ የለኝም

ተ.ቁ		4	3	2	1	X
1	ትምህርት ቤቱ ጥራት ላለው መማርና ማስተማር ጠንካራ መሠረት የሚጥሉ በጋራ የተዘጋጁ እሴቶች አሉት።					
2	መምህራን አዳዲስና ውጤታማ የማስተማር ዘዴዎችንና ስትራቴጂዎችን ማወቅ የሚችሉበትን ስልት ት/ቤቱ ቀይሶ ተንቀሳቅሷል (ተግባራዊ አድርጓል)።					
3	በት/ቤቱ የመምህራንን የማስተማር ተግባር ለማጎልበት የሚረዱ ወቅታዊ ጥናትና ምርምርን መሠረት ያደረጉ መንገዶች (Procedures) አሉ።					
4	በትምህርት ቤቱ ለተማሪዎች ከፍተኛ ውጤት መምጣት የሚያተገባ የደረጃ ማጣቀሻ/ማነፃፀሪያ ነጥቦች (Benchmarks) በግልጽ ተለይተው ተቀምጠዋል።					
5	በትምህርት ክፍለ-ጊዜያት ተማሪዎቹ በንቃት ይሳተፋሉ።					
6	ትምህርት ቤቱ ተማሪዎች ደክም ያሉበትን ሁኔታዎች በመለየት የማሻሻያ ስልት ቀይሶ ተግባራዊ አድርጓል።					
7	ከግምገማ የተገኙ መረጃዎችን ትምህርት ቤቱ የወደፊት እቅድና ፕሮግራም ለመንደፍ ተጠቅሞባቸዋል።					
8	በትምህርት ቤታችን የሚከናወኑ ማናቸውም የትምህርት ሥራዎች ከሁሉም በላይ ቀዳሚ አድርገው የተንቀሳቀሱት የተማሪውን የመማር ፍላጎት መሟላቱ ውጤት ማሻሻል ላይ ነው።					
9	በትምህርት ቤቱ ማህበረሰብ መካከል አዎንታዊ ገንቢ ግልጽነት የተሞላበትና በእኩልነት የተመሠረተ ግንኙነት እንዳለ ተረጋግጧል።					
10	የተማሪዎች ባህሪያት በተገቢው ደረጃ ላይ እንደሚገኙ በተለያዩ ሁኔታዎች ወይም አውዶች በግልፅ ታይቷል።					
11	በመማሩ ሂደት አብዛኞቹ ተማሪዎች ኃላፊነት የሚሰማቸው፣ በራሳቸው የሚተማመኑና ነፃነት የሚሰማቸው ናቸው።					
12	ትምህርት ቤቱ ምቹና የማያሰጋ ነው።					
13	በተከታታይ ሙያ ማሻሻያ (CPD) ፕሮግራም ውስጥ የልዩ ፍላጎት ትምህርት ተካቷል።					
14	ት/ቤቱ የልዩ ፍላጎት ትምህርት ፕሮግራምን ለመምራት እንዲችል የሰለጠኑ መምህራንና አስፈላጊ የሆኑ ቁሳቁሶች እና ፋሲሊቲዎች					

ተ.ቁ		4	3	2	1	X
	ለማሟላት ጥረት በማድረግ ፕሮግራሙን ተግባራዊ አድርጓል።					
15	ትምህርት ቤቱ ከተማሪዎች የሚጠብቀው ከፍተኛ ውጤትና የባህርይ ደረጃ እንዳሉት አውቃለሁ።					
16	ሁሉም ተማሪዎች ውጤታማ መሆን እንደሚችሉ አምናለሁ።					
17	በትምህርት ቤቱ የሚከናወኑት ተግባራት በቋሚነትና ሳይዋዥቁ (consistently) የሚተገበሩ ናቸው።					
18	እሴቶች፣ የሥነ ምግባር መመሪያዎች (ethics)፣ መሪ የሆኑ መርሆዎች እና የትምህርት ቤቱ ዓላማዎች በትምህርት ቤቱ ማህበረሰብ በመላ የታወቁ ናቸው።					
19	የትምህርት ቤቱን አጠቃላይ ስትራቴጂካዊ እቅድ ለማሳወቅና ለመተግበር የሚያስችሉ ሰልጠኞች በግልፅ ተቀምጠዋል።					
20	የትምህርት ቤቱ አመራር ሰጭ አካላት በግልጽ ስለተቀመጡት ግቦችና ስለሚጠበቁ ከፍተኛ ውጤቶች አዘውትረው ይናገራሉ፤ የተገኙ መሻሻሎችንም ይከታተላሉ።					
21	የትምህርት ቤት መሻሻል ቅድሚያ ትኩረቶች የተነደፉት የትምህርት ቤቱን ማህበረሰብ በማማከር ነው።					
22	የትምህርት ቤቱ ስትራቴጂክ ዕቅድ የመምህራን የሙያ ማሻሻያ ትምህርት የቅድሚያ ትኩረቶችን አካቷል።					
23	ለትምህርት ቤቱ መምህራን የተሻለ ልምድ ባላቸው መምህራን ሥልጠና/እገዛ (coaching and mentoring) የሚደረግላቸው ሥርዓት ተዘርግቷል።					
24	የትምህርት ቤቱ መምህራን በትምህርት ቤቱ ውሳኔዎች አሰጣጥ ላይ ጉልህ ተሳትፎ አድርገዋል።					
25	የት/ቤቱ አስተዳደር የልዩ ፍላጎት ትምህርት ፖሊሲን በማስተባበር፣ በመቆጣጠርና በመገምገም ሙያዊ ኃላፊነቱን ተወጥቷል።					
26	አብዛኛዎቹ ወላጆች የልጆቻቸውን የቤት ሥራ በመመልከት አስተያየት ይሰጣሉ።					
27	የኅብረተሰቡን ተሳትፎ የሚያቅፍ የትምህርት ቤት ደንብ አለ።					
28	ለወላጆችና ለህብረተሰቡ ትምህርት ለመስጠትና ሌሎች ልማት ነክ ድጋፎች ለማድረግ ት/ቤቱ ፕሮግራም በማውጣት ተባብሯል። በዚህ መሠረት በማንበብ፣ በመጻፍና ኅጂ ልምዶች በማስወገድ					

ተ.ቁ		4	3	2	1	X
	በሚመለከት ድጋፍ ሰጥቷል።					
29	የትምህርት ቤቱ ጋዜጣ/በራሪ ጽሁፍ (News letter) ወቅታዊ ጉዳዮችን ያካተተ፣ መስህብነት ያለው እና የሚያንጓ ነው።					
30	ትምህርት ቤቱ ማቴሪያሎች /ዕቃዎችን/ በማዘጋጀት ለትምህርት ቤቱ ማህበረሰብና ለውጭው ኅብረተሰብ አሰራጭቷል።					
31	የትምህርት ቤቱ ስኬታማ ክንውኖች አከባበር ተደርጎላቸዋል።					
32	መምህራን የተማሪዎቻቸውን ውጤት ለማሻሻል አቅደው ተንቀሳቅሰዋል።					
33	የሥነ-ተዋልዶ ጤናና ተያያዥ ግንኙነቶች የት/ቤቱ ፕሮግራም አካል ናቸው።					
34	ትምህርት ቤቱ ከመምህራን ጋር መደበኛ የሆነ ውጤታማ ግንኙነት አለው።					
35	መማሪያ ክፍሎች ተማሪዎችን ለመማር የሚያነቃቁና ምቹ አካባቢዎች ናቸው።					
36	ትምህርት ቤቱ ለመማር ማስተማር ስራ ደረጃቸውን የጠበቁ ተገቢ ቁሳቁሶች የተሟሉ ትምህርት ማበልፀጊያ ማዕከል ቤተ-መጻሕፍትና፣ ቤተ-መ-ከራ/ሳይንስኪት እና የስፖርት ሜዳዎች ያሉት መሆኑ ተረጋግጧል።					

በተማሪዎች የሚሞላ የፅሁፍ መጠይቅ

ይህ መጠይቅ በትምህርት ቤታችን የሚከናወነውን የመማርና ማስተማሩን ሂደት የጥራት ደረጃ ከፍ በማድረግ የትምህርት ውጤታችሁን ለማሻሻል ለሚደረገው ጥረት አጋዥ እንዲሆን የተለያዩ የጥራት ደረጃዎች ላይ ኃሳባችሁን እንድትሰጡ ይጠይቃል። መጠይቁ ባለ አራት ነጥብ ስኬል የሚጠቀም ሲሆን '1' ማለት በጥቂቱ እስማማለሁ፣ '4' ማለት ደግሞ ሙሉ በሙሉ መስማማታችሁን የሚገልጽ ነው። ለማታወቁትና ለመወሰን የመነሻ ሀሳብ የለኝም ለምትሉት ኃሳብ የ "X" ምልክት ተጠቀሙ።

እባካችሁ ለእያንዳንዱ ኃሳብ በታማኝነት ምላሻችሁን ሰጡ። ለአንዱ ኃሳብ አንድ ምልክት ብቻ ብታደርጉ ለጥናቱ መሳካት ያለው አስተዋጽኦ ከፍተኛ ነው።

ስም መጻፍ አያስፈልግም፤ ለቀና ትብብራችሁ በቅድሚያ እናመሰግናለን።

ትምህርት ቤቱ የሚገኝበት ወረዳ _____ ከተማ _____ ቀበሌ _____
የትምህርት ቤቱ ስም _____
የክፍል ደረጃ _____ ሴክሽን _____

ማሳሰቢያ፡ ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን ዓረፍተ ነገሮች እያነበባችሁ ስለትምህርት ቤታችሁ አስቡ፣ ቀጥሎም በምን ያህል ደረጃ መስማማት/ያለመስማማታችሁን ለመግለጽ " √ " ምልክት በመጠቀም ምላሻችሁን ሰጡ።

የሚከተሉትን ደረጃዎች ተጠቀሙ

- 4. ሙሉ በሙሉ እስማማለሁ
- 3. ባመዛኙ እስማማለሁ
- 2. በመጠኑ እስማማለሁ
- 1. በጥቂቱ እስማማለሁ
- X. ይህን አላውቅም/ ለመወሰን የመነሻ ሀሳብ የለኝም

ተ.ቁ		4	3	2	1	X
1	አብዛኛዎቹ መምህራኖቻችን ትምህርቱ እንዲገባን የተለያዩ የማስተማር ዘዴዎችን በመጠቀም እንድንማር ያደርጉናል።					
2	አብዛኛዎቹ መምህራኖቻችን ለማወቅ/ለመማር የተለያዩ ፍጥነት እንዳለን በመረዳት እንደየችሎታችን በመለየት ለእያንዳንዱ ቡድን አስፈላጊውን ድጋፍ ይሰጣሉ።					
3	ከአብዛኛዎቹ መምህራኖቹ የሚሰጡት ማብራሪያዎችና መግለጫዎች ግልጽ በመሆናቸው ያለ ችግር እረዳለሁ።					
4	በት/ቤታችን ያሉ አብዛኞቹ መምህራን ለተማሪዎቻቸው ተገቢውን አክብሮት ስለሚሰጡ የደህንነትና በራስ የመተማመን ስሜት አድርጎብኛል።					
5	የት/ቤታችን አብዛኞቹ መምህራን ልዩ የመማር ፍላጎት ላላቸው ተማሪዎች ልዩ ድጋፍ ይሰጣሉ።					
6	የት/ቤታችን መምህራን በጾታ፣ በሃይማኖትና በዘር ላይ በመመስረት ልዩነት ሳያደርጉ የሁሉንም ተማሪዎች መብት በእኩልነት ያከብራሉ።					
7	አብዛኞቹ መምህራን የእያንዳንዱን ተማሪ ፍላጎት ለማሟላት ሁኔታዎችን ያመቻቻሉ (ጥረት ያደርጋሉ)።					
8	አብዛኛዎቹ የት/ቤታችን ተማሪዎች ከህብረተሰቡ ጋር ከሚያገናኙ ፕሮግራሞችና በት/ቤቱ ክለሶች ሁሉ ይሳተፋሉ።					
9	አብዛኞቹ መምህራን የክፍል ትምህርቱን ከተጨማሪው የህይወት ተሞክሮአችን ጋር እንድናገናዝብ አድርገው ያስተምራሉ።					
10	በሁሉም የትምህርት ክፍል ጊዜያት በንቃት እሳተፋለሁ።					
11	ትምህርት ቤታችን ተማሪዎች ደክም ያሉባቸውን የትምህርት ዓይነቶች በመለየት እንዲያሻሽሉ ለማድረግ የሚያስችል የተለየ ፕሮግራም አለው።					
12	መምህራን ማግኘት ስለሚገባን ከፍተኛ የትምህርት ውጤትና ሊኖረን ስለሚገባው ባህሪ በተከታታይ ይገልጹልናል።					
13	ለምንጠራቸው ሥራዎች ጥራት ግልጽ የሆነ ግብረ-መልስ (Feed back) ይሰጣሉ።					
	አብዛኛዎቹ መምህራን በምዘና/በግምገማ ያገኘውን የትምህርት ውጤታችንን በመመርኮዝ የተማርነውን ትምህርት የበለጠ እንድንረዳ በማድረግ የተሻለ ውጤት					

ተ.ቁ		4	3	2	1	X
	እንድናመጣ ያደርጉናል።					
14	ት/ቤቱ ስለ ትምህርታችን ሁኔታ ግምገማ ላይ አሳትፎናል።					
15	ትምህርት ቤቱ ከሁሉም በላይ ቀዳሚ አድርጎ የሚንቀሳቀሰው የተማሪዎችን የመማር ፍላጎት ለማርካትና ውጤታችንን ከፍ ማድረግ ላይ በመሆኑ በትምህርት ቤቱ ከፍተኛ እርካታ አለኝ።					
16	በትምህርት ቤቱ ውስጥ ስኬታማ የመሆን(ጥሩ ውጤት የማምጣት) ዕድሉ አለኝ።					
17	በመምህራንና ተማሪዎች መካከል ግልጽነት የተሞላበትና በእኩልነት ላይ የተመሰረተ ጥሩ ግንኙነት አለ።					
18	በመማሩ ሂደት ነፃነት የሚሰማኝ፣ ተቀባይነት ያለኝና በራሴ የምተማመን ነኝ ብዬ አምናለሁ ።					
19	ትምህርት ቤቱ በትምህርት ቤታችን ውሳኔዎች ላይ ተማሪዎችን አሳትፏል።					
20	ትምህርት ቤቱ ተማሪዎች በአመራር ላይ (ለምሳሌ በት/ቤቱ ክበቦች አመራር ላይ) እንዲሳተፉ አድርጓል።					
21	የመማሪያ ክፍሎች ለመማር የሚያነቃቁ ምቹ የመማሪያ አካባቢዎች ናቸው።					
22	የት/ቤታችንን ዋና ዋና እሴቶችንና መርሆዎችን መናገር ወይም መግለጽ ችያለሁ።					
23	በተያዘው አመት የትምህርት ቤቱ የቅድሚያ ትኩረት ጉዳዮች ምን እንደሆኑ መግለጽ ችያለሁ።					
24	ወላጆቼ የቤት ሥራዬን በመመልከት አስተያየታቸውን ይሰጣሉ።					
25	የት/ም ቤታችን ጋዜጣ/በራሪ ጽሁፍ ወቅታዊ ጉዳዮችን ያካተተ፣ የሚሰብና የሚያጃጃ ነው።					
26	መምህራን የተማሪዎቻቸውን ውጤት ለማሻሻል አቅደው ተንቀሳቅሰዋል።					
27	መምህራን ሥራዎቻቸውን መልሰው ለመመርመርና ለማጥራት የተሰጡላቸውን የሰሉ አስተያየቶች ተጠቅመዋል።					
28	የሥነ-ተዋልዶ ጤናና ከነዚህ ጋር የተያያዙ ግንኙነቶች የት/ቤቱ ፕሮግራም አካል ናቸው።					
29	የደረጃ ማነፃፀሪያ ነጥብ በሁሉም ተማሪዎች የታወቀ ነው።					
30	የተማሪዎች ውጤት ቀደም ሲል ከነበረው መነሻ ነጥብ ተሻሽሎአል።					
31	መምህራን የተማሪዎችን የክፍል ደረጃ መሰረት ያደረገ የግምገማ ዘዴ ይጠቀማሉ።					
32	ትምህርት ቤቱ የሴት ተማሪዎችን ውጤት ለማሳደግ ስልት በመዘርጋት ሥራ ላይ ውሏል።					

ተ.ቁ		4	3	2	1	X
33	ትምህርት ቤቱ ምቹና የማያሰጋ ነው።					
34	የመማሪያ ክፍሎች ልዩ ፍላጎት ላላቸው ተማሪዎች አመቺ ናቸው።					

በወላጆች የሚሞላ መጠይቅ

ለተማሪዎች የሚሠጠውን ትምህርት ጥራት የሚቀንሱ ብዙ ነገሮች ይኖራሉ። ጁህም መጠይቅ ችግሮቹን ለይተን እንድናውቅና ጥራት ያለው ትምህርት ለልጆች እንድንሰጥ የሚያስችለን የመፍትሔ ሃሳብ ለማመንጨት የሚረዳ ነው። ስለዚህ ቀጥሎ የቀረቡትን ጥያቄዎች በመመለስ ለሚያደርጉልን በጎ ትብብር በቅድሚያ እናመሰግናለን ።

ትም/ቤቱ የሚገኝበት ወረዳ ----- ከተማ ----- ቀበሌ -----
 የትም/ቤቱ ስም-----

ማሳሳቢያ፡- ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን ዓረፍተ ነገሮች እያነበባችሁ ስለ ትምህርት ቤቱ

አስቡ፤ ቀጥሎም በምን ያህል ደረጃ

መስማማት/ያለመስማማታችሁን ለመግለጽ " √ " ምልክት በመጠቀም መልሳችሁን ሰጡ።

የሚከተሉትን ደረጃዎች ተጠቀሙ

- 4. ሙሉ በሙሉ እስማማለሁ
- 3. ባመዛኙ እስማማለሁ
- 2. በመጠኑ እስማማለሁ
- 1. በጥቂቱ እስማማለሁ

X. ይህን አላውቀውም/ ለመወሰን የመነሻ ሃሳብ የለኝም

ተ.ቁ		4	3	2	1	X
1	ትም/ቤቱ ጥራት ላለው መማርና ማስተማር ጠንካራ መሰረት የሚጥሉ ህብረተሰቡን ያሳተፈ በፋራ ☐ ተ ☐ ፊ ☐ እሴቶች አሉት።					
2	መምህራንን ሥራዎቻቸውን መልሰው ለመመርመርና					

ተ.ቁ		4	3	2	1	X
	ለማጥራት ከወላጆች/ ከአሳዳጊዎች የተሰጧቸው ☐ አስተያየቶች ተጠቅመዋል።					
3	ትም/ቤቱ የተማሪዎች ☐ የትም/ስኬትና ውጤት ለመ ☐ ተል የሚያስችሉ ቋሚ የሆኑ መንገዶች (Procedures) አዘጋጅቷል።					
4	ለወላጆች የተደረገው ሪፖርት ልጆቻቸው ወይም ልጆች ☐ ስላላዩት እድገትና የትም/ውጤት ገንቢ አስተያየቶችን የሰጠ ነው።					
5	ወላጆች/አሳዳጊዎች የወላጅ መምህር ስብሰባዎች ላይ እንዲሳተፉ ተበረታትተዋል።					
6	☐ ትም/ቤቱ የሚከናወኑ ማናቸውም የትም/ሥራዎች ከሁሉም በላይ ቀዳሚ አድርገው የተንቀሳቀሱት የተማሪውን የመማር ፍላጎትና ውጤት መሟላት ላይ ነው።					
7	ልዩ የትምህርት ፍላጎት ያላቸውን ተማሪዎች ለመርዳት የተመደበው በጀት ጥቅም ላይ መዋሉን ዓመ ☐ ዊ ሪ ☐ ርቱ አሳይቷል።					
8	ትምህርት ቤቱ በግልጽ የተቀመጠ፣ ተቀባይነት ያለውና በሥራ ላይ የዋለ ቋሚ የተማሪዎች አመራር ህግና ደንብ አለው ☐					
9	ትምህርት ቤቱ ከፍተኛ ውጤት የመጠበቅ ባህልን አስፍኗል/አሳድጓል።					
10	የትምህርት ቤቱ አመራር ሰጭ አካላት በግልጽ ስለተቀመጡት ግቦችና ስለሚጠበቁ ከፍተኛ ውጤቶች ለወላጆች አዘወትረው ይናገራሉ።					
11	ለማሻሻል ቅድሚያ የተሰጧቸው ጉዳዮች የተነደፉት ወላጆችን በማማከር ነው።					
12	በትምህርት ቤቱ ማህበረሰብና በወላጆች መካከል አዎንታዊ ግንኙነቶች ሰፍነዋል።					
13	የወላጅ መምህር ህብረት በትምህርት ቤቱ ውሳኔ አሰጣጥ ☐ አስተዳደር/አመራር ላይ በከፍተኛ ☐ ረጽ ተሳትፏል።					
14	የትም/ቤቱ ውስጠ ደንብ ☐ ፍላጎት ትምህርት መመሪያዎች ☐ ባህርይንና ዲስፕሊንን ከጾታና ከዘር አኳያ ልዩነት ሳያደርግ እኩል የሆነ የምቹ ዕድሎች አጠቃቀምን ያካተቱ ናቸው።					
15	በትምህርት ቤቱ መደበኛ የሆኑ የግንኙነት ዘዴዎች አሉ።					
16	☐ ፍቺን የቤት ሥራ በመመልከት ዘወትር አስተያየቱን እሰጣለሁ።					
17	በፕሮግራሞችና በመረጃዎች ልውውጥ የወላጆች ተሳትፎ ከፍተኛ ነው።					
18	በትም/ቤቱ የወላጆች ተሳትፎን ለመደገፍ የተዘረጉ ትር ☐ ታዊ መዋቅሮች አሉ።					
19	ትም/ቤቱ ባዘጋጀቸው በዓላት ላይ አብዛኞቹ ወላጆች/አሳዳጊዎች ይገኛሉ።					
20	አብዛኞቹ ወላጆች/አሳዳጊዎች የትም/ቤቱን ዋና ዋና እሴቶችንና መርሆዎችን የሥነ-ምግባር መመሪያዎች መግለጽ ወይም መናገር ችለዋል።					

ተ.ቁ		4	3	2	1	X
21	በትም/ቤቱ የተማሪዎች ፕሮግራሞችና ውጤቶች ሪፖርት ማትረፎ ☐ መጠኑን የሆነ የጊዜ መርሐ-ጠር አለ።					
22	እንደ ወላጅ-መምህር ህብረትና የቀበሌ የትምህርት አመራር ሥልጠና ቦርድ ባሉ መጠኑን መዋቅሮች ውስጥ የወላጆች ንቁ ተሳትፎ አለ።					
23	መምህራን ከወላጆች/ ከአሳዳጊዎች ጋር አወትረው ጁዋናሉ።					
24	የወላጆችን ተሳትፎ የሚያቅፍ የትም/ቤት ፖሊሲ አለ ☐					
25	ትም/ቤቱ የህዝብ ግንኙነት ማቴሪያሎችን (ጽሁፎችን) በማዘጋጀት ለትም/ቤቱ ህብረተሰብ በስፋት አሰራጭቷል።					
26	ህብረተሰቡ የትም/ቤቱን በዓላት በአዎንታዊነት በማክበር ድጋፉን ገልጿል።					
27	የትም/ቤቱ ጋዜጣ/በራሪ ጽሁፍ(News letter) ☐ ቅጂ ☐ ዋጋ ጉዳዮችን ያካተተ፤ መስህብነት ያለውና የሚያንን ነው።					
28	ት/ቤቱ ምቹና የማያሰጋ ነው።					
29	ልዩ ፍላጎት ያላቸው ተማሪዎች ከልዩ ፍላጎት ፕሮግራሞች እርካታ ማግኘታቸውን ተገንዝቤአለሁ።					
30	ወላጆች የልጆቻቸው ልዩ ፍላጎት ምን እንደሆነ ለት/ቤቱ አመራር እንዲያሳውቁ ተበረታትተዋል።					
31	ከት/ቤቱ ጋር ያለን ግንኙነት እርካታ ሰጥቶናል።					
32	የተማሪዎች ባህሪያት በተገቢው ደረጃ ላይ እንደሚገኙ በግልፅ ታይቷል።					
33	የመማሪያ ክፍሎች ልዩ ፍላጎት ያላቸውን ተማሪዎች ችግር ያገናዘበ ነው።					
34	ለወላጆችና ለኅብረተሰቡ ትምህርት ለመስጠትና ሌሎች ልማት ነክ ድጋፎችን ለማድረግ ትምህርት ቤቱ ፕሮግራም በማውጣት ተግባራዊ አድርጓል።					

ተቀጽላ 3-

**የትምህርት ቤት መሻሻል መርህ-ግብር
ትግበራ የክትትልና የግምገማ አባሪ
ቅጾች**

የቀጣይ ተግባራት ዕቅድ

ሊሰሩ የታሰቡ ተግባራት

ቀን _____

በቅደም ተከተል የሚከናወኑ ተግባራት	የሚያከናውነው ክፍል /አካል/	የሚፈልገው ወጪ	የክንውን ጊዜ	
			መጀመሪያ	መጨረሻ

ከተግባሩ የሚጠበቅ ውጤት _____

_____

_____

_____

_____

ውጤታማ ክንውኖች እንዴት ይገመገማሉ? _____

_____

_____

የቡድኑ አባላት አስተያየት _____

_____

_____

የድርጊት መርሃ-ግብር ቅጽ

ዐብይ ርዕሰ ጉዳይ፡- _____

ንዑስ ጉዳይ፡- _____

ግብ፡- _____

የትግበራ ዓላማዎች፡- _____

የትኩረት ነጥብ	ስልቶች	የሚያስፈልገው የበጀት መጠን	የበጀት ምንጭ	የሚጠበቅ ውጤት	የጊዜ ገደብ	በኃላፊነት የሚያከናውነው አካል	የመከታተያና የግምገማ ስልት	የሚከለ ስበት ወቅት

መግለጫ

አላማ	ስለሚከናወነው ተግባር የሚጠበቅ ውጤት ግልፅ የሆነ መግለጫ (Statement)
ስልት	ዓላማውን ለማሳካት የሚወሰድ ተግባራዊ ርምጃ
ግብዓት	ተግባሩን ለማከናወን የሚያስችል ግብዓት (የገንዘብና የማቴሪያል)
የክንውን ጊዜ	ተግባሩን ለማከናወን የሚወስደው ጊዜ
ፈፃሚ	ተግባሩን ለማከናወን ኃላፊነት የሚወስደው ግለሰብ /ክፍል/
መገምገሚያ ሥልት	የሥራውን ስኬት ወይም መሻሻል ለመለካት ክትትልና ግምገማ የሚደረግበት ስልት

ማስታወሻ

- ዝርዝር ዓላማዎቹ የሚነደፉት በየደሜይኖችና ንዑስ ጉዳዮች (Elements) ሥር ከተዘረዘሩት ስታንዳርዶች አንፃር ይሆናል።
- ለአንድ ስታንዳርድ እንደ ትግበራ ጠቋሚዎቹ (Indicators of Practice) ብዛትና ሁኔታ ከአንድ በላይ ዓላማ ማስቀመጥ ይቻላል።

የትምህርት ቤት መሻሻል መርሃ-ግብር ስኬት መረጃ መሰብሰቢያ

መምህራንን በተመለከተ

1. የትምህርት ቤቱ ስም _____ ደረጃ _____

2. ወረዳ _____

3. የመምህራን ብዛት

ሀ/ ወንዶች _____

ለ/ ሴቶች _____

ድምር _____

4. ለተማሪው ውጤት መሻሻል በመምህሩ/ርቷ የተከናወኑ ዋና ዋና ተግባራት

1. የትምህርት ብክነትን ከመቀነስ አኳያ /መድገምና ማቋረጥ/

---

2. ማካካሻ ትምህርት የመስጠት ልምድ

---

3. የማጠናከሪያ ትምህርት ከመስጠት አንጻር

---

4. በክብሩ አመራር ሰጪነትና አባልነት ከመሳተፍ አኳያ

---

5. የትምህርት መርጃ መሣሪያዎች ከመሥራትና ከማዘጋጀት አንጻርና ማዕከልን አዘውትሮ የመጠቀም ሁኔታን በሚመለከት

---

6. ተማሪዎች ቤተ መጽሐፍት አዘውትረው እንዲጠቀሙ ከመርዳትና ከማደፋፈር አንጻር

---

7. የፕላዝማ ፕሮግራሞችን ተማሪዎች እንዲረዱ በቅድመ እና በድህረ ፕላዝማ ሥርዓት ፕሮግራም መምህሩ/ሯ የሠራው/ችው ተጨባጭ ሥራዎች ካሉ

---

8. ተማሪዎች በቤተ መ-ከራ ንቁ ተሳትፎ እንዲያደርጉ መምህሩ/ሯ ያደረጓቸው ጥረቶች

---

9. መምህሩ/ሯ በትምህርት ቤት አጠቃላይ ዕቅድ ዝግጅት ያላቸው ተሳትፎ

---

10. መምህሩ/ሯ የትምህርት መርህ ግብር ከማዘጋጀትና ከመተግበር አኳያ እንቅስቃሴ

---

11. የትምህርት በሬዲዮና ቴሌቪዥን ፕሮግራም ሽፋንን ከማጎልበት አኳያ መምህሩ/ሯ ያከናወኑዎቸው ተግባራት

---

12. በአሁኑ ሰዓት በትምህርት ቤታችን ምን እየሠራን ነው? ከተማሪዎቻችን ውጤት አኳያ /ጠንካራና ደካማ ጎኖች/

---

13. ደረጃውን የጠበቀ ትምህርት እየሰጠን ነውን? ለዚህ ምን ጠቋሚ ነገር አለ?

---

14. በቀጣይስ ምን ማድረግ አለብን? ለተማሪዎቻችን ውጤት ምን ማነፃፀሪያ /ማወዳደሪያ መስፈርት/ እናስቀምጥ?

---

15. በመምህሩ/ሀርቷ የተማሪን የቀሪ መቆጣጠሪያ ክትትል በተመለከተ የተከናወኑ ተግባራት

---

16. የሙያ ማሻሻያን በተመለከተ

ሀ. መምህሩ/ርቷ የተሳተፉበት ሁኔታ አለ? ይጠቀስ _____

ለ. በስልጠናው ያገኙት ልምድ በሥራቸው ላይ ያበረከተው አስተዋፅኦ

ሐ. ያገኙትን ልምድ ለሌሎች መምህራን ለማካፈል ያደረጉት ጥረት

---

17. መምህሩ/ርቷ በውስጥ ሱፐርቪዥን ያላቸው ተሳትፎ

---

18. የርስ በርስ የክፍል ምልክታና የመረዳዳት ተሳትፎ ጊዜ/መጠን

---

19. የመምህሩ/ርቷ በሚያስተምሩት የትምህርት ዓይነት የጥያቄና መልስ ውድድር ለተማሪዎቻቸው ማዘጋጀትና ማሳተፍ ሁኔታ

---

20. መምህሩ/ርቷ ተማሪዎችን በአካባቢው የልማት እንቅስቃሴዎች የማሳተፍ ልምድ

---

21. ከላይ የተጠቀሱት ተግባራዊ በመሆናቸው በተማሪው ውጤት ላይ በክፍል ደረጃና በሴክሽን ይገኛል ተብሎ የታሰበ (የታቀደ) ውጤት _____

—

ትምህርት ቤቶች በክፍል ደረጃና በየትምህርት ዓይነቱ አማካይ ውጤት ላይ ለመሥራት ያቀዱት፣ ያከናወኑት፣
 ከዕቅድ በላይና ከዕቅድ በታች የሰሯቸውን የሚፈትሽ ሠንጠረዥ

ተ.ቁ.	የትምህርት ዓይነት	የክፍል ደረጃና ሴክሽን	ቀድሞ የነበረ አማካይ ውጤት	የታቀደ	የተከናወነ	ከዕቅድ በላይ	እንዴት ሊገኝ ቻለ?	ከዕቅድ በታች	ለምን?

የትምህርት ቤቱ ስም _____ ወረዳ _____ ክልል _____

ተቀጽላ-4

በት/ቤት መሻሻል መርሃ-ግብር ስታንዳርዶች ሥር የተዘረዘሩት የትግበራ ጠቋሚዎች ከሚጠይቁት አኳያ በመረጃ ምንጭነት የሚያገለግሉ ልዩ ልዩ የክትትል መዝገቦች ቅፃቅፆች

1.1.2 የመምህራን ሙያዊ ማሻሻያ ሥልጠና መከታተያ ቅጽ

የት/ቤቱ ስም _____ ዓ/ም _____ ቀን _____

ተ.ቁ	የሥልጠናው ሂደትና ይዘት				በሥልጠናው/በልምድ ልውውጡ የተሳተፉ መምህራን ብዛት									/ስልጠናውን/ የልምድ ልውውጡን/ የሰጠው/ ያካሄደው/ አካል	ምርመራ	
	የልምድ ልውውጡ/ የሥልጠናው ዓይነት	የልምድ ልውውጡ/ የሥልጠናው ዓላማ	የልምድ ልውውጡ/ የሥልጠናው ስልት	የልምድ ልውውጡ/ ሥልጠናው የፈጀው ጊዜ	ሰርተፊኬት			ዲፕሎማ			ዲግሪ					
					ወ	ሴ	ድ	ወ	ሴ	ድ	ወ	ሴ	ድ			

ከሥልጠናው በኋላ የተገኘ ውጤትና አስተያየት _____

_____

_____

መረጃውን ያጠናክረው አካል አስተያየት _____

_____

_____

1.1.3 የተለያዩ የመማር ፍጥነት ያላቸው ተማሪዎች መከታተያ ቅጽ

ተ.ቁ	የመምህሩ/ሯ ሥም	የምታስተምረው /የሚያስተምረው/ ትምህርት ዓይነት	የምታስተምረው /የሚያስተምረው/ ክፍልና ደረጃ	የትምህርት አቀባበልና ፍጥነት									ተማሪዎችን ለመለየት /የተቀመጠበት/ የተጠቀመችበት ዘዴ	ደረጃውን ለማሻሻል የተደረጉ ጥረቶች	የተገኙ ውጤቶች	ምርመራ
				ዝቅተኛ			መካከለኛ			ፈጣን						
				ወ	ሴ	ድ	ወ	ሴ	ድ	ወ	ሴ	ድ				

የመምህሩ/ሯ ተጨማሪ አስተያየት _____

_____

_____

የትምህርት ዘርፍ/ ዲፖርትመንት ተጠሪ አስተያየትና ማረጋገጫ _____

_____

_____

1.1.8 ልዩ የመማር ፍላጎት ያላቸው ተማሪዎች መለያ ቅጽ

የመምህር/ሯ ስም _____ ክፍልና ሴክሽን _____ የትምህርት ዓይነት _____

ተ.ቁ	የተማሪው/ዋ ሙሉ ስም	ፆታ	ዕድሜ	የልዩ ፍላጎት ዓይነት	የተደረገው/የተሰጠው ድጋፍ ዓይነት	የተደረገው ድጋፍ የወሰደው ጊዜ	የተገኘው ውጤት	ምርመራ

1.1.12 ተከታታይ የመምህራን የሙያ ማሻሻያ ስልጠናን / CPD / መከታተያ ቅጽ

ተ.ቁ	በት/ቤት ያሉ መምህራን ብዛት			አዲስ የተቀጠሩ መምህራን ብዛት			በት/ቤት ያሉ Mentors ብዛት	ለCPD የተሰጠ የሥልጠና ዓይነት	ዓላማው	የተሳፈሩት ብዛት						ስልጠናው የወሰደው ጊዜ	ምርመራ	
	ነባር			አዲስ														
	ወ	ሴ	ድ	ወ	ሴ	ድ				ወ	ሴ	ድ	ወ	ሴ	ድ			

ሥልጠናው በትክክል ለመካሄድ የተሰጠ ማረጋገጫ _____

_____

_____

1.1.20 የክበባትና የልዩ ልዩ ፕሮግራሞች እንቅስቃሴ መከታተያ ቅጽ

የክበቡ/የፕሮግራሙ ዓይነት -----

የክበቡ ተጠሪ /የፕሮግራሙ አስተባባሪ ስም -----

ፊርማ -----

ተ.ቁ	ቀን	የክንውኑ ዓይነት	በክንውኑ የተሳተፉ አባላት ብዛት						ለት/ቤቱ/ለህብረ ተሰብ ያስገኘው ፋይዳ	እንቅስቃሴው የወሰደው ጊዜ	ሪፖርቱ የቀረበበት ጊዜ	ሪፖርቱን ያረጋገጠው ክፍል		ምርመራ
			ተማሪዎች			መምህራን						ስም	ፊርማ	
			ወ	ሴ	ድ	ወ	ሴ	ድ						

ሀ/ በእንቅስቃሴ ወቅት ያጋጠሙ ችግሮች -----

ለ/ ችግሮችን ለመፍታት የተወሰዱ እርምጃዎች -----

ለ/ የተጓዳኝ ትምህርት ኮሚቴ አስተያየትና ፊርማ -----

1.1.3 የተማሪዎች ውጤት መከታተያ ቅጽ

የት/ቤት ስም ----- ውጤቱ የተመዘገበበት ዘመን -----

ሰሚስተር ----- የክፍል ደረጃው -----

ተ.ቁ	የት/ዓይነት	ከ0-49			ከ50-74			ከ75-100			ጠቅላላ የተማሪዎች ብዛት			ምርመራ
		ወ	ሴ	ድ	ወ	ሴ	ድ	ወ	ሴ	ድ	ወ	ሴ	ድ	

ሀ. በዲፖርትመንት ተጠሪው የተማሪዎችን ውጤት ካለፈው የት/ዘመን ጋር በማነጻጸር የተሰጠ አስተያየት -----

ለ. ያጋጠሙ ችግሮች -----

ሐ. የተሰጡ መፍትሄዎች -----

መ. ተጨማሪ አስተያየቶች ካሉ -----

ሪፖርቱን ያረጋገጠው ኃላፊ ስምና ፊርማ -----

1.2.9 የ _____ ት/ቤት የማጠናከሪያ ትምህርት መቆጣጠሪያ ቅጽ

1/ የመምህሩ/ሯ ስም _____ የት/ዓይነት _____
በማጠናከሪያ የተሳተፉ ተማሪዎች ክፍልና ደረጃ _____ ብዛት _____ ወንድ _____ ሴት _____

2/ የማጠናከሪያው ትምህርት ዓላማ:- _____
_____
_____

3/ የማጠናከሪያው ትምህርት ይዘት _____
_____
_____

4/ የማጠናከሪያው ትምህርት የፈጀው ጊዜ _____
_____

5/ ለማጠናከሪያው ትምህርት መምህሩ የተጠቀመበት ስልት _____
_____

6/ በትምህርቱ አሰጣጥ ወቅት ያጋጠመ ችግር _____
_____

7/ የተሰጠ መፍትሔ _____
_____

8/ በማጠናከሪያ ትምህርት የተገኘ ውጤት _____
_____

ያረጋገጠው ክፍል አስተያየትና ፈርማ _____

1.2.16 ለወላጆች የተደረገው ሪፖርት ስለ ልጆቻቸው የትምህርት ውጤት መሻሻልና ስላሳዩት ዕድገት ገንቢ አስተያየቶችን

የሰጠ ስለመሆኑ መከታተያ ቅጽ

ተ.ቁ	ለወላጆች ሪፖርት የተደረገበት ቀን	በሪፖርቱ ላይ የተገኙ ወላጆች ብዛት			ምላሽ የሰጡ ወላጆች ብዛት			ሪፖርቱን የደገፉ ወላጆች ብዛት			የተደረሰበት የጋራ ውሳኔ	በት/ቤቱ የተቀየሰው ስልት	የመጣው ለውጥ	ምርመራ
		ወ	ሴ	ድ	ወ	ሴ	ድ	ወ	ሴ	ድ				

1.3.1 የሥርዓተ ትምህርት መሣሪያዎች ስለመገምገማቸው መከታተያ ቅጽ

የትምህርት ቤቱ ስም ----- የትም/ክፍል/ ዲፖርትመንቱ ስም -----

ተ.ቁ	የተገመገመው የት/መሣሪያ ዓይነት	የገምጋሚው መምህር/ርት ወይም መምህራን ስም	የገምገማው ውጤት	የቀረበበት ጊዜ	ስለገምገማው ውጤት የተሰጠው አስተያየት	ምርመራ

2.1.3 ለሴት ተማሪዎች ልዩ ትኩረት መደረጉን የሚያሳይ መከታተያ ቅጽ

ተ.ቁ	የክፍሉ ደረጃ	የት/ዓይነት	አጠቃላይ በክፍሉ ያሉ ሴት ተማሪዎች ብዛት	የተደረገላቸው ልዩ ትኩረት ዓይነት	ልዩ ትኩረት የተሰጣቸው ሴት ተማሪዎች ብዛት	ድግግሞሽ የፈጀው ጊዜ	ካለፈው የተገኘ መሻሻልና ውጤት	ምርመራ

2.1.5 የተማሪዎች የሥነ-ምግባር መከታተያ ቅጽ

ተ.ቁ	የተማሪው ሙሉ ስም	የክፍል ደረጃ	ዕድሜ	ፆታ	የታገደበት ምክንያት	ከመታገዱ በፊት የተደረጉ ጥራቶች /አርምጃዎች/ወይም እንቅስቃሴዎች	የዕገዳው ጊዜ	ውሳኔውን የሰጠው አካል	ከእገዳው በኋላ የተገኘው ውጤት	ምርመራ

2.2.2 ትምህርት ቤቱ ተማሪዎች በአመራር ላይ እንዲሳተፉ ዕድል ስለመስጠቱ መከታተያ ቅጽ

ተ.ቁ	በት/ቤቱ ያሉ ክባባት ዝርዝር	ተማሪዎች በአመራርነት የሚሳተፉባቸው ክባባት ዝርዝር	ብዛት			ለአመራርነት ተማሪዎችን ለማብቃት የተወሰደ እርምጃ	የተገኘ ውጤት
			ወ	ሴ	ድ		

2.3.3 ትምህርት ቤቱ የሴት ተማሪዎች ብቃት አስመልክቶ መረጃ በመሰብሰብ በመተንተን ውጤታቸው ከፍ እንዲልና በራሳቸው እንዲተማመኑ የሚያስችል ስልት ስለ መዘርጋቱ መከታተያ ቅጽ

ተ.ቁ	አማካይ የሴት ተማሪዎች ውጤት በክፍል ደረጃ እና በት/ዓይነት	የማሻሻያ ዕቅድ	እገዛ የሚደረግበት የት/ዓይነት	ድጋፍ የተደረገላቸው ሴት ተማሪዎች ብዛት	የድግግሞሽ ጊዜ	ለእገዛው የተያዘ ፕሮግራም	የታየ ለውጥ

4.1.10 ትምህርት ቤቱን የሚረዱ ወላጆች /አሳዳጊዎች/ ብዛት

ተ.ቁ	ትምህርት ቤቱ ከማህበረሰቡ ጋር ለመገናኘት የፈጠራቸው መደረሰኞች	የወላጅ ተሳትፎ ብዛት በፕሮሰንት	የተደረጉ ድጋፎች			ምርመራ
			በዓይነት	በገንዘብ	በጉልበት	

4.1.11 የግምገማ ቅጽ

የት/ቤቱ ስም -----

አብይ ርዕሰ ጉዳይ /Domain /-----

ንዑስ ጉዳይ /Element /-----

ተ.ቁ	ስታንዳርድ	ጠቁሚያዎች Indicators	አሁን ያለበት ደረጃ /The current level of practice /	ለውሰኔ የረዱ ማስረጃዎች Evidence used to support decision about the level of current school practice	ምርመራ
		አማካይ			

ማሳሰቢያ:- ለአያንዳንዱ ስታንዳርድ ይህንን ቅጽ በመጠቀም አማካይ ውጤት ማግኘት ይቻላል።

4.1.12 የማሻሻያ እቅድ ፎርም

ዓብይ ርዕስ ጉዳይ፦ _____

ንዑስ ጉዳይ፦ _____

እስታንዳርድ፦ _____

ግብ፦ _____

የትግበራ ዓላማዎች፦

_____

_____

_____

የትኩረት ነጥብ	ስልቶች	ግብዓት	ከትግበራ የሚጠበቅ ውጤት	የጊዜ ገደብ	በኃላፊነት የሚያከናውነው አካል	የመከታተያና የመገምገሚያ ስልት	የሚከለስ /ምርመራ/